

Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό

Φιλοξενία • Ευεξία και Υγεία

Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον
Τουρισμό»

Κατεύθυνση: Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Διπλωματική εργασία

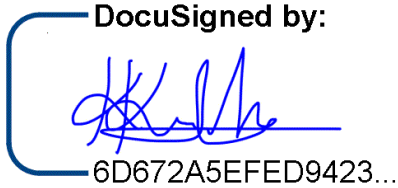
«Διαγωνισμοί χορού και χορο-αθλητικές εκδηλώσεις»

Μανουσάκη Σταυρούλα

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Κικίλια Κατερίνα

Φεβρουάριος 2021

ΜΕΛΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
Κικίλια Αικατερίνη Επιβλέπουσα Καθηγήτρια	 <p>DocuSigned by: 6D672A5EFED9423...</p>
Παπαγεωργίου Αθηνά	
Σεργόπουλος Κωνσταντίνος	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Μανουσάκη Σταυρούλα του Εμμανουήλ, με αριθμό μητρώου 19021 φοιτήτρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό" του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η Δηλούσα

Πρόλογος-Ευχαριστίες

Η παρούσα διπλωματική εργασία με θέμα "Διαγωνισμοί χορού και χορο-αθλητικές εκδηλώσεις" πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος "Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό". Θα ήθελα, λοιπόν, να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου, κυρία Κατερίνα Κικίλια, για την ιδιαίτερη συμβολή της στην εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας και ειδικότερα για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση που προσέφερε σε όλη αυτήν την προσπάθεια. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω και όλους τους καθηγητές μου για τις γνώσεις που απέκτησα κατά τη διάρκεια του παραπάνω Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος-Ευχαριστίες.....	iv
Κατάλογος Πινάκων.....	vii
Κατάλογος Γραφημάτων.....	ix
Περίληψη	x
Abstract	xii
Εισαγωγή.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Πολιτιστικός Τουρισμός	5
1.1. Κατηγορίες Πολιτιστικού Τουρισμού	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Αθλητικός Τουρισμός	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Τουρισμός εκδηλώσεων.....	12
3.1. Ορισμός του event.....	12
3.2. Τουρισμός εκδηλώσεων ως ειδική μορφή τουρισμού.....	12
3.3. Κατηγορίες των εκδηλώσεων.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Φεστιβάλ.....	15
4.1. Διαφορετικοί ορισμοί των φεστιβάλ.....	15
4.2. Τύποι φεστιβάλ	18
4.3. Ιστορική εξέλιξη των φεστιβάλ.....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Φεστιβαλικός Τουρισμός.....	24
5.1. Έννοια φαινομένου στο πλαίσιο της τουριστικής γεωγραφίας.....	25
5.2. Συνέπειες Φεστιβαλικού τουρισμού.....	27
5.2.1. Φυσικό περιβάλλον	27
5.2.2. Πολιτιστική Κληρονομιά	28
5.2.3. Υποδομές.....	29
5.2.4. Άνθρωποι	29
5.3. Προϋποθέσεις ανάπτυξης και επιτυχίας ενός φεστιβάλ-μιας εκδήλωσης.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Αθλητικός χορός	33
6.1. Αθλητικός χορός στην Ελλάδα	33
6.2. Διαγωνισμοί χορού.....	34
6.3. Φορείς Αθλητικού Χορού	36
6.3.1. Παγκόσμια Χοροαθλητική Ομοσπονδία	36

6.3.2.Εθνική Χοροαθλητική Ομοσπονδία Ελλάδος (ΕΧΟΕ).....	36
6.3.3.Εθνικό Συμβούλιο Χορού Ελλάδος-«Ε.Σ.Χ.Ε.»	40
6.3.4. Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητικού Χορού- «Ε.Ο.Α.Χ.».....	40
6.3.5. Αθλητικός Σύλλογος Χορού Ελλάδος- «Α.Σ.Χ.Ε.».....	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Διοργανώσεις αθλητικού χορού.....	43
7.1. Παλαιότερα Φεστιβάλ χορού	43
7.2. Χοροαθλητικές εκδηλώσεις στην Αθήνα.....	43
7.2.1. Athens International Tangelovers Festival.....	43
7.2.2. Todos Tango Festival Athens.....	44
7.2.3. Διεθνές Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Arc for Dance Festival	44
7.2.4. Διεθνές Φεστιβάλ Flamenco Puro της Αθήνας	45
7.2.5. Dance World Festival.....	45
7.2.6. Battle Of The Best - Street Dance Festival	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Μεθοδολογία.....	47
8.1. Ερευνητικά ερωτήματα	47
8.2. Ερευνητική μέθοδος.....	47
8.3. Στατιστικά Εργαλεία	49
8.4. Δείγμα της έρευνας	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Αποτελέσματα έρευνας.....	51
Συμπεράσματα	80
Προτάσεις.....	83
Βιβλιογραφία.....	85
Ελληνική Βιβλιογραφία	85
Ξένη Βιβλιογραφία.....	85
Ηλεκτρονικές πηγές	87
Παραρτήματα	89
Ερωτηματολόγιο Έρευνας.....	89

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Φύλο.....	48
Πίνακας 2: Ηλικία.....	49
Πίνακας 3: Περιφέρεια Μόνιμης Κατοικίας.....	50
Πίνακας 4: Μορφωτικό επίπεδο.....	51
Πίνακας 5: Ετήσιο Εισοδηματικό επίπεδο.....	52
Πίνακας 6: Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χοροαθλητικές εκδηλώσεις;.....	53
Πίνακας 7: Ποιος είναι ο λόγος που δεν συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού/χοροαθλητικές εκδηλώσεις;.....	54
Πίνακας 8: Σκοπεύετε στο μέλλον να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις;.....	55
Πίνακας 9: Τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές, για να σας ελκύσει το ενδιαφέρον συμμετοχής;.....	58
Πίνακας 10: Πώς πληροφορείστε για τη διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων;.....	59
Πίνακας 11: Πόσες φορές το χρόνο συμμετέχετε σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις;..	62
Πίνακας 12: Μετακινείστε από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού/χοροαθλητικές εκδηλώσεις;.....	63
Πίνακας 13: Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/ η χοροαθλητική εκδήλωση;.....	64
Πίνακας 14: Αν διανυκτερεύετε, πόσες μέρες;.....	65
Πίνακας 15: Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη κατά την παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού εκδήλωση;.....	66
Πίνακας 16: Ποιος καλύπτει τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής;.....	68
Πίνακας 17: Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διοργάνωση των χοροαθλητικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχετε;.....	69
Πίνακας 18: Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις;.....	70

Πίνακας 19:Έχετε παρατηρήσεις σχετικά με τη βελτίωση των εκδηλώσεων αυτών;.....72

Πίνακας 20:Σκοπεύετε να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον;.....75

Κατάλογος Γραφημάτων

Γράφημα 1: Φύλο.....	48
Γράφημα 2: Ηλικία.....	49
Γράφημα 3: Περιφέρεια Μόνιμης Κατοικίας.....	50
Γράφημα 4: Μορφωτικό επίπεδο.....	51
Γράφημα 5: Ετήσιο Εισοδηματικό επίπεδο.....	52
Γράφημα 6: Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χοροαθλητικές εκδηλώσεις;.....	53
Γράφημα 7: Σκοπεύετε στο μέλλον να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις;.....	55
Γράφημα 8: Πώς πληροφορείστε για τη διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων;.....	61
Γράφημα 9: Πόσες φορές το χρόνο συμμετέχετε σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις;..	62
Γράφημα 10: Μετακινείστε από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού/χοροαθλητικές εκδηλώσεις;.....	63
Γράφημα 11: Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/ η χοροαθλητική εκδήλωση;.....	64
Γράφημα 12: Αν διανυκτερεύετε, πόσες μέρες;.....	65
Γράφημα 13: Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη κατά την παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού εκδήλωση;.....	67
Γράφημα 14: Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διοργάνωση των χοροαθλητικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχετε;.....	69
Γράφημα 15: Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις;.....	71
Γράφημα 16: Σκοπεύετε να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον;....	75

Περίληψη

Οι εκδηλώσεις αποτελούν σημαντικό στοιχείο στον τομέα του τουρισμού και μάλιστα πολλοί προορισμοί τις αξιοποιούν ως βασικό εργαλείο για την προβολή και την ανάπτυξή τους. Η παρούσα μελέτη εξετάζει την κατάσταση, αναφορικά με τον αθλητικό χορό και τις απαιτήσεις των διαγωνισμών χορού και χορο-αθλητικών εκδηλώσεων που διενεργούνται στη χώρα μας και ειδικότερα στην Αθήνα, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση αυτών των διοργανώσεων και μέσω αυτών τα οφέλη που θα αποκομίσει η Ελλάδα.

Στο πρώτο σκέλος της παρούσας εργασίας, ύστερα από τη βιβλιογραφική επισκόπηση που πραγματοποιήθηκε, παρουσιάζεται η έννοια του πολιτιστικού τουρισμού, όπως επίσης και του αθλητικού, καθώς η έρευνα εστιάζει σε χοροαθλητικές διοργανώσεις. Επίσης, διατυπώνεται η έννοια του τουρισμού εκδηλώσεων, ενώ στη συνέχεια δίνεται όλο το θεωρητικό πλαίσιο γύρω από τα φεστιβάλ και τον φεστιβαλικό τουρισμό. Ακολουθεί η αποσαφήνιση της έννοιας του αθλητικού χορού και καταγράφονται σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τους διαγωνισμούς χορού και τις χοροαθλητικές εκδηλώσεις.

Στο δεύτερο σκέλος, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας, μέσω της διανομής ερωτηματολογίων, και καταγράφονται τα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν, τα οποία απαντούν στα βασικά ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν. Σύμφωνα, λοιπόν, με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι διαγωνισμοί χορού και οι χοροαθλητικές εκδηλώσεις όχι μόνο αποτελούν πόλο έλξης για έναν σημαντικό αριθμό τουριστών, αφού διαπιστώνεται μία αξιόλογη σε αριθμό συμμετοχή των ατόμων σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις, αλλά και ενισχύουν οικονομικά, είτε σε μικρό είτε σε μεγαλύτερο βαθμό, τον οποιονδήποτε προορισμό. Άλλωστε, στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της Αθήνας, πραγματοποιείται πλήθος φεστιβάλ και εκδηλώσεων σχετικά με τον αθλητικό χορό. Μάλιστα, αναδεικνύεται η ύπαρξη σημαντικών φορέων που ασχολούνται σημαντικά με τον αθλητικό χορό σε εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, αποδεικνύοντας έτσι πως η συμβολή τέτοιων διοργανώσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Ωστόσο, από τα επίπεδα ικανοποίησης των ατόμων από την εμπειρία τους αλλά και από τη διοργάνωση, φαίνεται πως είναι απαραίτητο να γίνουν όλες οι αναγκαίες βελτιώσεις και αλλαγές οι οποίες θα ελκύσουν περισσότερο το ενδιαφέρον και θα βοηθήσουν σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των συμμετεχόντων, ακόμη και εκείνων που μέχρι τώρα δεν λάμβαναν μέρος σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις.

Abstract

Events are considered as an important element in the tourism sector and many destinations define them as a key tool used for their promotion and development. This particular study examines the current situation concerning sports dance, and the requirements of dance competitions and dance-sports events held in our country and especially in Athens, with the aim of a further development of these events and through them, the increased benefits that Greece will obtain.

In the first and broader part of this paper, as a result of the bibliographical review that carried out, the concept of cultural and sports tourism is presented, as the research focuses on sports dance. The concept of event tourism is also formulated, followed by the whole theoretical framework around festivals and festival tourism. In addition, the concept of sports dance is clarified and important information about dance competitions and sport dance events is recorded.

The second part presents the results of the survey, through the distribution of questionnaires, and records the main conclusions that have been drawn, which answer the main research questions raised. According to the results of the survey, dance competitions and dance events are not only an attraction for a significant number of tourists, since there is a remarkable number of participants in dance competitions and dance events, but they also financially support any destination either to a small or a greater extent. Besides, in Greece, including Athens, there are many festivals and events related to sports dance. Furthermore, there are important bodies that are significantly involved in sports dance at national and global level, resulting in demonstrating that the contribution of such events is particularly important.

However, the levels of satisfaction of individuals with their experience and the event highlight that it is necessary to make all the necessary improvements and changes that will attract more interest and will contribute to a greater number of participants, including those who were not used to taking part in dance events.

Εισαγωγή

Ανέκαθεν, ο τουρισμός κατείχε νευραλγική θέση στην Ελλάδα, καθώς αποτελούσε το μέσο για την ανάπτυξη και την εξέλιξη των προορισμών της. Στην Ελλάδα παρατηρείται μεγάλη τουριστική κίνηση, όχι μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες που επικρατεί το μοντέλο ήλιος-θάλασσα, αλλά και όλη την υπόλοιπη περίοδο, λόγω των ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού που αναπτύσσονται σε αυτή, με αποτέλεσμα οι τουρίστες να επισκέπτονται τη χώρα με ένα ιδιαίτερα στοχευμένο κίνητρο.

Μία τέτοια μορφή τουρισμού είναι ο πολιτιστικός τουρισμός, ένας από τους πιο σπουδαίους κλάδους στον τουρισμό που αναπτύσσεται σε σημαντικό βαθμό στην Ελλάδα, καθώς ο πλούτος της σε πολιτιστικά αποθέματα είναι τεράστιος, γεγονός που ωθεί τα άτομα με πολιτιστικά ενδιαφέροντα να τον αξιοποιήσουν, αναζητώντας πολιτιστικές εμπειρίες. Ένας πολιτιστικός τουρίστας, με άλλα λόγια, αναζητάει την αυθεντικότητα, την ποιότητα αλλά και τη διακριτή ταυτότητα ενός προορισμού, στοιχεία με ιδιαίτερη βαρύτητα για τον ανταγωνισμό των προορισμών στον τομέα του πολιτιστικού τουρισμού (Κωστάκης, 2003).

Σημαντικό κομμάτι μάλιστα του πολιτιστικού τουρισμού είναι οι πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και τα φεστιβάλ, τα οποία αποτελούν το μέσο με το οποίο ο κάθε προορισμός διαδίδει και προωθεί το διαφορετικό χαρακτήρα της ταυτότητάς του, γεγονός που συντελεί στην οικονομική ανάπτυξη του προορισμού αλλά και στον μεγαλύτερο ανταγωνισμό με τον υπόλοιπο κόσμο (Quinn, 2005).

Άλλωστε, τα φεστιβάλ, μέσα από την ποιοτική τέχνη και παραγωγή, την παράδοση αλλά και ολόκληρη την κοινότητα, είτε πρόκειται για πόλη είτε για ύπαιθρο, προσφέρουν μία αίσθηση μοναδικής ατμόσφαιρας (Ψαρρού).

Στην Ελλάδα, ήδη από την αρχαιότητα, παρατηρείται ο θεσμός των καλλιτεχνικών αγώνων που σχετίζονται κυρίως με το θέατρο και τη μουσική, καθώς η χώρα αυτή διαθέτει ποικιλία από χώρους με ιδανική ακουστική, όπως στάδια, θέατρα, ναοί και ωδεία, στους οποίους θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν τέτοιες εκδηλώσεις. Πολύ σημαντικό φεστιβάλ που πραγματοποιείται και σήμερα επιτυχώς είναι το Φεστιβάλ

Αθηνών, στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού. Αργότερα, η Ελλάδα, μάλιστα, άρχισε να γίνεται τόπος με μεγάλη ανάπτυξη στον τομέα των φεστιβάλ, λόγω του κλίματος που ήταν κατάλληλο για την διοργάνωση εκδηλώσεων σε υπαίθριους χώρους (Πάπυρος/Larousse/ Britannica, 1994).

Έτσι, με το πέρασμα του χρόνου, άρχισε να αναπτύσσεται στην τουριστική βιομηχανία ο τουρισμός των εκδηλώσεων και κατ' επέκταση ο τουρισμός που είχε ως βασικό κίνητρο τη συμμετοχή ή την παρακολούθηση κάποιου φεστιβάλ, ο λεγόμενος φεστιβαλικός τουρισμός. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, αυτό το είδος του τουρισμού να αποτελέσει σημαντικό κομμάτι στον τομέα του τουρισμού αλλά και ένα σχετικά πολύπλοκο ζήτημα το οποίο προσεγγίζεται από διαφορετικές πλευρές.

Έναν ακόμη σημαντικό κλάδο στον τουρισμό αποτελεί και ο αθλητικός τουρισμός, ο οποίος προσελκύει έναν πολύ μεγάλο αριθμό τουριστών ετησίως σε ολόκληρο τον κόσμο και ιδιαιτέρως στην Ελλάδα. Τα τελευταία χρόνια, βέβαια, έχει εξελιχθεί σε μεγάλο βαθμό στην Ελλάδα ο Αθλητικός ή αλλιώς Ανταγωνιστικός χορός και μάλιστα έχει αποτελέσει δραστηριότητα παγκόσμιας εμβέλειας, της οποίας κύριο χαρακτηριστικό είναι η συμμετοχή των χορευτών σε διαγωνισμούς.

Ο Αθλητικός χορός στην Ελλάδα παρουσιάστηκε και άρχισε να αναπτύσσεται τη δεκαετία του 1990, κατά τη διάρκεια της οποίας άρχισαν να διοργανώνονται οι πρώτοι διαγωνισμοί χορού, όπως επίσης πρωταθλήματα, κύπελλα ή και φεστιβάλ χορού αλλά και γενικότερα εκδηλώσεις που είχαν ως κεντρικό θέμα τον χορό. Μεγάλη άνθιση στον Αθλητικό χορό, βέβαια, προέκυψε από δύο μεγάλες Ομοσπονδίες της Ελλάδας, που διοργανώνουν επίσημους διαγωνισμούς χορού παγκοσμίως. Όλοι οι φορείς που ασχολούνται με τον αθλητικό χορό έχουν ως πρωταρχικό στόχο να τον αναδείξουν ως άθλημα, να τον προωθήσουν σε νέους ανθρώπους και να βοηθήσουν, έτσι ώστε να αναπτυχθεί περισσότερο στην Ελλάδα.

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως πρωταρχικό στόχο να παρουσιάσει την κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα σχετικά με εκδηλώσεις που αφορούν το χορό ως άθλημα. Ακόμη, αποσκοπεί να εξετάσει κατά πόσο οι χορο-αθλητικές εκδηλώσεις και οι διάφοροι διαγωνισμοί χορού που διοργανώνονται στη χώρα μας ωφελούν τους

προορισμούς της και κατά πόσο αυτές οι διοργανώσεις μπορούν να αναπτυχθούν περισσότερο, ώστε να αποτελούν πόλο έλξης μεγαλύτερου αριθμού τουριστών. Τα παραπάνω ερωτήματα ζητείται να απαντηθούν μέσα από την παρούσα έρευνα. Με τη βοήθεια της βιβλιογραφικής επισκόπησης μελετώνται έννοιες γύρω από τον χώρο των εκδηλώσεων, όπως ο πολιτιστικός και αθλητικός τουρισμός, τουρισμός εκδηλώσεων, ο φεστιβαλικός τουρισμός, τα φεστιβάλ και ο αθλητικός χορός.

Στην παρακάτω εργασία παρουσιάζονται εννέα θεματικές ενότητες. Στο πρώτο και στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μια εισαγωγή στην έννοια του πολιτιστικού αλλά και του αθλητικού τουρισμού αντίστοιχα και αναλύονται οι κατηγορίες της κάθε μορφής τουρισμού. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο τουρισμός εκδηλώσεων με τις επιμέρους κατηγορίες του ως μία ειδική μορφή.

Στη συνέχεια, περιγράφονται διεξοδικά πολλές από τις διαφορετικές προσεγγίσεις σχετικά με τον ορισμό των φεστιβάλ, κάποιες από τις κατηγορίες και τα είδη τους, όπως επίσης αναλύεται η ιστορική εξέλιξή τους από την αρχή της δημιουργίας τους. Η επόμενη θεματική ενότητα σχετίζεται με το νέο είδος τουρισμού, τον λεγόμενο φεστιβαλικό τουρισμό, και εξετάζει τις συνέπειες που επιφέρει, είτε θετικές είτε αρνητικές, στο φυσικό περιβάλλον, στην πολιτιστική κληρονομιά, στις υποδομές αλλά και στους ίδιους τους ανθρώπους. Μάλιστα, μελετώνται και κάποιες από τις βασικές προϋποθέσεις που απαιτούνται, για να αναπτυχθεί και να είναι επιτυχημένη η διοργάνωση μιας εκδήλωσης.

Κατόπιν, παρουσιάζεται η έννοια του αθλητικού χορού, μελετάται η μέχρι τώρα ανάπτυξή του στην Ελλάδα και επισημαίνονται κάποιοι σημαντικοί φορείς που ασχολούνται με τον αθλητικό χορό, οι οποίοι καταβάλλουν προσπάθειες για να τον προωθήσουν σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, παρατίθεται κι ένα θεωρητικό πλαίσιο γύρω από τους διαγωνισμούς χορού, σχετικά με τις απαιτήσεις και τα οφέλη που αποκομίζουν οι συμμετέχοντες, ενώ στο τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται μερικά φεστιβάλ χορού που διενεργήθηκαν σε ολόκληρο τον κόσμο στο παρελθόν, όπως επίσης επισημαίνονται και κάποιες σημαντικές χορο-αθλητικές εκδηλώσεις που

πραγματοποιήθηκαν και συνεχίζουν να πραγματοποιούνται και σήμερα στην πρωτεύουσα της Ελλάδας, την Αθήνα.

Τέλος, παρουσιάζεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στην έρευνα, η ανάλυση των αποτελεσμάτων της και καταγράφονται τα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Πολιτιστικός Τουρισμός

Ένας από τους πιο σπουδαίους κλάδους πλέον στον τουρισμό θεωρείται ο πολιτιστικός τουρισμός, ο οποίος έχει ιδιαίτερα αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα είναι αναπτυγμένος σε μεγάλο βαθμό σε όλο τον κόσμο. Αυτό το είδος τουρισμού αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς λίθους για την ανάπτυξη του τουρισμού στην Ελλάδα αλλά και βασικό κίνητρο για μεγαλύτερη διάρκεια της υψηλής τουριστικής περιόδου.

Στην Ελλάδα, ο πολιτιστικός τουρισμός εξελίσσεται όλο και πιο πολύ, καθώς είναι τόπος με μεγάλο αριθμό πολιτιστικών χώρων που ανταποκρίνονται σε κάθε μορφή τέχνης. Εκτός από αυτό, η Ελλάδα θεωρείται ένας μεγάλος αρχαιολογικός χώρος, ο οποίος συμπεριλαμβάνει οτιδήποτε σχετίζεται με τον δικό της ή με άλλους πολιτισμούς που έχουν περάσει και έχουν αφήσει τη δική τους ιστορία σε αυτή.

Ο πολιτιστικός τουρισμός αποτέλεσε ειδική κατηγορία του τουρισμού ήδη προς το τέλος της δεκαετίας του 1970, καθώς υποστηρίχθηκε από διάφορους ερευνητές αλλά και αρμόδιους στον τομέα του τουρισμού ότι κίνητρο των ανθρώπων που επισκέπτονταν έναν τουριστικό προορισμό ήταν κυρίως να γνωρίσουν και να καταλάβουν τον πολιτισμό του (Μοίρα, 2000γ).

Επίσης, ένας ορισμός που υποστηρίχθηκε από τους Μάκιντος και Γκέλντερ είναι ο εξής: Ο πολιτιστικός τουρισμός αποτελεί "κάθε είδους ταξίδι κατά το οποίο μαθαίνουμε για την ιστορία και την κληρονομιά των άλλων ή για τους σύγχρονους τρόπους ζωής ή σκέψης τους". Σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό, τονίζονται κατά κύριο λόγο οι γνώσεις και η εμπειρία που αποκτά ένας άνθρωπος και όχι η χρήση προϊόντων "υψηλής κουλτούρας" (Πασχαλίδης, 2002, σελ. 236) .

Μάλιστα, παρόμοιες ερμηνείες για τον πολιτιστικό τουρισμό δόθηκαν και από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (WTO), το 1985. Ο WTO αναφέρει ότι οι άνθρωποι ταξιδεύουν έχοντας πολιτιστικά κίνητρα, κίνητρα τα οποία σχετίζονται με την επίσκεψη σε μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, με περιηγήσεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα, με θεατρικά ή μουσικά δρώμενα, συμμετοχή σε φεστιβάλ και άλλου είδους πολιτιστικές εκδηλώσεις αλλά και με την επαφή με την τέχνη και το φυσικό

περιβάλλον. Γενικότερα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού υποστηρίζει ότι βασικό κίνητρο των ανθρώπων που ταξιδεύουν είναι η ανάγκη τους για απόκτηση γνώσεων και εμπειρίας, η ανάγκη για επαφή με διαφορετικές κουλτούρες και πολιτισμούς με σκοπό βέβαια την επικοινωνία με διαφορετικά άτομα και φυσικά η ανάγκη τους για εξέλιξη του πολιτιστικού τους επιπέδου (Μοίρα, 2000γ).

Ο πολιτισμός και ο τουρισμός είναι δύο έννοιες αλληλένδετες, καθώς η μία επηρεάζει την άλλη. Ο πολιτιστικός τουρισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός όχι μόνο για τους μεγάλους και αναπτυγμένους προορισμούς αλλά και για τις λιγότερο αναπτυγμένες κοινότητες, καθώς το είδος αυτό του τουρισμού τις ενισχύει και οικονομικά αλλά και κοινωνικά. Επίσης, ο πολιτιστικός τουρισμός συμβάλλει στην αειφόρο ή βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία αναφέρεται στην οικονομική ανάπτυξη που σχεδιάζεται και υλοποιείται, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα.

Ο πολιτιστικός τουρισμός μάλιστα συγκαταλέγεται στις ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Κοκκώσης, 2001), καθώς έχει αναφορά σε άτομα που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για πολιτιστικές διοργανώσεις αλλά και γενικότερα για οποιοδήποτε είδος πολιτιστικής δραστηριότητας. Αυτό το είδος τουρισμού έχει ως πρωταρχικό στόχο να προσελκύσει ανθρώπους κυρίως με πολιτιστικά κίνητρα, οι οποίοι θα ταξιδέψουν από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, έτσι ώστε να έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμό, την κουλτούρα, την παράδοση και να γνωρίσουν γενικότερα την ταυτότητα και την κληρονομιά ενός τόπου. Συγκεκριμένα, τα πολιτιστικά κίνητρα των τουριστών αφορούν την εμπειρία που προέρχεται από την επαφή με τα διάφορα χαρακτηριστικά του κάθε τόπου (υλικά, διανοητικά, πνευματικά, συναισθηματικά), στα οποία ανήκουν η πολιτιστική κληρονομιά, η ιστορία, η γαστρονομική κληρονομιά, οι τέχνες, η αρχιτεκτονική, το θέατρο, η φωτογραφία, η μουσική, η λογοτεχνία, όπως και οι αξίες και οι παραδόσεις (Σχέδιο Νόμου Υπουργείου Τουρισμού, Άρθρο 10).

1.1. Κατηγορίες Πολιτιστικού Τουρισμού

Ο πολιτιστικός τουρισμός περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες που σχετίζονται με τον πολιτισμό του κάθε τόπου. Αρχικά, περιλαμβάνει την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά, δηλαδή την επίσκεψη σε κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς, αξιοθέατα με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, αξιοθέατα διεθνούς φήμης, μνημεία εθνικού και ιστορικού ενδιαφέροντος αλλά και την επαφή με την τέχνη, τη μουσική, τη λογοτεχνία, τη φιλοσοφία και τη λαογραφία αντίστοιχα. Ακόμη, περιλαμβάνει την επίσκεψη σε μουσεία, θέατρα, βιβλιοθήκες, όπως και την εμπειρία μιας εκδήλωσης. Επιπλέον, περιλαμβάνει την Πολιτιστική θεματική διαδρομή, η οποία αναφέρεται στην επίσκεψη αξιοθέατων, είτε φυσικών ή τεχνητών, ακολουθώντας μία συγκεκριμένη θεματική αλλά και στον εκπαιδευτικό χαρακτήρα και το αίσθημα αναψυχής που προέρχεται μέσα από αυτή. Ακολουθεί η Πολιτιστική εκδήλωση – φεστιβάλ – λαογραφία. Σε αυτήν την περίπτωση, ο πολιτιστικός τουρισμός σχετίζεται με την οργανωμένη δραστηριότητα του κάθε ανθρώπου να συμμετέχει σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και φεστιβάλ μέσα από τα οποία ο τουρίστας αποκτά αυθεντικά βιώματα.

Ο πολιτιστικός τουρισμός διακρίνεται στις παρακάτω κατηγορίες. Συγκεκριμένα, τουρισμός διακρίνεται στον αστικό τουρισμό – τουρισμό πόλεων (CityBreaks), στον Γαμήλιο τουρισμό και στον Κινηματογραφικό τουρισμό, στον Τουρισμό νεολαίας και τρίτης ηλικίας. Ο πρώτος σχετίζεται με την πολιτιστική εμπειρία του κάθε ανθρώπου που προέρχεται μέσα από ένα μικρής διάρκειας ταξίδι που πραγματοποιεί σε μία πόλη. Ο δεύτερος συνδέεται με την επιλογή τουριστικού προορισμού από το ζευγάρι για την πραγματοποίηση του μυστηρίου του γάμου ή για το γαμήλιο ταξίδι, είτε μόνοι τους είτε συνοδευόμενοι από συγγενείς και φίλους. Επίσης, ο κινηματογραφικός τουρισμός αναφέρεται στην επίσκεψη και στο ταξίδι των τουριστών σε τουριστικούς προορισμούς, σε θεματικά πάρκα ή τηλεοπτικά studios, τα οποία αποτέλεσαν τον τόπο γυρίσματος κάποιων τηλεοπτικών ή διαδικτυακών παραγωγών.

Επιπλέον, ο Τουρισμός νεολαίας απευθύνεται αποκλειστικά σε νεαρά ηλικιακά άτομα κυρίως μέσω της τεχνολογίας, προσφέροντας εύκολα τη δυνατότητα εύρεσης προορισμών, με σκοπό την επίσκεψή τους σε αυτούς για εκπαιδευτικούς λόγους ή με σκοπό τη συμμετοχή τους σε δράσεις εθελοντικού χαρακτήρα. Τέλος, ο τουρισμός

τρίτης ηλικίας έχει στόχο να προσελκύσει άτομα αυτής της ηλικίας, τα οποία επιλέγουν προορισμούς όλες τις εποχές του χρόνου με σκοπό την αναψυχή και την καλή ψυχική και σωματική τους υγεία, παρέχοντάς τους μία αξιόλογη διαμονή και εύκολη δυνατότητα μετακίνησης (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4582/2018, Άρθρο 13).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Αθλητικός Τουρισμός

Ένας ακόμη σημαντικός κλάδος στον τουρισμό θεωρείται και ο αθλητικός τουρισμός, ο οποίος παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλη ανάπτυξη σε όλο τον κόσμο, όπως αποδεικνύεται από μεγάλους διεθνείς οργανισμούς που δείχνουν ότι ένα σχετικά σημαντικό ποσοστό ανθρώπων ασχολείται με αθλητικές δραστηριότητες στις διακοπές τους, όπως επίσης και ότι αυτό το είδος τουρισμού προσελκύει σχεδόν 220 εκατομμύρια τουρίστες το χρόνο (<https://www.sportsexelixis.gr/ypiresies/athlitikos-tourismos/>).

Ο αθλητικός τουρισμός ανήκει στις ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού, καθώς απευθύνεται σε άτομα που ενδιαφέρονται για αθλητικές δραστηριότητες και αθλητικές διοργανώσεις. Αυτό το είδος τουρισμού στοχεύει να προσελκύσει ανθρώπους από όλον τον κόσμο, προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τον αθλητισμό, είτε μέσα από την ενεργό συμμετοχή τους είτε παθητικά κατά τη διάρκεια παρακολούθησης μιας δραστηριότητας, ενός αθλητικού γεγονότος, κλπ, συνδυάζοντας παράλληλα και άλλες δραστηριότητες αναψυχής. Είναι γεγονός ότι ο αθλητισμός και ο τουρισμός είναι δύο ξεχωριστοί τομείς οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους, μιας και μαζί συμβάλλουν ώστε διάφορα τουριστικά μέρη να μπορέσουν να εξελιχθούν περαιτέρω αλλά και να επανέλθουν δυναμικά, ενδεχομένως ύστερα από μια περίοδο κρίσης, τονίζοντας με αυτόν τον τρόπο τις οικονομικές ωφέλειες του αθλητικού τουρισμού (<https://www.paratiritis-news.gr/article/204776/Athlitikos-Tourismos-Mia-nea-eukairia-anaptuksis>).

Ως Αθλητικός Τουρισμός ορίζεται η οποιαδήποτε συμμετοχή του ανθρώπου σε κάποια αθλητική δραστηριότητα είτε αυτή γίνεται με ενεργητικό είτε με παθητικό τρόπο, κατά τη διάρκεια παραμονής του στο μέρος που έχει επιλέξει να περάσει τις διακοπές του. Σε αυτήν την περίπτωση, κύριο κίνητρο του ταξιδιού είναι το αθλητικό στοιχείο (<https://www.paratiritis-news.gr/article/204776/Athlitikos-Tourismos-Mia-nea-eukairia-anaptuksis>). Ο τουρίστας ενδιαφέρεται περισσότερο για την ανάμειξή του με τον αθλητισμό παρά για το τουριστικό κομμάτι που συνδέεται με τις διακοπές. Μάλιστα, ο αθλητικός τουρισμός ενδιαφέρεται κυρίως έτσι ώστε να ψυχαγωγήσει τον τουρίστα και να του προσφέρει δυνατότητες ήπιας άθλησης, ενώ δεν αποσκοπεί στο να πάρει αυτός μέρος σε αθλητικά δρώμενα ή στο να προετοιμαστεί σκληρά για αυτά.

Πιο συγκεκριμένα, η ειδική αυτή μορφή τουρισμού αποτελείται από διαφόρων ειδών δραστηριότητες που σχετίζονται με την ενεργητική συμμετοχή του ατόμου σε κάποιο άθλημα ή σε κάποια εκδήλωση αφιερωμένη στον αθλητισμό, είτε ατομικά είτε με ομαδικό τρόπο. Επίσης, οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν τη δυνατότητα του ατόμου να εξελιχθεί και να γίνει καλύτερος σε ένα άθλημα, αλλά και την ευκαιρία να δει από κοντά κάποια αθλητική οργάνωση ή κάποιο αγαπημένο του άθλημα υποστηρίζοντας μια συγκεκριμένη ομάδα. Εκτός από αυτά, άξια αναφοράς είναι και η δυνατότητα του τουρίστα να ταξιδέψει και να δει μέρη τα οποία προσφέρουν πλήθος πληροφοριών αναφορικά με την ιστορία των τόπων αυτών, όπως επίσης και με την πολιτιστική κληρονομιά και την κουλτούρα κάποιου αθλήματος. Τέλος, σημαντική πτυχή των δραστηριοτήτων του αθλητικού τουρισμού είναι το αποτέλεσμα της αποκατάστασης της φυσικής, πνευματικής και ψυχικής υγείας του ανθρώπου και φυσικά της ευεξίας που προκύπτουν κατά τη διάρκεια μιας αθλητικής δραστηριότητας.

Εκτός από τον «Αθλητικό Τουρισμό», είναι απαραίτητο να αναφερθεί και ο «Τουριστικός Αθλητισμός». Λέγοντας «Τουριστικός Αθλητισμός» νοείται η συμμετοχή του τουρίστα σε αθλητικές δραστηριότητες που όμως έχουν ως πρωταρχικό στόχο να τον διασκεδάσουν και να τον ψυχαγωγήσουν. Αυτό σημαίνει ότι εδώ προέχει όλο αυτό που θα αποκομίσει ο άνθρωπος από την τουριστική εμπειρία και αμέσως μετά ακολουθεί η επαφή με το αθλητικό στοιχείο (<https://www.paratiritis-news.gr/article/204776/Athlitikos-Tourismos-Mia-nea-eukairia-anaptuksis>).

Ο «Αθλητικός Τουρισμός» περιλαμβάνει τρεις κύριες κατηγορίες οι οποίες είναι: ο Τουρισμός Αθλητικών Διοργανώσεων, ο Τουρισμός Αθλητικής Αναψυχής – Περιπέτειας και ο Προπονητικός Τουρισμός. Όσον αφορά στον Τουρισμό Αθλητικών Διοργανώσεων, ο τουρίστας προσαρμόζει το ταξίδι του έτσι ώστε να συμπίπτει με την πραγματοποίηση κάποιας αθλητικής διοργάνωσης. Επομένως, κύριος σκοπός του ταξιδιού ενός τουρίστα είναι η παρακολούθηση κάποιου αγώνα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του. Εκτός από τους απλούς τουρίστες, η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει και τους ίδιους τους αθλητές αλλά και άτομα που είναι απαραίτητα για αυτές τις διοργανώσεις, όπως τεχνικοί ή δημοσιογράφοι (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4582/2018, Άρθρο 6).

Ακολουθεί ο Τουρισμός Αθλητικής Αναψυχής – Περιπέτειας, σύμφωνα με τον οποίο βασικό κίνητρο ενός τουρίστα είναι η αναψυχή, η διασκέδαση αλλά και μία καλύτερη φυσική κατάσταση και υγεία. Το άτομο έχει τη δυνατότητα να ασχοληθεί με δραστηριότητες αναψυχής σε χώρους ειδικούς που βοηθούν ώστε να πραγματοποιηθούν τέτοιου είδους αθλήματα. Πρώτα απ' όλα, αυτά διακρίνονται σε αθλητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την ύπαιθρο και μάλιστα μπορούν να χαρακτηριστούν ως ήπιες (π.χ. πεζοπορία, τρέξιμο, τοξοβολία, ιπασία), ως έντονες(π.χ. αναρρίχηση, κωπηλασία, κυματοδρομία, ιστιοσανίδα ή αθλήματα που έχουν να κάνουν και με το χειμερινό-χιονοδρομικό τουρισμό, όπως χιονοσανίδα ή καταρρίχηση-κατάβαση) και ως δραστηριότητες που είναι άκρως επικίνδυνες (π.χ. ελεύθερη πτώση ή bungeejumping ή πτήση με αλεξίπτωτο πλαγιάς). Ακόμη, οι δραστηριότητες αυτής της κατηγορίας διακρίνονται σε ειδικά προγράμματα τα οποία αφορούν την αθλητική αναψυχή και πραγματοποιούνται από ομάδες εμπνηχωτών αλλά και από τους προπονητές μέσα σε ξενοδοχεία, τα οποία περιέχουν ειδικές εγκαταστάσεις (π.χ. γυμναστήρια, πισίνες, γήπεδα, κλπ.) όπως και σε θεματικά πάρκα ή και αθλητικές κατασκηνώσεις (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4582/2018, Άρθρο 6).

Άξιος αναφοράς είναι και ο ποδηλατικός τουρισμός ως μία κατηγορία του Αθλητικού τουρισμού, ο οποίος σχετίζεται αποκλειστικά με την ποδηλασία, ένα άθλημα που αποτελεί και το κύριο κίνητρο του ταξιδιού.

Τέλος, ο «Αθλητικός Τουρισμός» διακρίνεται και στον Προπονητικό Τουρισμό ο οποίος συναντάται σε Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού και αναφέρεται κυρίως σε αθλητές και ολόκληρες ομάδες που ταξιδεύουν σε ένα μέρος έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την προετοιμασία τους για αγώνες και την αποθεραπεία(ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4582/2018, Άρθρο 6).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Τουρισμός εκδηλώσεων

3.1. Ορισμός του event

Οι μελέτες για τις εκδηλώσεις αναπτύχθηκαν περισσότερο στα τέλη του 1990 και μετά το 2000 (Getz 2008). Ένα event είναι ετυμολογικά ένα γεγονός που έχει ήδη συμβεί. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται στον τουρισμό εκδηλώσεων και αναφέρεται σε γεγονότα είτε δημόσια είτε ιδιωτικά και πιο συγκεκριμένα σε εκδηλώσεις ή συγκεντρώσεις. Όλα τα παραπάνω διοργανώνονται από επαγγελματίες του χώρου, ενώ η πραγματοποίησή τους επιτυγχάνεται με τη βοήθεια δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Μάλιστα, τα events θεωρούνται τουριστικά αξιοθέατα για έναν τουριστικό προορισμό, πράγμα που συμβάλλει στην ανάπτυξη αυτού αλλά και στην ενίσχυση του ανταγωνισμού ανάμεσα σε διαφορετικούς τουριστικούς προορισμούς. Τα events είναι αυτά τα οποία εξελίσσουν μία κοινωνία σε οικονομικό, κοινωνικό αλλά και πολιτιστικό επίπεδο. Επίσης, τα events ως γεγονότα αποκαλούνται τουριστικά, καθώς αποτελούν κίνητρο για πολλούς ανθρώπους που ταξιδεύουν από τον τόπο τους προκειμένου να τα παρακολουθήσουν (Παπαγεωργίου, 2018).

3.2. Τουρισμός εκδηλώσεων ως ειδική μορφή τουρισμού

Ο τουρισμός αυτός ονομάζεται event tourism και συγκαταλέγεται στις ειδικές μορφές του τουρισμού, λόγω του ότι υπάρχει ειδικό κίνητρο από τη μεριά των τουριστών. Οι ειδικές μορφές τουρισμού χαρακτηρίζονται κυρίως από τα κίνητρα των τουριστών που ταξιδεύουν για κάποιο ειδικό σκοπό αλλά και από την απαραίτητη ύπαρξη κατάλληλης υποδομής με τη βοήθεια της οποίας θα ικανοποιηθούν ευκολότερα οι τουριστικές ανάγκες (Βαρβαρέσος, 2008, Κοκκώσης και Τσάρτας, 2001). Στον τουρισμό εκδηλώσεων συμπεριλαμβάνονται μάλιστα και ο συνεδριακός τουρισμός και ο εκθεσιακός αλλά και γενικότερα ο επαγγελματικός (Σκούλτσος, 2014).

3.3. Κατηγορίες των εκδηλώσεων

Τα events μπορούν να ενταχθούν σε διαφορετικές κατηγορίες, καθώς δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι περιορισμοί και όρια για αυτή την κατηγοριοποίηση. Για τον λόγο αυτό, η κατηγοριοποίηση των events πραγματοποιείται σύμφωνα με το μέγεθός τους ή ακόμη και με το είδος της κάθε εκδήλωσης.

Επίσης, οι Arcodia & Robb (2000) διαχωρίζουν τα events σε διάφορες κατηγορίες. Η θεωρία τους ξεκινάει με την ευρύτερη κατηγορία των events, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα mega events, major events, hallmark events, signature events και special events. Μάλιστα, τονίζουν και τις πιο ειδικές κατηγορίες τους που είναι απ' τη μία τα φεστιβάλ, δηλαδή γιορτές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις της κοινωνίας, ιστορικές αναμνηστικές τελετές, πολυπολιτισμικοί εορτασμοί, εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται σε συγκεκριμένη εποχή, θρησκευτικοί εορτασμοί, και από την άλλη δραστηριότητες όπως εκθέσεις, συναντήσεις, συνέδρια, συνελεύσεις συνδεδεμένες με το λεγόμενο MICE και τον επαγγελματικό τουρισμό. (Cudny, 2014)

Όσον αφορά το μέγεθος, τα events κατηγοριοποιούνται σε παγκόσμιες εκδηλώσεις (mega events), μείζονες εκδηλώσεις (major events), εορταστικές-εθιμοτυπικές εκδηλώσεις (hallmark events) και τοπικές εκδηλώσεις (local events) (Bowdin, Allen, O' Toole, Harris, &McDonnell, 2011, Getz, 1991).

Τα mega events είναι εκδηλώσεις παγκόσμιας εμβέλειας που συμβαίνουν συνήθως μία φορά και προσελκύνουν τεράστιο αριθμό τουριστών από όλον τον κόσμο. Μάλιστα, οι εκδηλώσεις αυτές συμβάλλουν σε μία μεγάλη τουριστική ανάπτυξη ολόκληρης της χώρας στην οποία διεξάγεται το κάθε event και καθιστούν τον κάθε τόπο ως παγκόσμιο τουριστικό προορισμό.

Άξιο αναφοράς είναι ότι τα major events αποτελούν πολύ σημαντικές εκδηλώσεις όχι μόνο για τον τόπο και τη χώρα γενικότερα που πραγματοποιούνται αλλά και παγκοσμίως, καθώς αποτελούν πόλο έλξης πολλών τουριστών. Συγκεκριμένα, στις μείζονες εκδηλώσεις ή αλλιώς major events συγκαταλέγονται οι Αθλητικές εκδηλώσεις ή Sporting events, οι Πολιτιστικές εκδηλώσεις ή Cultural events (για παράδειγμα φεστιβάλ γύρω από την τέχνη ή τη μουσική) και οι Επαγγελματικές εκδηλώσεις ή Business events (Παπαγεωργίου, 2018).

Τα major events διαφοροποιούνται από τα hallmark events, καθώς οι μείζονες εκδηλώσεις δε θεωρούνται σύμβολα που χαρακτηρίζουν τον τόπο στον οποίο λαμβάνουν χώρα, σε αντίθεση με τη δεύτερη κατηγορία στην οποία οι εκδηλώσεις αποτελούν στοιχεία που συμβολίζουν την αυθεντικότητα και την ποιότητα της

περιοχής, συνδεδεμένα με τα ήθη, τα έθιμα και γενικότερα τις παραδόσεις της (Παπαγεωργίου, 2018, Σκούλτσος, 2014).

Τέλος, οι τοπικές εκδηλώσεις ή local events αποτελούν εκδηλώσεις μικρής εμβέλειας, σημαντικές για την τοπική κοινωνία, των οποίων τα θετικά αποτελέσματα ωστόσο επηρεάζουν μόνο τον τόπο ή και ολόκληρη την περιφέρεια που πραγματοποιούνται (Παπαγεωργίου, 2018).

Εκτός από το μέγεθος των εκδηλώσεων, τα events μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και με βάση το είδος και το θέμα που παρουσιάζουν, πράγμα που σημαίνει ότι οι κατηγορίες που προκύπτουν είναι πράγματι πολλές και διαφορετικές. Οι πιο σημαντικές από τις κατηγορίες αυτές σύμφωνα με το είδος είναι οι παρακάτω:

- Πολιτιστικές (μουσικές, φεστιβαλικές, εορταστικές, θρησκευτικές)
- Πολιτικές (συγκεντρώσεις και συνέδρια κομμάτων, συναντήσεις κορυφής)
- Ψυχαγωγικές (Διαγωνισμοί μουσικής, κονσέρτα, τελετές για απονομή κάποιου βραβείου, εκδηλώσεις με παιχνίδια και αθλήματα)
- Επαγγελματικές (συνέδρια & συναντήσεις)
- Εμπορικές (εθνικές και διεθνείς επιδείξεις & εκθέσεις)
- Εκπαιδευτικές (συνέδρια, σεμινάρια, συναντήσεις με εκπαιδευτικό περιεχόμενο)
- Αθλητικές (είτε επαγγελματικές είτε ερασιτεχνικές σε εθνικό, διεθνές και παγκόσμιο επίπεδο)
- Ιδιωτικές (οικογενειακές εκδηλώσεις, εορτές και εκδηλώσεις κοινωνικού τύπου).

(Getz, 2008, Σκούλτσος, 2014)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Φεστιβάλ

4.1. Διαφορετικοί ορισμοί των φεστιβάλ

Τα φεστιβάλ, όντας ένα τεράστιο φαινόμενο, έκαναν την εμφάνισή τους πολλά χρόνια πριν, η ανάπτυξή των οποίων σημειώθηκε χάρη στις κοσμοϊστορικές αλλαγές που επηρέασαν σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο (Frey 1994). Ωστόσο, τα φεστιβάλ σημείωσαν ανοδική πορεία και ξεχώρισαν μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, κυρίως λόγω των πολλών νέων εκδηλώσεων που άρχισαν να πραγματοποιούνται (Cudny, 2014).

Για τους περισσότερους, ένα φεστιβάλ θεωρείται μία σειρά από καλλιτεχνικά συμβάντα τα οποία συνδέονται στενά μεταξύ τους και τα οποία τείνουν να παρουσιάζονται ως κάτι το εξαιρετικό στην τρέχουσα ροή της πολιτιστικής υπερπαραγωγής (Klaic, 2006:54).

Υποστηρίζεται ότι το φεστιβάλ είναι το χρονικό διάστημα ή γενικότερα το πρόγραμμα το οποίο προσφέρει ψυχαγωγία μέσα από δραστηριότητες αλλά και εορταστικές εκδηλώσεις με κύριο σκοπό να εξαίρουν μια ιδέα, ένα συμβάν ή ένα γεγονός στο ευρύτερο κοινό (Janiskee,1980:97).

Μία άλλη εκδοχή για την ερμηνεία του φεστιβάλ αναφέρει ότι αποτελεί μία οικουμενική γιορτή με συγκεκριμένη θεματική και ότι η πραγματοποίησή της επιτυγχάνεται μία φορά κάθε χρόνο μέσα στα χρονικά πλαίσια που έχουν προκαθορισθεί (Getz,1991).

Επίσης, οι οργανωμένες αυτές εκδηλώσεις θεωρούνται ως "προσωρινά συμβάντα με προκαθορισμένη αρχή και τέλος. Κάθε εκδήλωση είναι μοναδική και προέρχεται από τη διοίκηση, το πρόγραμμα, το χώρο και τους ανθρώπους" (Getz,2005:16). Παράλληλα, ο Getz (2005: 21) υποστηρίζει ότι το φεστιβάλ είναι μια θεματική δημόσια γιορτή.

Μάλιστα, τα φεστιβάλ, όπως δήλωσε και ο Falassi (1987), είναι ο καθρέφτης της ανθρώπινης κουλτούρας, αλλά και ένα από τα πιο δυναμικά στοιχεία μέσα στην κοινωνία που παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο για τον τουρισμό και που έχουν άμεση σχέση με την άνεση και τον ελεύθερο χρόνο (Arcodia & Whitford 2006).

Αξίζει βέβαια να σημειωθεί πως τα φεστιβάλ αναπτύχθηκαν και εξελίχθηκαν χάρη σε παράγοντες παρόμοιους με εκείνους που συνέβαλαν στην άνθιση για παράδειγμα του θεάτρου, ή των ταξιδιών, μορφών που συνδέονται με τον ελεύθερο χρόνο των ανθρώπων.

Αξιοπρόσεκτη λοιπόν είναι η διαφορετική προσέγγιση του όρου φεστιβάλ, ενός όρου που αποκτά ιδιαίτερη σημασία και έχει μεγάλο ενδιαφέρον, από ερευνητές που διατυπώνουν πολλές και ποικίλες ερμηνείες. Μάλιστα, πραγματοποιήθηκαν κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές έρευνες στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου, στις οποίες συμπεριλήφθηκαν οι πρώτες επιστημονικές αναλύσεις του όρου φεστιβάλ. Επίσης, η προέλευση του όρου φεστιβάλ ανάγεται στην λατινική λέξη *festum* (Falassi 1987).

Σύμφωνα με τη Βρετανική Εγκυκλοπαίδεια, το φεστιβάλ είναι "μια ημέρα ή μια συγκεκριμένη περίοδος κατά την οποία στόχος είναι να τιμήσουν, να γιορτάσουν και να αναπαραστήσουν, ή και να προβλέψουν γεγονότα ή εποχές, γεωργικές, θρησκευτικές και κοινωνικοπολιτισμικές που δίνουν νόημα και συνοχή-συνεκτικότητα στο άτομο και στη θρησκευτική, πολιτική και κοινωνικοοικονομική κοινότητα" (<https://www.britannica.com/topic/feast-religion>).

Πέραν όμως από τις παραπάνω ερμηνείες, είναι σημαντικό να αναφερθούν και εκείνες που παρουσιάζονται στην επιστημονική λογοτεχνία. Μία από τις πιο γνωστές ερμηνείες που χρησιμοποιούνται σε δημοσιεύσεις σχετικές με τις εκδηλώσεις είναι αυτή που διατυπώνει και ο Falassi (1987: 2), η οποία εμφανίζεται και στην Εγκυκλοπαίδεια Τουρισμού "Encyclopedia of Tourism" (Jafari 2000: 226). Ο συγκεκριμένος δηλώνει ότι το φεστιβάλ είναι μία κοινωνική εκδήλωση που επαναλαμβάνεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα σε μια συγκεκριμένη κοινότητα, περιλαμβάνοντας μια σειρά από πολλές και ποικίλες εκδηλώσεις που απαιτούν την άμεση ή έμμεση συμμετοχή όλων των μελών της, άτομα με διαφορετική κοσμοθεωρία αλλά ίδιους εθνικούς, θρησκευτικούς και ιστορικούς δεσμούς.

Χαρακτηριστικές είναι και οι ερμηνείες που δίνονται από πολωνικές επιστημονικές δημοσιεύσεις στο έργο του Cudny (2014), οι οποίες αναφέρονται πρωτίστως σε

πολιτιστικές εκδηλώσεις και σε εκδηλώσεις ψυχαγωγίας. "Ένα φεστιβάλ είναι μία οργανωμένη εκδήλωση που αποτελείται από θεατρικά, κινηματογραφικά ή μουσικά δρώμενα κλπ με παρόμοια σχεδόν θεματική, τα οποία εκπροσωπούν πιθανότατα μία συγκεκριμένη τάση στην τέχνη ή παρουσιάζουν τα καλύτερα παραδείγματα ενός συγκεκριμένου είδους τέχνης ή των δημιουργιών ενός συγκεκριμένου καλλιτέχνη. Μπορεί δηλαδή να είναι μία εκδήλωση που παρουσιάζει μία ή πολλές μορφές τέχνης παίρνοντας μάλιστα και τη μορφή ενός διαγωνισμού ή μιας κριτικής-αξιολόγησης. Χαρακτηριστικό στοιχείο ενός φεστιβάλ είναι η ιδιαιτερότητα, το αίσθημα της γιορτής και της χαράς αλλά και το ξεχωριστό εκείνο συναίσθημα που προσφέρει τόσο στον διοργανωτή όσο και στο κοινό που παρακολουθεί και συμμετέχει σε αυτό πιστά. Μπορεί να είναι ένα συνηθισμένο, κλασικό ή μοναδικό event το οποίο συνήθως διαρκεί τουλάχιστον δύο ημέρες" (Ratkowska 2010: 114).

Μάλιστα, ο Cudny (2014), συγγραφέας του άρθρου "Anthropos" υποστηρίζει και συνοψίζει ότι τα φεστιβάλ είναι κοινωνικές γιορτές που σχετίζονται με τη διασκέδαση. Επιπλέον, τα φεστιβάλ είναι μοναδικά ή κλασικά events που συχνά οργανώνονται σε δημόσιους χώρους, σε ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο και με συγκεκριμένη θεματική και μάλιστα μπορεί να περιλαμβάνουν και το στοιχείο του διαγωνισμού ή της αξιολόγησης. Μάλιστα, συντελούν στην ενίσχυση του δεσμού όχι μόνο μεταξύ των μελών μιας κοινότητας αλλά και μεταξύ των κοινοτήτων και απομακρύνουν από τη ρουτίνα της καθημερινότητας. Επίσης, είναι μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς και σχετίζονται με την ανθρώπινη κουλτούρα, που περιλαμβάνει δύναμη, ηθική, πεποιθήσεις, τέχνη, νόμους, παράδοση και δεξιότητες αλλά και συνήθειες που αποκτώνται από τα μέλη της κοινωνίας.

Συνεπώς, οι περισσότεροι ορισμοί όπως φαίνεται περιλαμβάνουν την έννοια της γιορτής και κατ' επέκταση της ψυχαγωγίας και της διασκέδασης. Από τους ορισμούς επίσης προκύπτει ότι βασικά χαρακτηριστικά ενός φεστιβάλ είναι η ίδια η κοινωνία, η παράδοση, ο χρόνος αλλά και ο δημόσιος χώρος για την πραγματοποίησή του. Ωστόσο σήμερα τα φεστιβάλ που διοργανώνονται έχουν ποικίλα θέματα και δεν εστιάζουν αποκλειστικά και μόνο στην τοπική παράδοση (Σκούλτσος, 2014).

"Ένα φεστιβάλ πραγματοποιείται σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο, με συγκεκριμένη συχνότητα ή άπαξ και έχει στόχο τον δημόσιο εορτασμό ενός πολιτιστικού στοιχείου που ο διοργανωτής επιθυμεί να προωθήσει..", είναι ένας ευρύς και συγκεκριμένος ορισμός που συμπεριλαμβάνει όλα τα βασικά στοιχεία που αναφέρθηκαν προηγουμένως (Σκούλτσος, 2014).

4.2. Τύποι φεστιβάλ

Ο οργανισμός "Arts Festival Association" της Μεγάλης Βρετανίας αναφέρεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες φεστιβάλ οι οποίες είναι οι παρακάτω:

- φεστιβάλ όπερας
- φεστιβάλ χορού
- φεστιβάλ μουσικής & φεστιβάλ μουσικής του κόσμου
- φεστιβάλ τζαζ
- φεστιβάλ λογοτεχνίας
- νέα φεστιβάλ
- επετειακά φεστιβάλ
- οικογενειακά φεστιβάλ
- φεστιβάλ θεάτρου
- φεστιβάλ με τέχνες του δρόμου
- φεστιβάλ με θέμα που αφορά στην κοινωνία (www.artsfestivals.co.uk)

Οι κατηγορίες που θα μπορούσαν να απαριθμηθούν φαίνεται να είναι πάρα πολλές, ωστόσο προκύπτει μία βασική κατηγοριοποίηση των φεστιβάλ που καλύπτει μεγάλη γκάμα και από διάφορες υποκατηγορίες. Η πρώτη γενική κατηγορία φεστιβάλ είναι τα φεστιβάλ που σχετίζονται με κοινωνικά θέματα, έχοντας ως στόχο την ψυχαγωγία αλλά και πολιτιστικά οφέλη. Επόμενη κατηγορία είναι τα φεστιβάλ μουσικής τα οποία αφορούν διάφορα είδη μουσικής, όπως ροκ, παραδοσιακή, ηλεκτρονική μουσική κ.ά. Το ίδιο το φεστιβάλ μουσικής σε συνδυασμό με διάφορες παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους τουρίστες, με την αγορά κάποιων προϊόντων αλλά και με την παράλληλη συμμετοχή σε άλλες εκδηλώσεις είναι αυτό που το καθιστά διαφορετικό από ένα απλό μουσικό event, όπως είναι η συναυλία (Bowen&Daniels 2005). Ακολουθούν τα

φεστιβάλ κινηματογράφου τα οποία παρουσιάζουν διαφορετικά είδη ταινιών έχοντας ως πρωταρχικό στόχο να προωθήσουν το έργο και τη δουλειά του κάθε επαγγελματία του χώρου αλλά και να τον βοηθήσουν να εξελιχθεί και να δικτυωθεί στον τομέα του κινηματογράφου (Bladenκ.α. 2012: 334). Μία άλλη σημαντική κατηγορία φεστιβάλ είναι και τα φεστιβάλ τεχνών, στα οποία συμπεριλαμβάνονται φεστιβάλ που άπτονται της τέχνης και του θεάματος, δηλαδή υποκατηγορίες όπως φεστιβάλ κινηματογράφου, θεάτρου, όπερας και χορού. Τέλος, αξίζει να σημειωθούν και άλλες κατηγορίες που έχουν ως στόχο να προωθήσουν κάποιο προϊόν του συγκεκριμένου τόπου ή γενικότερα κάτι που είναι επιθυμία του ίδιου του διοργανωτή, όπως για παράδειγμα φεστιβάλ γαστρονομίας, φεστιβάλ βιβλίου ή κάτι πιο ειδικό όπως είναι το φεστιβάλ κρασιού, το φεστιβάλ ελαιόλαδου ή το φεστιβάλ πατάτας (Σκούλτσος, 2014).

4.3. Ιστορική εξέλιξη των φεστιβάλ

Τα event αποτελούσαν πολύ σημαντικό κομμάτι για όλους τους ανθρώπους όλων των κοινωνιών ανεξάρτητα από την ιστορική περίοδο και εποχή. Ανέκαθεν, οι κοινωνίες τιμούσαν και γιόρταζαν γεγονότα με συγκεκριμένη ημερομηνία και χρονική περίοδο που κατά κύριο λόγο σχετίζονταν είτε με τον πολιτισμό και τη θρησκεία είτε με την αγροτική και αργότερα αστική ζωή των ανθρώπων. Μάλιστα, συνήθιζαν να γιορτάζουν τα ήθη και τα έθιμα του τόπου τους με σκοπό τη διατήρηση και τη μετάδοση της παράδοσης στους μεταγενέστερους (Σκούλτσος, 2014).

Τα φεστιβάλ έπαιζαν πολύ σημαντικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων από πολύ παλιά και μάλιστα από την αρχαιότητα, τα οποία αποτελούσαν αναπόσπαστο κομμάτι των αρχαίων πολιτισμών, που ξεκινούσαν από τη νότια Αμερική μέχρι την Ινδία αλλά και από την Αίγυπτο μέχρι την Αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη (Frazer 2009). Φεστιβάλ συναντώνται επίσης και στην Αρχαία Κίνα (Zhou 2010). Στην αρχαιότητα, μάλιστα, διοργανώνονταν και φεστιβάλ τέχνης με χαρακτηριστικό παράδειγμα τα Μεγάλα Διονύσια στην Αθήνα το 534 π.Χ., για να τιμήσουν το θεό Διόνυσο, στα πλαίσια των οποίων πραγματοποιούνταν και δραματικοί αγώνες (Osnes 2001), ένας εορτασμός που θεωρήθηκε ως το "πρώτο φεστιβάλ". Γενικότερα, στην Αρχαία Ελλάδα υπήρχαν γιορτές που τιμούσαν θρησκευτικά, πολιτιστικά και αθλητικά γεγονότα. Άλλα

χαρακτηριστικά παραδείγματα παλαιότερων φεστιβάλ είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες, γνωστοί έως και σήμερα, τα Παναθήναια ή και τα Ολύμπια (Σκούλτσος, 2014).

Συνήθειες τυπικές γιορτές των ανθρώπων στο παρελθόν ήταν ο γάμος ή η γέννηση, δηλαδή περιστάσεις που συνδέονται με κάποιο σημαντικό γεγονός της ζωής τους, η αλλαγή των εποχών ή αγροτικές δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα να σπείρουν ή να θερίσουν, δραστηριότητες και συνήθειες που συνδέονταν στενά με τη φύση (Frazer 2009: 136). Παραδείγματα επιπλέον εορτασμών ήταν η στέψη ενός βασιλιά ή ακόμη και η αλλαγή του χρόνου.

Βέβαια, στο παρελθόν υπήρχαν και γιορτές οι οποίες βασιζόνταν στη θρησκεία αλλά δε θεωρούνται αυτό που στη σημερινή εποχή ονομάζεται "φεστιβάλ", όπως είναι τα Χριστούγεννα ή το Hajj στη Μέκκα, πάντα όμως προσαρμοσμένες στις τότε κοινωνίες (Σκούλτσος, 2014).

Ένα χαρακτηριστικό φεστιβάλ που διεξαγόταν στην Αρχαία Ρώμη ήταν τα Σατουρνάλια, προς τιμή του θεού Σατούρνους, κατά τη διάρκεια των οποίων όλοι οι άνθρωποι, Ρωμαίοι πολίτες αλλά και δούλοι, επιδίδονταν σε φαγητό, άφθονη οινοποσία, σε τυχερά παιχνίδια αλλά και στις τέχνες, δεδομένου ότι όλοι θεωρούνταν ίσοι μεταξύ τους. Αυτό σήμαινε ότι οι σκλάβοι σε αυτήν την γιορτή συμβολικά έπαιρναν τη θέση των ιδιοκτητών. Μάλιστα, τα Σατουρνάλια πραγματοποιούνταν μεταξύ τις 17 και 24 Δεκέμβρη, στα οποία στηρίζονταν επίσης τα Χριστούγεννα και το Καρναβάλι (Reinach 2003).

Όσον αφορά στο Καρναβάλι, ήταν από τα πιο δημοφιλή στην Ευρώπη από τον Μεσαίωνα και αποτελούσε μια εξαγνιστική τελετουργία πριν από την Σαρακοστή που περιελάμβανε παρελάσεις, παραστάσεις και γιορτές συνδεδεμένες με επίσημη ενδυμασία (Osnes 2001). Στο Μεσαίωνα, βέβαια, και ιδιαίτερα στα τέλη, το Καρναβάλι πραγματοποιούνταν περισσότερο στην επαρχία παρά στις πόλεις (Chasteen 2009). Τέλος, προέρχεται από την ιταλική λέξη carnevale, η οποία προερχόμενη από τα λατινικά (carnem levare) σημαίνει απομακρύνω, εξαφανίζω το κρέας. Σύμφωνα με τον Arcodia & Whitford (2006) καρναβάλι σημαίνει "farewell to the flesh" δηλαδή αποχαιρετώ τη σάρκα.

Στο Μεσαίωνα, βέβαια, έκαναν την εμφάνισή τους στις πόλεις νέες μορφές εκδηλώσεων που θεωρούνταν ως τα πρώτα φεστιβάλ. Σύμφωνα με τον Strong (1984) υπάρχουν τρία είδη από τέτοιες εκδηλώσεις. Το πρώτο είδος αναφέρεται σε εκδηλώσεις που διενεργούνταν με την άφιξη του κυβερνήτη ή του βασιλιά στην πόλη ή στο κάστρο. Κατά τη διάρκεια αυτών των εκδηλώσεων γίνονταν στρατιωτικές παρελάσεις, παραστάσεις και συναντήσεις με την τοπική αριστοκρατία, ενώ υπήρχαν πλουσιοπάροχα γεύματα. Το δεύτερο είδος εκδηλώσεων ήταν τα τουρνουά ιππασίας που διοργανώνονταν για την καλύτερη εκπαίδευση των ιπποτών στην τέχνη της πάλης, παίρνοντας αργότερα τη μορφή των διαγωνισμών που περιελάμβαναν απαγγελία ποιημάτων ή μουσικές παραστάσεις, κ.ά. Τέλος, το τρίτο είδος των εκδηλώσεων ήταν συναντήσεις των αριστοκρατών και των αυλικών που λάμβαναν χώρα στο χώρο του παλατιού, στον οποίο πραγματοποιούνταν χοροί, θεατρικές παραστάσεις και απαγγελίες ποίησης, ενώ υπήρχαν και πλουσιοπάροχα γεύματα.

Άξιο αναφοράς είναι και το παλαιότερο δημόσιο φεστιβάλ που πραγματοποιήθηκε στο Χέρεφορντ της Μεγάλης Βρετανίας για πρώτη φορά το 1724, το επονομαζόμενο "The Three Choirs Festival" και μάλιστα διοργανώνεται ακόμη και σήμερα (Segal and Giorgi 2009). Ένα άλλο γνωστό φεστιβάλ είναι το Handel Festival του οποίου η πρώτη διοργάνωση ανάγεται το 1784 για να τιμήσουν τη μνήμη του Φρέντερικ Χάντελ (Frey 1994).

Ένα ιστορικό γεγονός, το οποίο επηρέασε την εξέλιξη των σύγχρονων φεστιβάλ, ήταν η Γαλλική Επανάσταση (1789-1799). Απόρροια της Επανάστασης ήταν η δημιουργία μαζικών εκδηλώσεων που περιελάμβαναν πολιτικές και φιλοσοφικές ομιλίες, απαγγελίες, θεατρικές και άλλες παραστάσεις ("Festival of Reason", "Festival of Supreme Being") (Ozouf 1991).

Το 19ο αιώνα, επίσης, την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης, πραγματοποιούνται σημαντικές αλλαγές στις κοινωνίες που επέφεραν βελτίωση στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων και οδήγησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού. Έτσι, τα εισοδήματα αυξήθηκαν, όπως και ο ελεύθερος χρόνος των ανθρώπων, εμφανίστηκε παράλληλα η μεσαία τάξη, ενώ παρατηρείται μετακίνηση από την ύπαιθρο στις πόλεις. Σημαντικό

μάλιστα επακόλουθο αυτής ήταν και η στροφή του ενδιαφέροντος των ανθρώπων για τον πολιτισμό και την παράδοση, αλλά και η ενασχόλησή τους με τις εκδηλώσεις και τα φεστιβάλ (Cudny, 2014).

Σπουδαία φεστιβάλ της εποχής εκείνης που εξακολουθούν να διοργανώνονται ακόμη και σήμερα είναι το Οκτώμπερφεστ (1810) και το Φεστιβάλ του Μπαϊρόιτ της Γερμανίας, αφιερωμένο στον Richard Wagner αλλά και η Μπιενάλε της Βενετίας (1895).

Αναφερόμενοι και στο Καρναβάλι, το 19ο αιώνα, επανήλθε στις πόλεις και συγκεκριμένα άκμασε στη λατινική Αμερική (π.χ. Μπουένος Άιρες, Ρίο Ντε Τζανέιρο, Λίμα) αλλά και στην Ευρώπη, σε πόλεις όπως η Βενετία ή η Κολωνία.

Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα αλλά και στις αρχές του 20ου άρχισαν να διοργανώνονται παγκόσμιες εκθέσεις, που αφορούσαν τον επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα, σε διάφορα μέρη όπως στο Λονδίνο (1851), στη Νέα Υόρκη (1853), Βιέννη (1873), Φιλαδέλφεια (1876), στο Παρίσι (1855, 1867, 1878, 1889, 1900) και στο Σικάγο (1893) (Jackson 2008).

Η ανάπτυξη των φεστιβάλ συνεχίστηκε και τον 20ο αιώνα και ειδικά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (Frey 2000; Segal and Giorgi 2009). Μετά τη λήξη του, επίσης, στην ανάπτυξη αυτή βοήθησε σημαντικά και ο μαζικός τουρισμός που γινόταν ολοένα και περισσότερος. Η περίοδος μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έφερε στο προσκήνιο πολλά σημαντικά φεστιβάλ του κόσμου, όπως είναι το διεθνές φεστιβάλ κινηματογράφου στις Κάννες (1946), το φεστιβάλ του Εδιμβούργου (1947), το διεθνές φεστιβάλ κινηματογράφου του Βερολίνου (1951) και το φεστιβάλ κινηματογράφου Σάντανς (1978) και το πρώτο φεστιβάλ Woodstock το 1969.

Άξιο αναφοράς είναι το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης που ξεκίνησε το 1985, χάρη στην ιδέα της Μελίνας Μερκούρη, το οποίο έπαιξε σημαντικό ρόλο στην μεγαλύτερη άνθιση των φεστιβάλ και ιδιαίτερα από το 1990 όπως και μετά το 2000.

Έτσι, ο τουρισμός εκδηλώσεων αλλά και ο φεστιβαλικός τουρισμός αποτέλεσαν σημαντικό κομμάτι του τουρισμού ευρύτερα (Cudny, 2014).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Φεστιβαλικός Τουρισμός

Τα φεστιβάλ κατέχουν μία ξεχωριστή θέση σε κάθε κοινότητα και παίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξή της. Τα φεστιβάλ είναι αυτά τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση της δυναμικής μίας κοινότητας αλλά και στην εξέλιξη της ίδιας της εικόνας της προς τον έξω κόσμο. Ωστόσο, τα φεστιβάλ οδηγούν την κοινότητα στο να αναπτυχθεί σημαντικά και σε οικονομικό επίπεδο καθώς τα οφέλη τους είναι τεράστια. Ένα από αυτά είναι το επιπλέον εισόδημα (Isar, 1976:131). Έτσι, τα φεστιβάλ συμβάλλουν στην οικονομική τόνωση μιας περιοχής αλλά και στην αύξηση του τουρισμού. Ακόμη, προσφέρουν αναψυχή και διασκέδαση στους κατοίκους αλλά και στους ξένους που επισκέπτονται μια περιοχή και αποτελούν συνεκτικό δεσμό μεταξύ των ανθρώπων μέσα από τις συγκεντρώσεις τους και τις δημόσιες σχέσεις που καλλιεργούνται με αυτές. Για τους λόγους αυτούς συνίσταται η διοργάνωση και η πραγματοποίηση τέτοιων εκδηλώσεων (Ψαρρού).

Δεδομένων όλων των παραπάνω, οι σύγχρονες πόλεις καταβάλλουν προσπάθειες, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν την κατάλληλη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους, αλλά και την επένδυση σε υποδομές και σε διάφορα προγράμματα, έτσι ώστε να διοργανώσουν περισσότερα φεστιβάλ, έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την προσφορά φιλοξενίας στους επισκέπτες αλλά και την ανάδειξη κάθε είδους πολιτιστικών γεγονότων. Ο πολλαπλασιασμός των φεστιβάλ, λοιπόν, έγκειται στον πλέον υπάρχοντα ανταγωνισμό μεταξύ των πόλεων, στο γεγονός ότι εκείνες έχουν αναπτυχθεί σε σημαντικό οικονομικό βαθμό αλλά και στην επιθυμία τους να αποτελέσουν προορισμούς που θα προσφέρουν μεγάλη πολιτιστική εμπειρία. Το φαινόμενο αυτό που παρουσιάζει όλα τα παραπάνω ονομάζεται "**Festivalisation**" (Ψαρρού).

Ανέκαθεν, τα φεστιβάλ αποτελούσαν σημαντικό κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς θεωρούνταν ως το κύριο μέσο με το οποίο μία περιοχή μπορούσε να αναδείξει την ταυτότητά της. Ωστόσο, με το πέρασμα των χρόνων, τα φεστιβάλ αποτέλεσαν εκδηλώσεις οι οποίες εξελίχθηκαν με τεράστια ταχύτητα συγκριτικά με άλλου είδους τουριστικά events. Για πολλούς τύπους, τα φεστιβάλ είναι το μέσο με το οποίο θα αυξήσουν τον τουρισμό τους και θα διαμορφώσουν μία εικόνα η οποία θα

είναι ικανή να τους μετατρέψει ως τους καλύτερους τουριστικούς προορισμούς ακόμη και παγκοσμίως (Ψαρρού).

Άλλωστε, όπως τόνισαν Αυστραλιανές γεωγραφικές μελέτες, τα φεστιβάλ παίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη ενός τουριστικού προορισμού (Cudny, 2013).

5.1. Έννοια φαινομένου στο πλαίσιο της τουριστικής γεωγραφίας

Τα φεστιβάλ χαρακτηρίζονται από διάφορα στοιχεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, συχνά σχετιζόμενα με μία "εξωτική κουλτούρα", τα οποία προσελκύουν τους τουρίστες (Quinn 2010). Τα φεστιβάλ αποτελούν πόλο έλξης αμέτρητων τουριστών, επομένως αυτόματα δημιουργείται ένας νέος χώρος που σχετίζεται αποκλειστικά με τον τουρισμό και ονομάζεται τουριστικός χώρος.

Τα φεστιβάλ αποτελούν αντικείμενο μελέτης από επιστήμες όπως η κοινωνιολογία, η ανθρωπολογία και η ανθρωπογεωγραφία, καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τον άνθρωπο και την ανθρώπινη κουλτούρα. Τα φεστιβάλ είναι επίσης κι ένας τομέας που μελετάται στην τουριστική γεωγραφία, αφού ο φεστιβαλικός τουρισμός επηρεάζει τη φυσική, κοινωνική και οικονομική πλευρά του παραπάνω χώρου.

Η ύπαρξη των φεστιβάλ στον τομέα του τουρισμού είναι ένα φαινόμενο το οποίο αναπτύσσεται και εξελίσσεται ραγδαία παγκοσμίως, γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιστημονική μελέτη, καθώς αυτά είναι ένα κομμάτι του τουρισμού άκρως σημαντικό για την μεγαλύτερη ανάπτυξή του. Πρόκειται, λοιπόν, για ένα νέο και ιδιαίτερο είδος τουρισμού που αναφέρεται στο ταξίδι που πραγματοποιεί κάποιος με σκοπό να επισκεφθεί ένα φεστιβάλ. Το είδος αυτό του τουρισμού ονομάζεται **φεστιβαλικός τουρισμός**, ο οποίος μπορεί να επιφέρει όχι μόνο θετικές αλλά και αρνητικές συνέπειες στον τομέα του τουρισμού (Cudny, 2013).

Για να γίνει περισσότερο κατανοητή η σημασία των φεστιβάλ, είναι σημαντικό να αναφερθούν ορισμένα από τα χαρακτηριστικά τους, όπως παρουσιάζονται για παράδειγμα σε ένα ομαδικό έργο που δημιουργήθηκε από πολωνούς και σλοβάκους γεωγράφους (Cudny κ.ά., 2012). Είναι εκδηλώσεις με διαφορετικά και ασυνήθιστα θέματα, άρρηκτα συνδεδεμένες με τη θρησκεία, την τέχνη και τον πολιτισμό. Επίσης,

είναι κλασσικές εκδηλώσεις που αποτελούνται μάλιστα από διάφορα κοινωνικά και πολιτιστικά γεγονότα. Τέλος, είναι εκδηλώσεις με κύριο σκοπό τον εορτασμό κάποιου σημαντικού γεγονότος μιας κοινότητας, συμβάλλοντας έτσι στην εδραίωσή της. Δε θα πρέπει μάλιστα να παραλειφθεί και το γεγονός ότι συχνά παίρνουν τη μορφή διαγωνισμών.

Επομένως, για να οριστεί μια οποιαδήποτε εκδήλωση ως φεστιβάλ, θα πρέπει να διαθέτει ένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, και μάλιστα παραπάνω από ένα. Συγκεκριμένα, ένα φεστιβάλ πρέπει να είναι:

- ασυνήθιστο,
- μοναδικό,
- ετήσιο ή ανά διετία
- σχέση με τον εορτασμό της τοπικής κουλτούρας
- σχέση με την ανάδειξη της τοπικής κουλτούρας
- σημείο ένωσης ανθρώπων με κοινά πολιτιστικά ενδιαφέροντα

Οι τουρίστες ξεχωρίζουν τα φεστιβάλ, καθώς έχουν την ευκαιρία να ζήσουν μία ασυνήθιστη μοναδική εμπειρία, διευρύνοντας τις γνώσεις τους σχετικά με τον κόσμο, ερχόμενοι ταυτόχρονα σε επαφή με ανθρώπους με παρόμοια ενδιαφέροντα και προτιμήσεις.

Υποστηρίζεται ότι τα φεστιβάλ παρουσιάζονται ως τουριστικά περιουσιακά στοιχεία ή ως τουριστικά προϊόντα, καθώς ικανοποιούν διάφορες από τις ανάγκες των τουριστών(Cudny, 2013).

Ο Getz (2008 και 2010) υποστηρίζει ότι κίνητρο των ανθρώπων για να ταξιδέψουν είναι η παρακολούθηση ενός φεστιβάλ και μάλιστα δηλώνει ότι τα φεστιβάλ αποτελούν μέρος του τουρισμού εκδηλώσεων.

Ο φεστιβαλικός τουρισμός, με άλλα λόγια, είναι ο τουρισμός του οποίου κύριο χαρακτηριστικό, αποτελώντας ταυτόχρονα και κίνητρο, είναι η συμμετοχή σε πολιτιστικές (π.χ. κινηματογράφος, μουσική), ψυχαγωγικές ή και αθλητικές εκδηλώσεις. Μάλιστα, ο Cudny (2011) υποστηρίζει ότι ο φεστιβαλικός τουρισμός

συνδέεται και με τον τουρισμό που αναφέρεται στις πόλεις και στην ύπαιθρο (αστικός και αγροτικός τουρισμός), πέραν από τον πολιτιστικό.

Άλλοι όροι που σχετίζονται με τον φεστιβαλικό τουρισμό είναι ο όρος "**festival tourists**", που αναφέρεται φυσικά στους τουρίστες που πραγματοποιούν ταξίδια με σκοπό την παρακολούθηση ενός φεστιβάλ, όπως και ο όρος "festivalization", που αναφέρεται στην δημιουργία των φεστιβάλ τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζουν ολόένα και περισσότερο σημαντικούς τομείς της κοινότητας (Cudny κ.ά., 2012).

5.2. Συνέπειες Φεστιβαλικού τουρισμού

Στη σημερινή εποχή παρατηρείται ολόένα και περισσότερη τουριστική κίνηση και ειδικότερα σε ορισμένες περιοχές, η οποία επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις σε διάφορους τομείς που σχετίζονται με τη χωροταξική ανάπτυξη, την οικονομία, το φυσικό περιβάλλον. Εκτός από αυτά, επηρεάζονται και άλλοι τομείς, όπως ο κοινωνικός και πολιτιστικός αλλά και ο πολιτικός-διοικητικός. Ο φεστιβαλικός τουρισμός μάλιστα, λόγω της αυξημένης τουριστικής κίνησης που δημιουργεί, προκαλεί κι ο ίδιος σημαντικές συνέπειες, τόσο θετικές όσο και αρνητικές, σε τέσσερις άξονες του τουριστικού χώρου, που δεν είναι άλλοι από τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, τις υποδομές και τους ίδιους τους ανθρώπους (Cudny, 2013).

5.2.1. Φυσικό περιβάλλον

Συγκεκριμένα, ο φεστιβαλικός τουρισμός συμβάλλει στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς ενός τόπου που αφορά στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και σε προστατευόμενες φυσικές περιοχές. Μάλιστα, ο φεστιβαλικός τουρισμός οδηγεί και στην βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς προωθεί στον κόσμο ιδέες σχετικά με αυτή, όπως επίσης ιδέες που αφορούν στην διατήρηση της φυσικής ομορφιάς του κάθε τόπου. Κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων φεστιβάλ που έχουν θετικές επιπτώσεις στη φυσική κληρονομιά είναι το ετήσιο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Φύσης Włodzimirz, στο Λοτζ της Πολωνίας, το Διεθνές Φεστιβάλ Βιώσιμης Ανάπτυξης στη Σλοβακία (www.ekotopfilm.sk/).

Παρόλα αυτά, υπάρχει και η αρνητική επίδραση του φεστιβαλικού τουρισμού στο φυσικό περιβάλλον και συγκεκριμένα στην ατμόσφαιρα, στο κλίμα και στο νερό λόγω

των καυσαερίων από την κυκλοφορία των οχημάτων, της αυξανόμενης ζήτησης νερού αλλά και της παραγωγής περισσότερων αποβλήτων. Άλλωστε, όταν υπάρχει μεγάλη τουριστική κίνηση σε μία περιοχή, τότε είναι λογικό να υπάρχει και μεγαλύτερη ρύπανση. Μάλιστα, εγκυμονούν κίνδυνοι και για τις πράσινες περιοχές σε περιπτώσεις που τα φεστιβάλ διοργανώνονται σε ανοιχτό χώρο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ενός τέτοιου φεστιβάλ είναι το "Diwali" στην Ινδία, στο οποίο χρησιμοποιούν αμέτρητα πυροτεχνήματα (Cudny, 2013).

5.2.2. Πολιτιστική Κληρονομιά

Άξια αναφοράς είναι και η επιρροή που έχει ο φεστιβαλικός τουρισμός στην πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου η οποία αποτελείται από υλικά όπως και άυλα στοιχεία που προωθούνται μέσα από φεστιβάλ που διοργανώνονται για παράδειγμα σε γκαλερί, θέατρα, μουσεία ή και χώρους για μουσική. Τέτοια παραδείγματα φεστιβάλ είναι το φεστιβάλ μπαλέτου στο Μεγάλο Θέατρο στο Λοτζ της Πολωνίας ή και το "Media Festival - Man in Danger", ένα φεστιβάλ ντοκιμαντέρ στο Μουσείο Κινηματογράφου στο Λοτζ. Ο φεστιβαλικός τουρισμός, λοιπόν, δίνει την ευκαιρία στους επισκέπτες κάθε τόπου να γνωρίσουν περισσότερο την πολιτιστική κληρονομιά του, είτε υλική είτε άυλη, αλλά και να επισκεφθούν διάφορους πολιτιστικούς χώρους. Επίσης, μέσα από τα φεστιβάλ τέχνης, ο φεστιβαλικός τουρισμός προάγει την υψηλή τέχνη και κληρονομιά.

Είναι γνωστό πως «η αυθεντικότητα ως αληθοφάνεια επιτυγχάνεται μέσω της ικανοποίησης των προσδοκιών των τουριστών για το πώς μοιάζει και αισθάνεται ένας τόπος» (Prentice & Andersen, 2003, 26-27). Για αυτό και εκείνοι που διοργανώνουν ένα φεστιβάλ οφείλουν να ικανοποιήσουν τις επιθυμίες-ανάγκες του κάθε τουρίστα.

Ωστόσο, δεν πρέπει να παραλειφθεί και το γεγονός πως, ειδικότερα στη σημερινή εποχή που η μόδα κατά καιρούς αλλάζει, τα φεστιβάλ καταλήγουν να χάνουν τον αυθεντικό τους χαρακτήρα, όταν οι διοργανωτές τους και οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν προσπαθούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των τουριστών προσαρμόζοντάς τα με τον κατάλληλο τρόπο, ώστε να ακολουθείται η μόδα της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Συνεπώς, κινδυνεύει να χαθεί η ίδια η τοπική

πολιτιστική κληρονομιά αφού αλλοιώνεται η αυθεντικότητά της, με αποτέλεσμα οι τουρίστες να παραπλανώνται (Cudny, 2013).

5.2.3. Υποδομές

Επιπλέον, ο φεστιβαλικός τουρισμός επιδρά σημαντικά και όσον αφορά στις υποδομές μιας περιοχής τόσο θετικά όσο και αρνητικά. Συγκεκριμένα, ένας τουριστικός προορισμός, προκειμένου να διοργανώσει κάποιο φεστιβάλ, χρειάζεται και τις απαραίτητες κτιριακές εγκαταστάσεις. Μάλιστα, όταν πρόκειται και για κάποιο μεγάλο φεστιβάλ, απαραίτητη είναι η δημιουργία πολιτιστικών υποδομών αλλά και υποδομών που να προωθούν γενικότερα την ψυχαγωγία. Εκτός αυτού του είδους τις υποδομές, ο φεστιβαλικός τουρισμός θέτει αναγκαία την ανάπτυξη υποδομών στον τομέα της εστίασης και της στέγασης, έτσι ώστε να ικανοποιηθούν οι βασικές ανάγκες των τουριστών. Στο σκοπό αυτό βέβαια συμβάλλει και η δημιουργία ή η διατήρηση εγκαταστάσεων για τη μεταφορά των τουριστών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν τα φεστιβάλ που διοργανώνονται στις Κάννες και το Βερολίνο με προσέλκυση τουριστών από 100-150.000, η οποία τουριστική κίνηση στις περιοχές αυτές οδηγεί στην ανάπτυξη πολλών υποδομών προς όφελος των τουριστών.

Παρόλα αυτά, η μεγάλη τουριστική κίνηση, σε τουριστικούς προορισμούς και μάλιστα μικρούς στους οποίους διοργανώνονται φεστιβάλ μεγάλου βεληνεκούς, μπορεί να οδηγήσει σε καταστροφή ή φθορά υποδομών, όπως μεταφορικών εγκαταστάσεων, δρόμων ή σιδηροδρομικών γραμμών. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια ενός φεστιβάλ μπορεί να παρατηρηθούν και ακραίες συμπεριφορές των τουριστών αλλά και πράξεις βανδαλισμού, κάτι που είναι πιθανόν να προκαλέσει ζημιές σε υποδομές. Για παράδειγμα, το μουσικό φεστιβάλ "Woodstock Stop" στην Πολωνία, το οποίο κάθε χρόνο προσελκύει αμέτρητους τουρίστες, συχνά προκαλεί βανδαλισμούς στις σιδηροδρομικές γραμμές των τρένων και κυρίως από νέους που έρχονται αποκλειστικά για το συγκεκριμένο φεστιβάλ (Cudny, 2013).

5.2.4. Άνθρωποι

Τέλος, οι άνθρωποι, αυτοί που αποτελούν το κύριο συστατικό του τουριστικού χώρου, είναι και εκείνοι που επωφελούνται περισσότερο από τον φεστιβαλικό τουρισμό. Πρώτα απ' όλα, τα φεστιβάλ δίνουν την ευκαιρία στους ανθρώπους να ταξιδέψουν σε

άλλα μέρη προκειμένου να αλλάξουν παραστάσεις και να ξεφύγουν από την ρουτίνα της καθημερινότητας. Είναι μια ευκαιρία η οποία τους βοηθάει να εκμεταλλευτούν τον ελεύθερό τους χρόνο και να τον αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, καθώς μέσα από τα φεστιβάλ μπορούν να ψυχαγωγηθούν και να απολαύσουν τον πολιτισμό του τουριστικού προορισμού που έχουν επιλέξει.

Βέβαια, και οι ίδιοι οι κάτοικοι έχουν αυτό το πλεονέκτημα και μάλιστα είναι μία ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με άλλους ανθρώπους αλλά και να έρθουν πιο κοντά με τις οικογένειές τους. Έτσι, αναπτύσσονται διαπροσωπικές σχέσεις, καθώς οι άνθρωποι ανταλλάσσουν διαφορετικές ιδέες και απόψεις πάνω σε θέματα που τους απασχολούν και τους ενδιαφέρουν, όπως επίσης προωθείται και η πολυπολιτισμικότητα, καθώς διαφορετικοί άνθρωποι με διαφορετικές κουλτούρες έρχονται σε επαφή μεταξύ τους. Ωστόσο, δεν πρέπει να παραλειφθεί και το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των φεστιβάλ μπορεί να προκληθούν πολλές εντάσεις μεταξύ των κατοίκων και των τουριστών που ήρθαν για αυτά.

Επιπλέον, ο φεστιβαλικός τουρισμός συντελεί και στην καταπολέμηση της ανεργίας, μιας και οι κάτοικοι της διοργανώτριας - κοινότητας απασχολούνται σε θέσεις εργασίας που προκύπτουν από τις υπηρεσίες του συγκεκριμένου φεστιβάλ.

Ακόμη, μέσα από τα φεστιβάλ παρουσιάζονται και οι διάφορες μειονότητες που υπάρχουν, έχοντας ως σκοπό την καταπολέμηση ή και την εξάλειψη του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας αλλά και την ανάδειξη της δικής τους κουλτούρας στον κόσμο. Τέλος, πολλά φεστιβάλ θεωρούνται εκπαιδευτικά, καθώς προβάλλουν επίκαιρα θέματα της κοινωνίας, οδηγώντας τους ανθρώπους στην ενσυναίσθηση (Cudny, 2013).

5.3. Προϋποθέσεις ανάπτυξης και επιτυχίας ενός φεστιβάλ-μιας εκδήλωσης

Τα φεστιβάλ και οι εκδηλώσεις αποτελούν βασικό και καθοριστικό παράγοντα για την εικόνα μιας πόλης. Πηγή έμπνευσης των φεστιβάλ αποτελεί η ίδια η κοινότητα έχοντας ως κύριο σκοπό να αναδείξει και να τιμήσει τα μοναδικά και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ταυτότητάς της (Ψαρρού).

Με άλλα λόγια αυτού του είδους οι διοργανώσεις συμβάλλουν στην καλύτερη εικόνα μιας συγκεκριμένης περιοχής αλλά και στην ανάδειξή της στον υπόλοιπο κόσμο μέσα

από την προώθηση και τη διάδοση των διαφορετικών στοιχείων που την απαρτίζουν, έχοντας ως επακόλουθο όχι μόνο την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής αλλά και την αύξηση του ανταγωνισμού, γεγονός που ωθεί την όποια περιοχή να εξελίξει περαιτέρω τις εκδηλώσεις αυτές. Έτσι, αυτές αποτελούν το συνδετικό κρίκο ανάμεσα στην πολιτική και το σχεδιασμό που χρησιμοποιεί μία πόλη και στους στόχους που θέτει ως τουριστικός προορισμός (Quinn 2005).

Ωστόσο, για να είναι επιτυχημένη η διοργάνωση μιας εκδήλωσης, παίζουν ρόλο πολλοί σημαντικοί παράγοντες. Ένας από αυτούς τους παράγοντες είναι η ύπαρξη κατάλληλου στρατηγικού σχεδιασμού ο οποίος μακροπρόθεσμα θα προσφέρει στην περιοχή σημαντικά οφέλη. Επίσης, απαραίτητη είναι η ανάπτυξη των κατάλληλων εγκαταστάσεων που θα ανταποκρίνονται στην κάθε είδους διοργάνωση, όπως επίσης και η διατήρηση και η διαρκής βελτίωση των ήδη υπάρχουσών υποδομών.

Παράλληλα, εξίσου σημαντική είναι και η ενσωμάτωση μιας καινοτόμου θεματικής, η οποία θα στοχεύει στην προσέλκυση νέων ομάδων ατόμων. Μάλιστα, το βασικό θέμα της διοργάνωσης θα πρέπει να συνδυάζεται και με διάφορες άλλες δράσεις, έτσι ώστε να κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων ή και των θεατών.

Ακόμη, σπουδαίο ρόλο σε μια επιτυχημένη εκδήλωση παίζει ο ίδιος ο διοργανωτής αλλά και η συνεργασία του με τους κατάλληλους φορείς που θα στηρίξουν την διοργάνωση ακόμη και οικονομικά, όπως επίσης και άτομα εξειδικευμένα που θα γνωρίζουν τα πάντα σχετικά με τη διαδικασία διοργάνωσης αλλά και με το θέμα που τους δίνεται. Σε αυτό το σημείο δεν πρέπει να παραλειφθεί και η ύπαρξη ενός κατάλληλου και σταθερού προσωπικού που θα συμβάλλει στην σωστή διεκπεραίωση της διοργάνωσης.

Σημαντική προϋπόθεση ανάπτυξης και επιτυχίας αποτελεί και η σωστή προβολή και προώθηση της διοργάνωσης στο ευρύ κοινό, όπως επίσης και η προκαθορισμένη ετήσια πραγματοποίησή της, έτσι ώστε να αποτελέσει θεσμό όχι μόνο για τους ντόπιους αλλά και για τους ξένους που συμμετέχουν και παρακολουθούν. Τέλος, η κάθε διοργάνωση, είναι υψίστης σημασίας, να συμβάλλει στην ανάδειξη της τοπικής κουλτούρας και στην ενίσχυση του κύρους της περιοχής. Για όλους αυτούς τους λόγους, η κάθε κοινωνία

οφείλει να γνωρίζει το πόσο μπορεί να βελτιωθεί και να αναπτυχθεί όχι μόνο μέσα από μια διοργάνωση αλλά και από τους επισκέπτες που θα έρθουν για αυτή και θα διανυκτερεύσουν, στους οποίους πρέπει να προσφέρει μία άριστη φιλοξενία. (Klaic 2006, Richards & Palmer 2010)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Αθλητικός χορός

Τα τελευταία χρόνια, ο Αθλητικός ή αλλιώς Ανταγωνιστικός χορός έχει εξελιχθεί ιδιαίτερα στην Ελλάδα και μάλιστα έχει αποτελέσει δραστηριότητα παγκόσμιας εμβέλειας, της οποίας κύριο χαρακτηριστικό είναι η συμμετοχή των χορευτών σε διαγωνισμούς. Συγκεκριμένα, ο Αθλητικός χορός, στις μέρες μας, θεωρείται το στυλ του χορού το οποίο από απλή δραστηριότητα ευχάριστης απασχόλησης μετατράπηκε σε άθλημα που ωθεί τους αθλητές να ασχοληθούν με το χορό σε διαγωνιστικό επίπεδο, πράγμα που συμβάλλει στην περαιτέρω εξέλιξη του χορευτή μέσα από τη συνεχή του εκπαίδευση αλλά και στην απόκτηση περισσότερων γνώσεων για το χορό. Με το άθλημα αυτό μπορούν να ασχοληθούν από παιδιά μέχρι και ενήλικες, με την προϋπόθεση να διαθέτουν σωματική δύναμη, αντοχή και αρκετή ευελιξία, έτσι ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις υψηλές απαιτήσεις του αθλητικού χορού, ακόμη κι όταν οι χοροί είναι μικρής διάρκειας. Μάλιστα, θεωρείται εν μέρει ομαδικό άθλημα (κυρίως σε ζευγάρια), εφόσον οι χορευτές συμμετέχουν σε διαγωνισμούς είτε σόλο είτε ντουέτα ή τρίο είτε σε μεγαλύτερες ομάδες (<https://www.artdance.gr/%cf%87%ce%bf%cf%81%ce%bf%ce%af/>). Επίσης, στους αθλητές χορού συγκαταλέγονται όσοι είναι μέλη σε Σχολές Χορού, σε Αθλητικούς Συλλόγους Χορού ή σε χορευτικά τμήματα που έχει δημιουργήσει ο Δήμος, οι οποίοι μπορεί να είναι είτε αρχάριοι είτε προχωρημένοι ανάλογα με τις ικανότητές τους. Για όλους, ωστόσο, ο αθλητικός χορός αποτελεί άθλημα που προσφέρει διασκέδαση ακόμα και σε διαγωνιστικό επίπεδο χωρίς να επιδιώκουν κάποια χρηματική ανταμοιβή (<http://exoe.gr/contest-rules-general.htm#8>)

6.1. Αθλητικός χορός στην Ελλάδα

Ο Αθλητικός χορός στην Ελλάδα παρουσιάστηκε και άρχισε να αναπτύσσεται τη δεκαετία του 1990 με την βοήθεια των αρμόδιων φορέων που ασχολούνται με το χορό. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν ολόκληροι Σύλλογοι, Συμβούλια και Ομοσπονδίες που αφορούσαν το χορό. Μάλιστα, εκείνη την περίοδο, άρχισαν να διοργανώνονται ήδη οι πρώτοι διαγωνισμοί χορού στην Ελλάδα, όπως επίσης πρωταθλήματα, κύπελλα ή και φεστιβάλ χορού. Οι πρώτες αυτές προσπάθειες

διοργάνωσης τέτοιων διαγωνισμών και εκδηλώσεων έγιναν από ένα ζευγάρι επαγγελματιών χορευτών από τις Η.Π.Α, βοηθώντας να αρχίσει ο Αθλητικός χορός και στην Ελλάδα. Μία πολύ σημαντική τους παγκόσμια διοργάνωση ήταν η "Ολυμπιάδα Χορού" που πραγματοποιήθηκε στο ΣΕΦ και είχε τεράστια απήχηση στο κοινό. Έτσι, ο ανταγωνισμός άρχισε να αυξάνεται και το επίπεδο των διαγωνισμών να γίνεται πιο υψηλό και απαιτητικό, καθώς στους αγώνες χορού συμμετείχαν και ξένα ζευγάρια. Άξιο αναφοράς είναι και το γεγονός ότι η εκπαίδευση πολλών ελληνικών ζευγαριών πάνω στον Αθλητικό χορό πραγματοποιήθηκε στο εξωτερικό. Μεγάλη άνθιση στον Αθλητικό χορό, βέβαια, προέκυψε από δύο μεγάλες Ομοσπονδίες της Ελλάδας, την Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητικού Χορού (Ε.Ο.Α.Χ.) και την Εθνική Χοροαθλητική Ομοσπονδία Ελλάδος (Ε.Χ.Ο.Ε.) ,που διοργανώνουν επίσημους διαγωνισμούς χορού παγκοσμίως. Διαγωνισμούς χορού μπορούν επίσης να διοργανώσουν και ιδιώτες, όπως είναι οι σχολές χορού, εκτός από τους επίσημους φορείς (<https://www.pro-dance.gr/dance-library/dancesport-subjects/dance-tools/objective-of-dance-competitions>).

6.2. Διαγωνισμοί χορού

Οι διαγωνισμοί χορού παγκοσμίως παίζουν καθοριστικό ρόλο για την ύπαρξη και την εξέλιξη του Αθλητικού χορού, καθώς χωρίς το διαγωνιστικό κομμάτι δε νοείται Ανταγωνιστικός ή Αθλητικός χορός. Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες διαγωνισμών αθλητικού χορού, οι οποίες εξαρτώνται κατά κύριο λόγο από την ηλικία που έχουν οι χορευτές, από το αν είναι αρχάριοι ή προχωρημένοι όσον αφορά το επίπεδο ικανότητάς τους αλλά και από το είδος χορού που αντιπροσωπεύουν, συμπεριλαμβάνοντας κανονισμούς που όλοι όσοι συμμετέχουν πρέπει να τηρούν αυστηρά.

Επίσης, οι αθλητές-χορευτές των διαγωνισμοί χορού οφείλουν να γνωρίζουν τους βασικούς κανόνες των αγώνων αλλά και τα κριτήρια εκείνα που θα καθορίσουν τη νίκη τους και την διαφοροποίησή τους από τους υπόλοιπους, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η σωστή εκτέλεση της χορογραφίας, η άνεση και η ευελιξία των χορευτών, στοιχεία όπως η μελωδικότητα και η ρυθμικότητα, ή ακόμη και μια εντυπωσιακή εμφάνιση με

ωραία ενδυμασία (<https://www.pro-dance.gr/dance-library/dancesport-subjects/dance-tools/objective-of-dance-competitions>).

Οι διαγωνισμοί χορού παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στους ίδιους τους συμμετέχοντες και μάλιστα αποτελούν ερέθισμα για μεγαλύτερη προσπάθεια εξέλιξης στον τομέα του αθλητικού χορού, μιας και οι διαγωνισμοί έχουν ως πρωταρχικό σκοπό την επιβράβευση και την αναγνώριση της αξίας των αθλητών-χορευτών. Εκείνοι, μέσα από τους διαγωνισμούς χορού αλλά και μέσα από τη συνεχή, ομαδική εκπαίδευση και προετοιμασία, αναπτύσσουν την άμιλλα μεταξύ τους. Επίσης, δεν πρέπει να παραλειφθεί και το γεγονός πως οι διαγωνισμοί χορού είναι διοργανώσεις που στοχεύουν και σε αυτούς που παρακολουθούν τέτοιους αγώνες, καθώς είναι μια ευκαιρία να έρθουν πιο κοντά με το αντικείμενο που τους ενδιαφέρει, δηλαδή το χορό (<https://www.pro-dance.gr/dance-library/dancesport-subjects/dance-tools/objective-of-dance-competitions>)

Τέλος, σημαντικό κομμάτι των διαγωνισμών χορού αποτελεί και η κριτική επιτροπή, η οποία οφείλει να δουλεύει επαγγελματικά αλλά και να ακολουθεί αυστηρά τους βασικούς κανονισμούς που έχουν τεθεί για τέτοιους αγώνες. Συγκεκριμένα, οι κριτές είναι απαραίτητο να ειδικεύονται στον τομέα του χορού γενικότερα (π.χ. γνώσεις για την τεχνική) αλλά και να έχουν τις βασικές γνώσεις πάνω στα διάφορα είδη χορού στα οποία διαγωνίζονται τα ζευγάρια. Οι κριτές, μάλιστα, είναι σημαντικό να αναγνωρίζουν την προσπάθεια των αθλητών-χορευτών και να είναι αντικειμενικοί όσον αφορά στη βαθμολογία που θα δώσουν, η οποία θα διαμορφώνεται ανάλογα με τις ικανότητες των διαγωνιζομένων στο χορό. Άλλωστε, οι χορευτικές ικανότητες και η εμπειρία των χορευτών είναι αυτά που θα καθορίσουν και το επίπεδο γνώσης και ειδίκευσης των κριτών, καθώς όσο πιο επαγγελματίες και εκπαιδευμένοι είναι οι χορευτές, τόσο ικανοί οφείλουν να είναι και οι κριτές, προκειμένου να αξιολογήσουν ορθά τους διαγωνιζόμενους (<https://www.pro-dance.gr/dance-library/dancesport-subjects/dance-tools/objective-of-dance-competitions>)

6.3. Φορείς Αθλητικού Χορού

6.3.1. Παγκόσμια Χοροαθλητική Ομοσπονδία

Η Παγκόσμια Χοροαθλητική Ομοσπονδία (W.D.S.F-World Dance Sport Federation) ονομάστηκε έτσι το 1990. Η ίδρυσή της χρονολογείται από το 1935, έχοντας αρχικά την ονομασία International Amateur Dancers Federation (I.A.D.F.), με έδρα την Πράγα, ενώ αργότερα το 1956, η ονομασία της από I.A.D.F. έγινε I.C.A.D., δηλαδή International Council of Amateur Dancers. Στην Παγκόσμια Χοροαθλητική Ομοσπονδία συμπεριλαμβάνονται 95 χώρες, μέσα στην οποία ανήκει και η Ελλάδα, οι οποίες έχουν τις αντίστοιχες Εθνικές Ομοσπονδίες Αθλητικού Χορού, με αθλητές χορού γύρω στους 4.500.000. Μάλιστα, παραπάνω από τις μισές Εθνικές Ομοσπονδίες Αθλητικού Χορού έχουν αναγνωρισθεί από τις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές τους και αποτελούν πλέον μέλη τους (<http://www.exoe.gr/idsf.htm>).

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως το 1997, η Παγκόσμια Χοροαθλητική Ομοσπονδία κατάφερε ώστε ο Αθλητικός Χορός να αναγνωρισθεί ως άθλημα από τη Δ.Ο.Ε., ενώ μέχρι και σήμερα αγωνίζεται έτσι ώστε ο Αθλητικός Χορός να αποτελέσει και Ολυμπιακό Άθλημα. Μάλιστα, παγκοσμίως η W.D.S.F αποτέλεσε τη μόνη Ομοσπονδία η οποία εποπτεύει όσα σχετίζονται με αυτό το είδος χορού αλλά και διαχειρίζεται Αγώνες Αθλητικού Χορού που διοργανώνονται σε όλο τον κόσμο, ακολουθώντας τους κανονισμούς που έχει θέσει η Δ.Ο.Ε. (<http://www.exoe.gr/idsf.htm>).

6.3.2.Εθνική Χοροαθλητική Ομοσπονδία Ελλάδος (EXOE)

Η Εθνική Χοροαθλητική Ομοσπονδία Ελλάδος είναι μια από τις 95 Εθνικές Ομοσπονδίες-μέλη της Παγκόσμιας Χοροαθλητικής Ομοσπονδίας (World Dance Sport Federation-WDSF) από τις 7/6/2003 και είναι αυτή που ρυθμίζει και διαχειρίζεται οτιδήποτε σχετίζεται με τον Αθλητικό χορό στην Ελλάδα, συμπεριλαμβάνοντας όλα τα σωματεία χορευτών που ασχολούνται με το χορό σε αθλητικό επίπεδο και δεν περιμένουν κάποια οικονομική ανταμοιβή. Σκοπός της είναι:

- να αποτελέσει ένα αυτοτελές συλλογικό όργανο που θα αντιπροσωπεύει όλα τα Σωματεία της Ελλάδας Αθλητικού Χορού

- να διαδώσει Λατινοαμερικάνικους, Ευρωπαϊκούς αλλά και άλλους παγκόσμιους χορούς σε Αθλητικό και αγωνιστικό επίπεδο ακολουθώντας την Παγκόσμια Ομοσπονδία Αθλητικού Χορού (W.D.S.F).
- να καταστήσει τον Αθλητικό Χορό ως Ολυμπιακό Άθλημα (<http://www.exoe.gr/federation.htm>)

Μέλη της Εθνικής Χοροαθλητικής Ομοσπονδίας Ελλάδος αποτελούν:

- Σωματεία,
- Σχολές,
- Οργανισμοί,
- Δημοτικές Επιχειρήσεις,

τα οποία ασχολούνται με Λατινοαμερικάνικους, Ευρωπαϊκούς αλλά και άλλους παγκόσμιους χορούς που διατηρούν τον Αθλητικό και αγωνιστικό χαρακτήρα στις κατηγορίες International Style και American Style.

Επίσης, τα μέλη αυτά κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:

- Τακτικά μέλη (μόνο αναγνωρισμένα Σωματεία και Σύλλογοι Αθλητικού Χορού)
- Συνεργαζόμενα συνδρομητικά μέλη (Σχολές και Σύλλογοι Αθλητικού Χορού που συμβάλλουν στην πραγματοποίηση των στόχων που έχει θέσει η ΕΧΟΕ με την οικονομική βοήθεια που προσφέρουν)
- Επίτιμα

Ερασιτέχνες χορευτές της Ομοσπονδίας θεωρούνται όλοι οι ανήλικοι που ανήκουν σε Σχολές Χορού (<http://www.exoe.gr/members.htm>).

Εναλλακτικοί χοροί W.D.S.F.

Καλλιτεχνικοί Χοροί σε Αθλητικό επίπεδο (ARTISTIC DANCESPORT)

"Καλλιτεχνικοί" χοροί είναι οι Αθλητικοί χοροί κατά ομάδες που ακολουθούν τους κανόνες του Κλασικού χορού, του Σύγχρονου χορού, των Λάτιν και των χορών της Καραϊβικής.

1. Συγχρονισμένος Αθλητικός Χορός

- Συγχρονισμένο Αθλητικό Latin - Synchro Latin Groups (χοροί της Λατινικής Αμερικής - samba, chachacha, rhumba, pasodoble, jive).
- Συγχρονισμένο Αθλητικό Modern - Synchro Modern Groups (χοροί της Καραϊβικής - salsa, merengue, bachata).

2. Χορογραφικός Αθλητικός Χορός

- Χορογραφικό Αθλητικό Latin - Choreographic Latin Groups (samba, cha chacha, rhumba, paso doble, jive).
- Χορογραφικό Αθλητικό Modern - Choreographic Modern Groups (salsa, merengue, bachata).

3. Αθλητικός χορός show

- Ομάδες Αθλητικού Χορού Show - ShowDanceGroups.

Οι αθλητές του Αθλητικού Καλλιτεχνικού Χορού μπορούν να συμμετέχουν στους παρακάτω Αγώνες WDSF:

- WDSF Παγκόσμια Πρωταθλήματα (World Championships)
- WDSF Παγκόσμια Κύπελλα (World Cups)
- WDSF Ηπειρωτικά Πρωταθλήματα (Continental Championships)
- WDSF Υπό-Ηπειρωτικά Κύπελλα (Sub-Continental Cups)
- WDSF Διεθνείς Αγώνες (International Competitions)
- WDSF Ανοικτοί Αγώνες (Open Competitions)

Χοροί Καραϊβικής σε Αθλητικό Επίπεδο

Salsa, Merengue, Bachata

Οι αθλητές του Αθλητικού Χορού Καραϊβικής μπορούν να συμμετέχουν στις πιο κάτω διοργανώσεις WDSF:

- WDSF Παγκόσμια Πρωταθλήματα
- WDSF Παγκόσμια Κύπελλα
- WDSF Ηπειρωτικά Πρωταθλήματα
- WDSF Υπό-Ηπειρωτικά Κύπελλα
- WDSF Διεθνείς Αγώνες
- WDSF Ανοικτοί Αγώνες

Φολκλωρικοί Χοροί σε Αθλητικό Επίπεδο

Χορός Κοιλιάς (Belly Dance / Oriental), Flamenco, Argentine Tango

Χοροί Παραστάσεων Πίστας & Θεάτρου σε Αθλητικό Επίπεδο

Ballet, Jazz Dance, Modern & Contemporary Dance, Tap Dance-Κλακέτες, Show dance (βασίζεται σε Μπαλέτο, Χορό Τζαζ ή και Σύγχρονο & Μοντέρνο Χορό).

Αθλητικοί Απαλοί Χοροί (American Style)

Waltz, Tango, Foxtrot, Viennese Waltz

Street Dance σε Αθλητικό Επίπεδο

Breakdance, Disco Dance, Disco Dance Free Style Electric Boogie, Hip Hop, Street Dance Show, Techno
(http://www.exoe.gr/documents/enallaktikoi_xoroi.pdf)

Διαγωνισμοί Ε.Χ.Ο.Ε.

1. Πρωτάθλημα Ελλάδος.
2. Κύπελλο Ελλάδος.
3. Πρωτάθλημα Ελλάδος 10 Χορών.
4. Κύπελλο Ελλάδος 10 Χορών.
5. Πρωτάθλημα Ελλάδος Ομάδων Συγχρονισμένου Χορού.
6. Κύπελλο Ελλάδος Ομάδων Συγχρονισμένου Χορού.

7. Διαγωνισμοί Κατάταξης των Ελλήνων Αθλητών στην Πανελλήνια λίστα.
(<http://exoe.gr/contest-rules-general.htm#8>)

6.3.3.Εθνικό Συμβούλιο Χορού Ελλάδος-«Ε.Σ.Χ.Ε.»

Το Εθνικό Συμβούλιο Χορού Ελλάδος, ο ανώτατος και πιο σημαντικός φορέας αθλητικού αλλά και κοινωνικού χορού στην Ελλάδα, δημιουργήθηκε το 1991, ωστόσο ξεκίνησε τις ενέργειές του και επισήμως το 1994, ενώ κατά τη διάρκεια αυτής της χρονιάς η Ελλάδα συμπεριλαμβάνεται ως ολοκληρωμένο μέλος του World Dance Council-Παγκόσμιου Οργανισμού Αθλητικού και Κοινωνικού χορού (17ο μέλος). Έργο του η διαχείριση όλων των θεμάτων που σχετίζονται με το χορό, η διοργάνωση επίσημων αγώνων αλλά και η προώθηση του Αθλητικού Χορού μέσα από διάφορες ενέργειες

(http://www.dancecouncil.gr/newsite/index.php?option=com_k2&view=item&id=109:organismoirouanikoume&Itemid=167&lang=el-GR).

6.3.4. Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητικού Χορού- «Ε.Ο.Α.Χ.»

Η Ε.Ο.Α.Χ., η λεγόμενη Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητικού Χορού, ιδρύθηκε το 1995, ενώ η πραγματική της λειτουργία ξεκίνησε το 1999, καθώς τη χρονιά αυτή κατάφερε να βρίσκεται σύμφωνη με τον καινούριο Αθλητικό Νόμο (2725/1999). Η Ομοσπονδία αυτή, μάλιστα, ήταν η πρώτη που δημιουργήθηκε που αφορούσε στον αθλητικό χορό, η σύσταση της οποίας ολοκληρώθηκε το 1997. Επίσης, είναι σημαντικό να τονισθεί πως η Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητικού Χορού αποτελεί μέλος, και μάλιστα με τη μεγαλύτερη δύναμη και ισχύ, του Εθνικού Συμβουλίου Χορού Ελλάδος (Ε.Σ.Χ.Ε.), με το οποίο συνεργάζονται έτσι ώστε να βοηθήσουν την Ελλάδα να συμμετέχει σε διαγωνισμούς χορού παγκοσμίου επιπέδου και μέσω αυτών να διαπρέψει στον χώρο αυτό, αφού το άθλημα του χορού στην Ελλάδα θα καταφέρει να συμπεριλάβει στη λίστα του και Παγκόσμιους πρωταθλητές. Η Ε.Ο.Α.Χ. είναι πολύ σημαντική για τον αθλητικό χορό, καθώς με τη βοήθειά της, ο χορός σαν άθλημα προωθείται και διαδίδεται σε ολόκληρη τη χώρα, μέσα από τους καλύτερους στον τομέα αυτό αλλά και μέσα από την επαφή των νέων με το χορό. Ωστόσο, η Ε.Ο.Α.Χ. δεν έχει ακόμα αναγνωρισθεί από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

(http://www.dancecouncil.gr/newsite/index.php?option=com_k2&view=item&id=109:organismoiprouanikoume&Itemid=167&lang=el-GR).

Σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Συμβουλίου Χορού Ελλάδος αλλά και της Ελληνικής Ομοσπονδίας Αθλητικού Χορού, η Ελλάδα μετράει στην κατοχή της πολύ σημαντικές στιγμές στον τομέα του Αθλητικού Χορού από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 που αποτελούν και δραστηριότητές τους. Συγκεκριμένα, το 1994 είναι η χρονιά της πραγματοποίησης των πρώτων επίσημων διαγωνισμών χορού στον ελλαδικό χώρο, που αφορούν στο Πρωτάθλημα, στο Κύπελλο, στην Παγκόσμια Ημέρα Χορού και στο Πρωτάθλημα Χορογραφίας, οι οποίοι αγώνες πραγματοποιήθηκαν και την αμέσως επόμενη χρονιά, κατά τη διάρκεια της οποίας ιδρύεται και η Ε.Ο.Α.Χ. Άλλη μια πολύ σημαντική χρονιά για τον αθλητικό χορό και την Ελλάδα ήταν το 1996, κατά την οποία επιτεύχθηκε η πρώτη διεθνής Ολυμπιάδα Χορού στην οποία συμμετείχαν 24 χώρες πέραν της Ελλάδας με διάρκεια 4 ημερών σε διαφορετικούς χώρους και περιοχές της Αθήνας. Η Ολυμπιάδα Χορού έπαιξε καθοριστικό ρόλο για την εξέλιξη του Αθλητικού Χορού, καθώς άρχισαν να πραγματοποιούνται ενέργειες προκειμένου ο Αθλητικός Χορός να αποτελέσει άθλημα στους Ολυμπιακούς Αγώνες (http://www.dancecouncil.gr/newsite/index.php?option=com_k2&view=item&id=109:organismoiprouanikoume&Itemid=167&lang=el-GR).

Επιπλέον, το 2003-2004 η Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητικού Χορού μαζί με το Εθνικό Συμβούλιο Χορού Ελλάδος αποκτούν έναν πολύ μεγάλο αριθμό μελών και μάλιστα διακρίνονται από άλλες χώρες που αποτελούν μέλη του WDC, δηλαδή του World Dance Council. Τέλος, σημαντικοί επίσημοι αγώνες χορού που πραγματοποιούνται την τελευταία δεκαετία είναι το Πρωτάθλημα Ελλάδος, το Κύπελλο Ελλάδος, το Πρωτάθλημα Ελλάδος για λαϊκούς χορούς και bellydance, το Winter Open Cup, Φιλία Open Cup και το Greek Open Championship (http://www.dancecouncil.gr/newsite/index.php?option=com_k2&view=item&id=109:organismoiprouanikoume&Itemid=167&lang=el-GR).

6.3.5. Αθλητικός Σύλλογος Χορού Ελλάδος- «Α.Σ.Χ.Ε.»

Ο Αθλητικός Σύλλογος Χορού Ελλάδος ασχολείται συστηματικά με τον αθλητικό χορό είτε ερασιτεχνικό είτε επαγγελματικό και έχει ως πρωταρχικό στόχο να αναδείξει το

χορό ως άθλημα, να τον προωθήσει σε νέους ανθρώπους και να συμβάλλει στην μεγαλύτερη ανάπτυξη του στην Ελλάδα. Ασχολείται με διάφορα είδη χορού, όπως για παράδειγμα με τους Λατινοαμερικάνικους χορούς, με Ευρωπαϊκούς χορούς, χορούς της Καραϊβικής αλλά και κλασσικούς χορούς. Έτσι, ο Σύλλογος αυτός ξεκίνησε το έργο του διοργανώνοντας διαγωνισμούς χορού από το 2003 με τεράστια απήχηση (70 διαγωνισμοί χορού, 122.855 θεατές, 62.533 διαγωνιζόμενοι) και πλέον έχει φτάσει να συμμετέχει και να εκπροσωπεί τη χώρα σε αγώνες που πραγματοποιούνται διεθνώς μέσω των εκπαιδευόμενων αθλητών-χορευτών. Μάλιστα, στην προσπάθεια να προωθήσει τον αθλητικό χορό, λαμβάνει την υποστήριξη κάθε δημόσιου και ιδιωτικού φορέα είτε της Ελλάδας είτε του εξωτερικού. Τέλος, χαρακτηρίζεται ως WADF “Ambassador” της Ελλάδας, καθώς πραγματοποιεί τη διοργάνωση 3 μεγάλων διαγωνισμών χορού που βρίσκονται υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Καλλιτεχνικού Χορού (WADF), οι οποίοι συγκεντρώνουν τουλάχιστον 1.000 διαγωνιζόμενους, από 5-65 ετών και θεατές περισσότερους από 2.000. Οι παραπάνω διοργανώσεις αφορούν το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Χορού, το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Χορού και το Ανοιχτό Διεθνές Πρωτάθλημα (<https://asxe.gr/>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Διοργανώσεις αθλητικού χορού

7.1. Παλαιότερα Φεστιβάλ χορού

Φεστιβάλ χορού διοργανώνονταν ήδη από το παρελθόν. Το παλαιότερο από τα πιο σύγχρονα φεστιβάλ χορού πραγματοποιήθηκε στην Μασαχουσέτη, στις ΗΠΑ από τον Τεντ Σων στα πλαίσια ενός θερινού πανεπιστημίου. Το 1950, πραγματοποιήθηκε το παλαιότερο από τα φεστιβάλ χορού αλλά και μπαλέτου στην Ευρώπη και συγκεκριμένα στην Κοπεγχάγη. Άλλα χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων φεστιβάλ ήταν "το Φεστιβάλ των δύο Κόσμων" στο Σπολέτο της Ιταλίας το 1958, το διεθνές Φεστιβάλ Παρισιού το 1963, το οποίο αργότερα εντάχθηκε στο Φθινοπωρινό Φεστιβάλ, αλλά και το Φεστιβάλ στο Μόντε Κάρλο. Υπήρξαν μάλιστα και φεστιβάλ τα οποία επικεντρώνονταν κυρίως στο θέατρο και τη μουσική, στα οποία ωστόσο συμπεριλαμβάνονταν και χορευτικές παραστάσεις από χορευτικές ομάδες. Τέτοια φεστιβάλ ήταν το Φεστιβάλ στο Εδιμβούργο το 1947 ή το Σανταντέρ της Ισπανίας το 1952. Συγκροτήματα χορού φιλοξένησαν και άλλα γνωστά φεστιβάλ, όπως το Φεστιβάλ Αθηνών ή στα Φεστιβάλ της Βερόνα. Επίσης, υπάρχουν και παραδείγματα από διεθνείς διαγωνισμούς χορού, όπως αυτοί που πραγματοποιήθηκαν στο Τόκιο, στη Μόσχα ή στη Βάρνα (Πάπυρος/ Larousse/ Britannica, 1994).

7.2. Χοροαθλητικές εκδηλώσεις στην Αθήνα

7.2.1. Athens International Tangolovers Festival

Σήμερα, το τάνγκο κατέχει μία υψηλή θέση στον τομέα του χορού και έχει γίνει ιδιαίτερα αγαπητό στο κοινό κυρίως λόγω των φεστιβάλ αλλά και των διαγωνισμών που διοργανώνονται και στους οποίους λαμβάνουν μέρος επαγγελματίες χορευτές. Ένα τέτοιο φεστιβάλ στην Αθήνα, το οποίο έχει παγκόσμια απήχηση και συνδυάζει χορό, παραστάσεις αλλά και μαθήματα τάνγκο, είναι το Athens International Tangolovers Festival. Το φεστιβάλ αυτό διοργανώνεται ήδη από το 2015, διαρκεί συνήθως 4-5 μέρες και προσφέρει χορευτικές στιγμές από Έλληνες επαγγελματίες του χώρου αλλά και διεθνούς φήμης και συγκεκριμένα από Αργεντινή, Ιταλία ή Τουρκία, "μεταφέροντας" το κοινό στο Μπουένος Άιρες και το Μοντεβιδέο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2018 οι χώρες που συμμετείχαν στο 4ο φεστιβάλ ήταν πάνω από 20. Το φεστιβάλ αυτό περιελάμβανε διάφορες δράσεις, όπως milongas στον

Πολιτιστικό Χώρο “Cine Κεραμεικός Κολωνάκι”, που δεν είναι άλλα από βραδιές με στιγμές από τάνγκο, παράσταση στο “Cine Κεραμεικός” όπως και μαθήματα από επαγγελματίες στη “Libertango Dance Studio”. Τέλος, άξιο αναφοράς είναι και το γεγονός ότι το συγκεκριμένο φεστιβάλ βρίσκεται υπό την Αιγίδα των Πρεσβειών Αργεντινής και Ουρουγουάης.

Το Athens International Tangolovers Festival, μάλιστα, προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί και το 2021 και συγκεκριμένα 4-7 Φεβρουαρίου (<https://www.culturenow.gr/athens-international-tangolovers-festival-2018/>)

7.2.2. Todos Tango Festival Athens

Επόμενο διεθνούς εμβέλειας φεστιβάλ τάνγκο και μάλιστα αργεντινικού tango του οποίου η διοργάνωση πραγματοποιείται κάθε χρόνο από το 2016 είναι το "Todos Tango Festival". Ωστόσο, το Todos Tango Festival Athens έκανε την παρθενική του εμφάνιση στο Gazi Music Hall στον Κεραμεικό το 2018 με την παρουσία σημαντικών προσώπων του χώρου και υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων. Το Todos Tango Festival απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο που αγαπά τον πολιτισμό, την τέχνη αλλά και το χορό και του δίνει τη δυνατότητα να εκφραστεί μέσα από αυτόν, ερχόμενος παράλληλα σε επαφή και με άτομα από όλον τον κόσμο που εκφράζονται μέσα από το τάνγκο. Για το λόγο αυτό, από το 2018, στο φεστιβάλ αυτό συμπεριλήφθηκαν και σεμινάρια για ανθρώπους μη επαγγελματίες (<https://www.culturenow.gr/todos-tango-festival-athens-2018/>).

7.2.3. Διεθνές Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Arc for Dance Festival

Η διοργάνωση του Arc For Dance Festival πραγματοποιείται ήδη από το 2008 για 13 συνεχόμενα έτη από τη μη κερδοσκοπική εταιρεία DAN.C.CE Unitiva, ενώ εντάσσεται στο Aerowaves – Dance across Europe (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σύγχρονου Χορού). Μάλιστα, το Διεθνές Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού είναι μία εκδήλωση της οποίας η υλοποίηση επιτυγχάνεται από το 2018 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ 2014-2020» έχοντας βέβαια και οικονομική στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικότερα από εθνικούς πόρους. Το Arc For Dance Festival είναι ένα φεστιβάλ, που αποτελείται από διάφορες εκδηλώσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται σε διαφορετικά μέρη της Αθήνας,

και το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε νέους και ανερχόμενους καλλιτέχνες του χορού να παρουσιάσουν τη δουλειά τους σε ένα ευρύ κοινό παγκοσμίως, όπως και σε επαγγελματίες χορευτές να κάνουν την εμφάνισή τους από όλον τον κόσμο στην Ελλάδα. Μάλιστα, το 2019 οι περισσότερες παραστάσεις παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά για όλο τον κόσμο στην Αθήνα. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο "ARC FOR DANCE FESTIVAL" φροντίζουν ιδιαίτερα να γίνεται εφικτή η πρόσβαση για τα ΑμεΑ (<https://www.allaboutfestivals.gr/festivals/arc-for-dance-festival/>).

Τα καίρια ερωτήματα του διεθνούς αυτού φεστιβάλ που θέτει στο κοινό είναι τα παρακάτω:

"-Πώς "ακούει" ο χορός τον κόσμο και πώς διευρύνει τον τρόπο που συν-αισθανόμαστε;

-Με ποιον τρόπο συλλαμβάνει τον ρυθμό στη σχέση του με τον χρόνο, την επανάληψη, την κίνηση και την παύση και πόσο περιλαμβάνει τον θόρυβο, την α-νόητη φωνή του τυχαίου και του αυτοσχεδιαστικού;

-Ποιος είναι ο ήχος της ψηφιακής πραγματικότητας και πώς διαχέεται στον φυσικό κόσμο μέσα από τα σώματα;

-Η μνήμη είναι σωματική ή ακουστική; Τι την διεγείρει και πώς φτιάχνει το συντακτικό της όταν εκφράζεται;" (<https://www.allaboutfestivals.gr/festivals/arc-for-dance-festival/>)

7.2.4. Διεθνές Φεστιβάλ Flamenco Puro της Αθήνας

Το Διεθνές Φεστιβάλ Flamenco Puro, το οποίο πραγματοποιείται από την Compania Flamenca Sentimientos, διοργανώνεται για πρώτη φορά στο Θέατρο Χυτήριο στην Αθήνα το 2018 και έχει ως στόχο την ανάδειξη της τέχνης του χορού αυτού στην Ελλάδα (<https://www.culturenow.gr/1o-diethnes-festival-flamenco-puro-tis-athinas/>).

7.2.5. Dance World Festival

Το Dance World Festival είναι μια διεθνής εκδήλωση χορού που πραγματοποιείται στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Τεχνόπολη της Αθήνας το 2018 για πρώτη φορά, στην οποία το κοινό έχει την δυνατότητα να παρακολουθήσει διαφορετικούς χορούς από διαφορετικούς πολιτισμούς, όπως από την Βραζιλία και την Αργεντινή ή την Κούβα και την Τζαμάικα, χορούς από χώρες όπως η Ισπανία, ή χορούς της Μέσης

Ανατολής και γενικότερα χορούς από διάφορες γωνιές του κόσμου, με τη βοήθεια κορυφαίων και ταλαντούχων χορευτών (Dancehall, Hip-hop, Vogue, Flamenco, Rhythm Tap, Belly Dance, Auth. Jazz, Bollywood, Salsa L.A., Swing (Lindy Hop), Bachata, Rock 'n' Roll, Breakdance, Salsa Cubana, Zouk, Blues, Tango, Reggaeton, Kizomba). Μάλιστα, στο φεστιβάλ αυτό, αυτοί οι χοροί διδάσκονται για χάρη των θεατών (<https://www.culturenow.gr/1o-dance-world-festival-einai-gegonos/>).

7.2.6. Battle Of The Best - Street Dance Festival

Το Street Dance Festival Battle Of The Best πραγματοποιείται ήδη από το 2008 με μεγάλη απήχηση στην Θεσσαλονίκη, η οποία συγκεκριμένα παρουσιάζει τους προκριματικούς αγώνες, στους οποίους συμμετέχουν διάφορες χώρες των Βαλκανίων, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, με νικήτρια τη χώρα που θα εκπροσωπήσει τα Βαλκάνια στον διαγωνισμό χορού hip hop και breakdance που διεξάγεται παγκοσμίως. Το 2020, το Street Dance Festival πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο Χαλάνδρι, στο Αμερικάνικο Κολέγιο ACS στο θέατρο του κέντρου τεχνών. Εκτός από το διαγωνιστικό κομμάτι της εκδήλωσης, ο διαγωνισμός που πλέον εξελίχθηκε σε Φεστιβάλ, προσφέρει στο κοινό χορευτικές παραστάσεις hip hop, δίνοντάς του την ευκαιρία να διευρύνει τους ορίζοντές του μαθαίνοντας για την ιστορική εξέλιξη αλλά και για την ανοδική πορεία που έχουν τέτοιου είδους χοροί. Τέλος, δεν έλειπαν επαγγελματίες ξένοι χορευτές οι οποίοι πρόσφεραν τις γνώσεις τους μέσα από σεμινάρια και εργαστήρια για όσους ήθελαν να πειραματιστούν και να μάθουν αυτό το είδος χορού (<https://www.allaboutfestivals.gr/festivals/battle-of-the-best-street-dance-festival/>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Μεθοδολογία

8.1. Ερευνητικά ερωτήματα

Κατόπιν της βιβλιογραφικής επισκόπησης, που πραγματοποιήθηκε στην παρούσα διπλωματική εργασία, προκύπτουν τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα αναφορικά με τους διαγωνισμούς χορού και τις χορο-αθλητικές εκδηλώσεις, στα οποία είναι απαραίτητο να δοθούν και οι ανάλογες απαντήσεις, προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο στόχος της έρευνας και να προκύψει ένα σαφές και έγκυρο συμπέρασμα. Τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία θα βοηθήσουν έτσι ώστε να διεξαχθεί σωστά η διαδικασία της έρευνας είναι τα παρακάτω:

- Ποια είναι η παρούσα κατάσταση και ποιες οι απαιτήσεις των διαγωνισμών χορού και των χοροαθλητικών εκδηλώσεων που διενεργούνται στη χώρα μας;
- Πόσο συμβάλλουν οι διαγωνισμοί χορού και οι χοροαθλητικές εκδηλώσεις στην ανάπτυξη ενός τουριστικού προορισμού; Υπάρχουν σχετικά οφέλη για τον προορισμό;
- Σε τι βαθμό μπορούν να αναπτυχθούν οι διοργανώσεις αυτές, έτσι ώστε να προσελκύουν περισσότερο κόσμο;

8.2. Ερευνητική μέθοδος

Η μεθοδολογία της έρευνας παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη σωστή διεκπεραίωσή της προκειμένου τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα να είναι έγκυρα και αξιόπιστα. Στην παρακάτω έρευνα χρησιμοποιήθηκε η πρωτογενής έρευνα, δηλαδή συλλέχθηκαν αποκλειστικά πληροφορίες και στοιχεία από ανθρώπους κατάλληλους και εξειδικευμένους. Η πρωτογενής έρευνα αποτελεί το μέσο με το οποίο λαμβάνονται νέες γνώσεις και συμβάλλει στην εξαγωγή γνήσιων και αξιόπιστων συμπερασμάτων. Στην παρούσα περίπτωση, η επιλογή της πρωτογενούς έρευνας χρησιμοποιείται για την καταγραφή απαραίτητων πληροφοριών σχετικά με τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις αλλά και συμπερασμάτων αναφορικά με το πόσο αυτές οι διοργανώσεις συμβάλλουν στην ανάπτυξη ενός τουριστικού προορισμού.

Συγκεκριμένα, για να επιτευχθούν οι στόχοι και να απαντηθούν τα κεντρικά ερωτήματα που τέθηκαν, χρησιμοποιήθηκε η ποσοτική μέθοδος με τη χρήση των ερωτηματολογίων. Η ποσοτική μέθοδος είναι κατάλληλη για τη διεξαγωγή της

συγκεκριμένης έρευνας, καθώς με αυτή προκύπτουν εκτιμήσεις, προβλέψεις όπως επίσης στατιστικά και αριθμητικά αποτελέσματα που προέρχονται από συγκεκριμένο δείγμα, δηλαδή από ένα συγκεκριμένο πληθυσμό ατόμων. Επομένως η μέθοδος αυτή χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων (Creswell, 2012).

Στην ποσοτική μέθοδο που ακολουθήθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας, όπως ήδη έχει αναφερθεί, έγινε η χρήση ερωτηματολογίου, που δημιουργήθηκε κατόπιν της βιβλιογραφικής έρευνας, καθώς είναι ένας τρόπος με τον οποίο ένας σχετικά μεγάλος αριθμός ατόμων μπορεί να συμμετέχει στην έρευνα και να απαντήσει στις ερωτήσεις που του δίνονται αφιερώνοντας ελάχιστο μόνο χρόνο. Άλλωστε, τα ερωτηματολόγια δημιουργούνται με απλό τρόπο και το επιλεγμένο δείγμα μπορεί να απαντήσει με ιδιαίτερη ευκολία, βοηθώντας στην εξαγωγή των συμπερασμάτων. Η δομή του ερωτηματολογίου της παρούσας έρευνας είναι απλή, με ερωτήσεις απλά δομημένες και σύντομες, τοποθετημένες σε συγκεκριμένη σειρά μεταξύ τους. Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως χάρη στον ανώνυμο χαρακτήρα του ερωτηματολογίου, τα άτομα που συμμετείχαν απαντούσαν με άνεση, χωρίς να επηρεάζονται από κάποιον παράγοντα.

Οι ερωτήσεις που χρησιμοποιούνται στο ερωτηματολόγιο είναι κατά κύριο λόγο κλειστού τύπου και ελάχιστες ανοιχτού, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι συμμετέχοντες και να βοηθήσουν προκειμένου να δοθούν περισσότερες απαντήσεις με εύκολο τρόπο. Συνεπώς, οι ερωτήσεις κλειστού τύπου είναι αυτές με τις οποίες όχι μόνο συλλέγονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και απόψεις αλλά και δίνουν τη δυνατότητα της στατιστικής ανάλυσης των αριθμητικών δεδομένων που προκύπτουν.

Το ερωτηματολόγιο είναι ο πιο εύκολος και γρήγορος τρόπος συλλογής δεδομένων και μάλιστα αποτελεί ένα ερευνητικό εργαλείο που απαιτεί χαμηλό κόστος. Μάλιστα, το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο κατασκευάστηκε με τη βοήθεια της εφαρμογής Google forms, μια εφαρμογή που δημιουργεί με πολύ εύκολο τρόπο online ερωτηματολόγια. Ένα online ερωτηματολόγιο, άλλωστε, δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να το απαντήσουν σε οποιοδήποτε χρόνο, στιγμή αλλά και τόπο που επιθυμούν. Βέβαια, αποτελεί και το πιο κατάλληλο μέσο για μια έρευνα, καθώς εμφανίζει συγκεντρωμένα

όλα τα δεδομένα, πράγμα που δεν επιτρέπει να γίνει κάποιο λάθος στην εξαγωγή των αποτελεσμάτων (Sekaran, 2003).

Τα ερωτηματολόγια συνήθως αποτελούνται από τρεις κύριες κατηγορίες ερωτήσεων που σχετίζονται με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, με τη γνώμη τους αλλά και με ενέργειες. Επομένως, και στο ερωτηματολόγιο που ακολουθεί, οι ερωτήσεις διαμορφώθηκαν με βάση αυτές τις τρεις κατηγορίες. Συγκεκριμένα, το ερωτηματολόγιο ξεκινάει με την καταγραφή των βασικών δημογραφικών στοιχείων των ερωτώμενων, δηλαδή του φύλου, της ηλικίας, της περιφέρειας μόνιμης κατοικίας, του μορφωτικού και του ετήσιου εισοδηματικού επιπέδου τους. Το ερωτηματολόγιο συνεχίζεται με τη στάση που έχουν οι ερωτώμενοι απέναντι στους διαγωνισμούς χορού και στις χοροαθλητικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται στην Ελλάδα (αν συμμετέχουν ή όχι σε τέτοιες διοργανώσεις), όπως επίσης και με τις απόψεις τους σχετικά με το τι πρέπει να αλλάξει έτσι ώστε αυτές είτε να βελτιωθούν είτε να ελκύσουν περισσότερο αυτούς που δεν τις προτιμούν. Μάλιστα, για αυτούς που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις, ακολουθούν ερωτήσεις που αφορούν στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή τους, δηλαδή τον τρόπο πληροφόρησης, τις φορές που συμμετέχουν ετησίως, τη διανυκτέρευση, αλλά και τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής. Επιπλέον, οι ερωτώμενοι καλούνται να παρουσιάσουν τον βαθμό ικανοποίησής τους από την εμπειρία τους σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις και διαγωνισμούς χορού αλλά και τον βαθμό ικανοποίησης σε σχέση με τη διοργάνωσή τους. Τέλος, ζητείται από το δείγμα να δηλώσει τη μελλοντική του πρόθεση ως προς τη συμμετοχή του σε τέτοιες εκδηλώσεις.

8.3. Στατιστικά Εργαλεία

Για να επεξεργαστούν και να αναλυθούν τα δεδομένα αλλά και να εξαχθούν σωστά και αξιόπιστα αποτελέσματα χρησιμοποιήθηκε ένα στατιστικό πρόγραμμα που ονομάζεται SPSS, δηλαδή "Statistical Package for Social Sciences". Το συγκεκριμένο εργαλείο χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα, καθώς εξυπηρετεί τους στόχους για μια αξιόπιστη στατιστική ανάλυση δεδομένων. Άλλωστε, το πρόγραμμα αυτό είναι γνωστό για την αξιοπιστία και την ευκολία χρήσης του.

Το εν λόγω ερωτηματολόγιο, δηλαδή το συγκεκριμένο ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας και έρευνας αναρτήθηκε στον παρακάτω σύνδεσμο, μέσω του οποίου πραγματοποιήθηκε η διανομή του στους συμμετέχοντες (<https://forms.gle/eS2gC4AVWQsoikoe9>).

8.4. Δείγμα της έρευνας

Σημαντικό ρόλο για την πραγματοποίηση της έρευνας παίζει το δείγμα που θα επιλεγεί και θα συμμετέχει σε αυτή, το οποίο αποτελεί ένα μέρος, ατόμων ή ομάδων από τον συνολικό πληθυσμό. Το δείγμα λοιπόν πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό, έτσι ώστε οι απαντήσεις και κατ' επέκταση τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από αυτό να είναι έγκυρα αλλά και να αφορούν ολόκληρο τον πληθυσμό (Bryman, 2015). Τα άτομα που επιλέχθηκαν για την παρούσα έρευνα ήταν επαγγελματίες του χώρου ή και γενικότερα άτομα τα οποία ασχολούνταν με το θέμα της έρευνας, δηλαδή τον αθλητικό χορό. Συνεπώς, τα ερωτηματολόγια απευθύνθηκαν κατά κύριο λόγο σε σχολές χορού της Αττικής και από άλλες περιοχές της Ελλάδας, έτσι ώστε να εξεταστεί κατά πόσο συμμετέχουν σε χοροαθλητικές διοργανώσεις στη χώρα μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Αποτελέσματα έρευνας

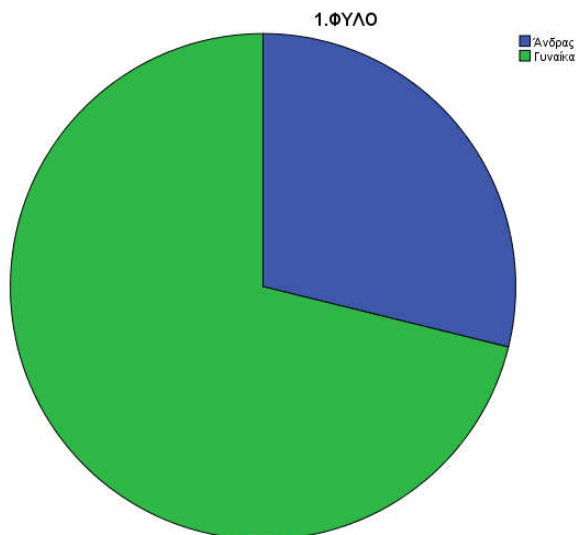
ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Φύλο

Στην παρούσα έρευνα συμμετείχαν συνολικά 52 άτομα τα οποία είτε συμμετέχουν είτε δεν συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως στην πραγματικότητα διανεμήθηκαν συνολικά περίπου 100 ερωτηματολόγια μέσω email και messenger, διαπιστώνοντας ότι οι συμμετοχές στην έρευνα ήταν περίπου οι μισές. Επομένως, σύμφωνα και με τον παρακάτω πίνακα και διάγραμμα, συμμετείχαν συνολικά 37 γυναίκες που αγγίζουν την πλειοψηφία, δηλαδή το 71,2%, ενώ οι άντρες αποτελούν μόλις το 28,8% του δείγματος (15 άνδρες). Έτσι, φαίνεται πως το γυναικείο φύλο ανταποκρίνεται περισσότερο σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις.

1. ΦΥΛΟ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Άνδρας	15	28,8	28,8	28,8
Γυναίκα	37	71,2	71,2	100,0
Total	52	100,0	100,0	

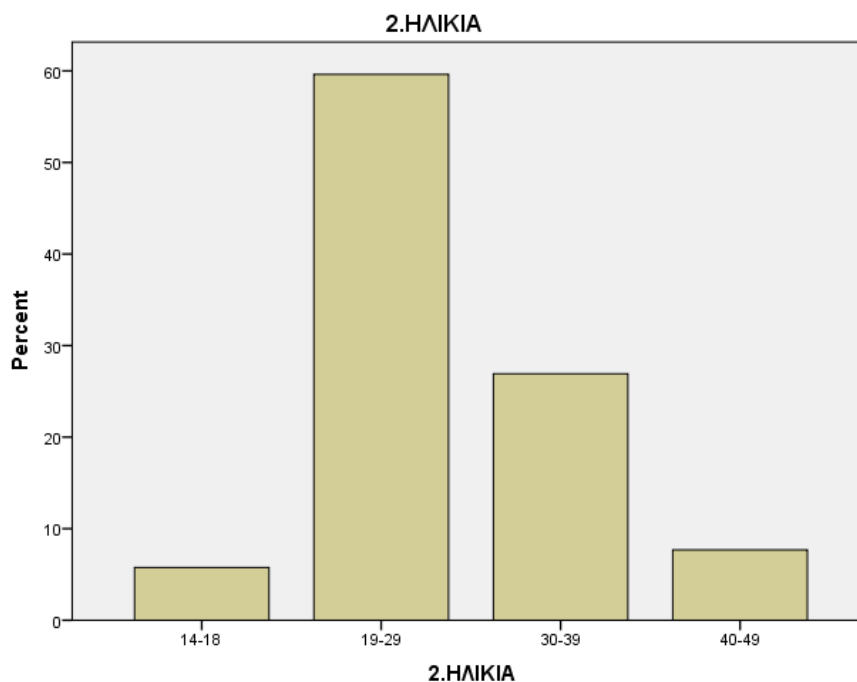
Γράφημα 1

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Ηλικία

Η ηλικιακή ομάδα που κυριάρχησε στην έρευνα ήταν αυτή των 19-29, η οποία ανήκει στο 59,6% του συνολικού δείγματος. Ακολουθούν οι ηλικίες των 30-39 με ποσοστό 26,9%, ενώ περίπου το 7,7% και το 5,8% του δείγματος είχε την ηλικία των 40-49 και 14-18 αντίστοιχα. Στην έρευνα, ωστόσο, φαίνεται ότι από τα 52 άτομα κανένα από τις ηλικίες των 49-59 δεν συμμετείχε.

		2. ΗΛΙΚΙΑ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	14-18	3	5,8	5,8	5,8
	19-29	31	59,6	59,6	65,4
	30-39	14	26,9	26,9	92,3
	40-49	4	7,7	7,7	100,0
Total		52	100,0	100,0	

Γράφημα 2

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Περιφέρεια Μόνιμης Κατοικίας

Όσον αφορά την περιφέρεια μόνιμης κατοικίας, στάλθηκαν ερωτηματολόγια σε όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας, δηλαδή στην περιφέρεια Μακεδονίας, Θράκης, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Ιονίων Νήσων, Πελοποννήσου, Κρήτης, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου. Ωστόσο, απαντήσεις για την παρούσα έρευνα προέρχονται από τις περιφέρειες της Κρήτης, της Πελοποννήσου και της Αθήνας. Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων προέρχονται από την Αττική με ποσοστό 71,2%, καθώς η Αττική είναι ο προορισμός με τους περισσότερους διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, πράγμα που δείχνει πως περισσότερο οι κάτοικοι της Αττικής είτε συμμετέχουν σε τέτοιες εκδηλώσεις σε περιοχές της Αττικής είτε σε άλλες περιοχές εκτός αυτής. Επίσης, το υπόλοιπο ποσοστό ανήκει σε συμμετέχοντες της Κρήτης και της Πελοποννήσου, μοιράζοντάς το στο 15,4% και στο 13,5% αντίστοιχα.

3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΟΝΙΜΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Αττική	37	71,2	71,2	71,2
Πελοπόννησος	7	13,5	13,5	84,6
Κρήτη	8	15,4	15,4	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Γράφημα 3

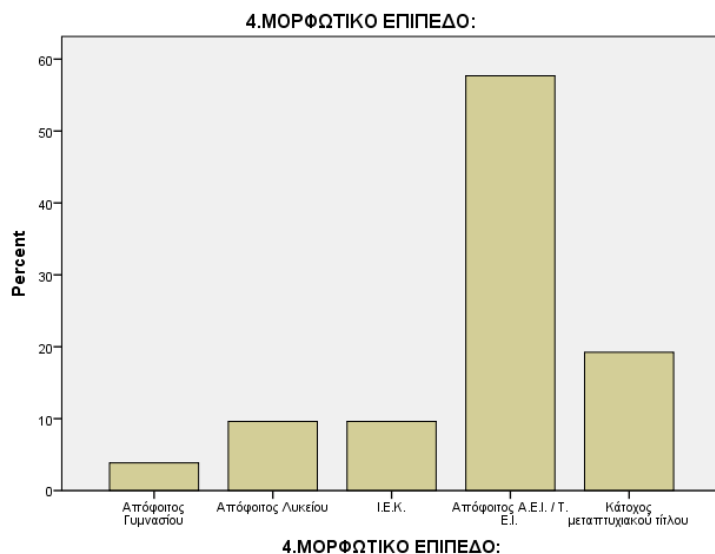
ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Μορφωτικό επίπεδο

Όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης των συμμετεχόντων, οι περισσότεροι από αυτούς ήταν απόφοιτοι Α.Ε.Ι/Τ.Ε.Ι. με ποσοστό 57,7%, αναδεικνύοντας ότι υπάρχει ένα υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Ακολουθούν οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού τίτλου με ποσοστό 19,2%, οι απόφοιτοι Ι.Ε.Κ. και οι απόφοιτοι Λυκείου με ποσοστό 9,6% και οι δύο. Τέλος, μόλις το 3,8% των συμμετεχόντων ήταν απόφοιτοι Γυμνασίου, ενώ δεν υπήρχαν συμμετέχοντες με κάποιο Διδακτορικό τίτλο.

4. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Απόφοιτος Γυμνασίου	2	3,8	3,8	3,8
Απόφοιτος Λυκείου	5	9,6	9,6	13,5
Ι.Ε.Κ.	5	9,6	9,6	23,1
Απόφοιτος Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.	30	57,7	57,7	80,8
Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου	10	19,2	19,2	100,0
Total	52	100,0	100,0	

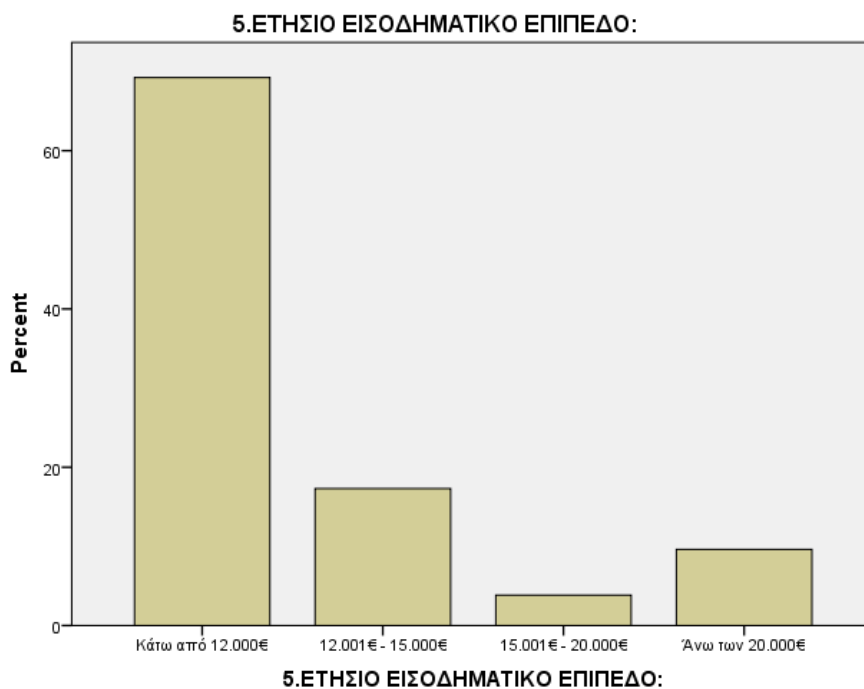
Γράφημα 4

ΕΡΩΤΗΣΗ 5**Ετήσιο Εισοδηματικό Επίπεδο**

Σύμφωνα με τον πίνακα που αφορά στο ετήσιο εισοδηματικό επίπεδο, παρατηρείται πως οι συμμετέχοντες ως επί το πλείστον λαμβάνουν το χρόνο κάτω από 12.000 ευρώ με ποσοστό 69,2% του συνολικού δείγματος. Το ποσοστό του 17,3% καταλαμβάνει το εισόδημα των 12.001-15.000 ευρώ, ενώ το ποσοστό του 9,6% αντιστοιχεί στο εισόδημα άνω των 20.000 ευρώ. Τέλος, μόνο το 3,8% των συμμετεχόντων λαμβάνουν ετησίως από 15.001- 20.000 ευρώ ως εισόδημα.

5. ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Κάτω από 12.000€	36	69,2	69,2	69,2
12.001€ - 15.000€	9	17,3	17,3	86,5
15.001€ - 20.000€	2	3,8	3,8	90,4
Άνω των 20.000€	5	9,6	9,6	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Γράφημα 5

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

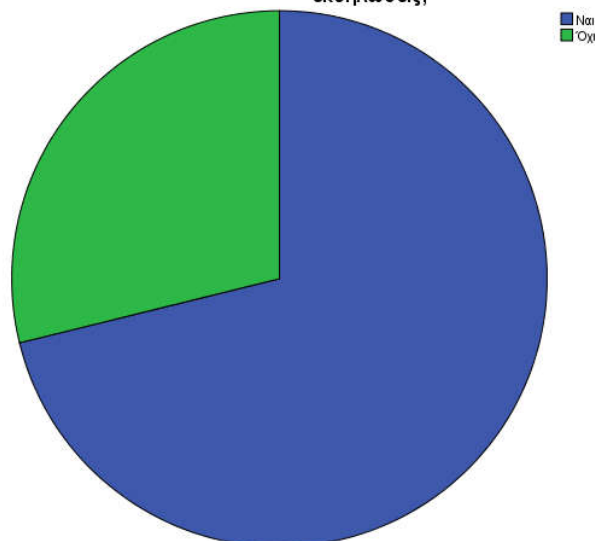
Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χοροαθλητικές εκδηλώσεις;

Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν σχετικά με το αν συμμετέχουν γενικά ή όχι σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις και στη συνέχεια να δώσουν σχετικές πληροφορίες ανάλογα με την απάντησή τους στην παρούσα ερώτηση. Όσον αφορά, λοιπόν, το ποσοστό συμμετοχής του δείγματος, παρατηρείται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων συμμετέχει σε τέτοιες εκδηλώσεις και ανήκει στο 71,2%. Αντίθετα, οι ερωτώμενοι που δεν συμμετέχουν σε παρόμοιες εκδηλώσεις αφορούν στο 28,8% του δείγματος.

6. Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	37	71,2	71,2	71,2
	Όχι	15	28,8	28,8	100,0
Total		52	100,0	100,0	

6. Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

Γράφημα 6

ΕΡΩΤΗΣΗ 7**Ποιος είναι ο λόγος που δε συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού/χοροαθλητικές εκδηλώσεις;**

Από τα άτομα που απάντησαν ότι δε συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, καταγράφηκε ότι το 33,3% δεν τους ενδιαφέρει να συμμετέχει, ενώ επίσης το 33,3% των συμμετεχόντων δεν ασχολείται γενικά με διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις. Αντίθετα, η μειοψηφία αντιστοιχεί σε άτομα που δεν τους αρέσει η έννοια του διαγωνισμού χορού (6,7%) ή που δεν συμμετέχουν για δικούς τους προσωπικούς λόγους (6,7%). Τέλος, το 20% του συνολικού δείγματος δε συμμετέχει στις παραπάνω διοργανώσεις για άλλους λόγους. Αν ληφθεί υπόψη ότι τα άτομα αυτά αντιστοιχούν στο 28,8% του συνολικού δείγματος, τότε τα αντίστοιχα ποσοστά είναι τα εξής. Από αυτά τα 15 άτομα, τα 5 (9,6%) δήλωσαν πως δεν τους ενδιαφέρει να συμμετέχουν γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χορο-αθλητικές εκδηλώσεις, άλλα 5 άτομα (9,6%) δήλωσαν πως δεν ασχολούνται με τους διαγωνισμούς και τις χορο-αθλητικές εκδηλώσεις, ένα άτομο (1,9%) δήλωσε πως δεν του αρέσει η έννοια του διαγωνισμού χορού ενώ άλλο ένα άτομο (1,9%) δήλωσε πως δεν συμμετέχει για προσωπικούς λόγους. Τέλος, 3 άτομα (5,8%) επέλεξαν την απάντηση άλλο.

7. Ποιος είναι ο λόγος που δεν συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού / χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Δεν με ενδιαφέρει να συμμετέχω	5	9,6	33,3	33,3
	Δεν μου αρέσει η έννοια του διαγωνισμού χορού	1	1,9	6,7	40,0
	Για προσωπικούς λόγους	1	1,9	6,7	46,7
	Δεν ασχολούμαι με τους διαγωνισμούς και τις χορο-αθλητικές εκδηλώσεις	5	9,6	33,3	80,0
	Άλλο	3	5,8	20,0	100,0
	Total	15	28,8	100,0	
Missing	System	37	71,2		

Total	52	100,0	
-------	----	-------	--

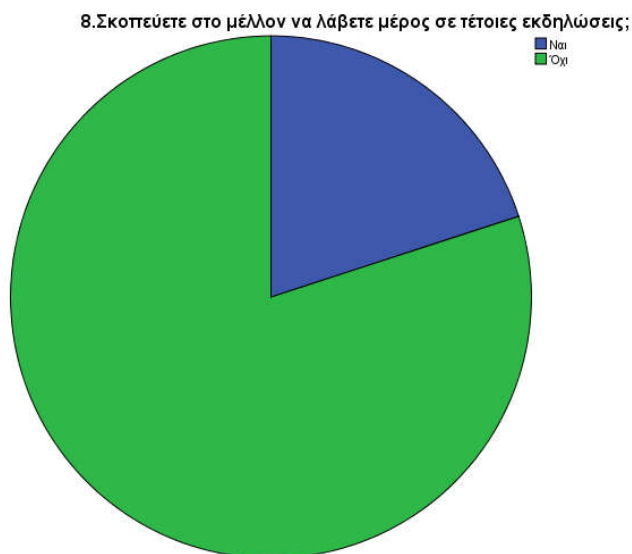
ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Σκοπεύετε στο μέλλον να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις;

Τα άτομα που απάντησαν ότι δε συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις δήλωσαν ότι ούτε στο μέλλον σκοπεύουν να λάβουν μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις με ποσοστό που αγγίζει το 80%. Αντίθετα, το 20% δήλωσε ότι μελλοντικά θα ήθελε να ζήσει την εμπειρία της συμμετοχής. Διαφορετικά, στο 28,8% των ατόμων που δε συμμετέχουν σε τέτοιες εκδηλώσεις, τα 12 (23,1%) δήλωσαν πως δεν σκοπεύουν να λάβουν μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον ενώ τα υπόλοιπα 3 (5,8%) δήλωσαν πως σκοπεύουν να συμμετάσχουν σε τέτοιες εκδηλώσεις.

8. Σκοπεύετε στο μέλλον να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	3	5,8	20,0	20,0
	Όχι	12	23,1	80,0	100,0
	Total	15	28,8	100,0	
Missing	System	37	71,2		
Total		52	100,0		

Γράφημα 7

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Στο πλαίσιο της έρευνας, οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε δύο ερωτήσεις ανοικτού τύπου, στις οποίες τους ζητήθηκε να αναφέρουν παρατηρήσεις σχετικά με τη βελτίωση των χοροαθλητικών εκδηλώσεων και των διαγωνισμών χορού, αλλά και να προτείνουν τρόπους με τους οποίους αυτά θα γίνουν πιο ελκυστικά προς εκείνους που δεν συνηθίζουν να συμμετέχουν.

Τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές, για να σας ελκύσει το ενδιαφέρον συμμετοχής;

Η ερώτηση αυτή αφορούσε περισσότερο εκείνους που απάντησαν ότι δεν συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, από τις απαντήσεις των οποίων παρατηρήθηκαν διάφορες απόψεις αναφορικά με το τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές, για να τους ελκύσει το ενδιαφέρον συμμετοχής. Ωστόσο, παρατηρήθηκε ότι σχετικές απαντήσεις δόθηκαν και από συμμετέχοντες της έρευνας που απάντησαν ότι λαμβάνουν μέρος σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις.

Το 51,9% των ερωτηθέντων δεν έδωσαν απάντηση στην ερώτηση σχετικά με το τι θα 'πρεπε να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές, για να τους ελκύσει το ενδιαφέρον συμμετοχής. Από τα υπόλοιπα 25 άτομα, τα 4 δήλωσαν πως δεν θέλουν να αλλάξει τίποτα ενώ τα υπόλοιπα 21 άτομα έδωσαν διάφορες απαντήσεις που αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πρώτα από όλα, πιστεύουν πως θα πρέπει να υπάρχουν πιο ενδιαφέροντα δρώμενα, να προσδοθεί περισσότερη φαντασία και ευρηματικότητα τόσο στις χορογραφίες όσο και στα σκηνικά, αλλά και γενικότερα αυτές οι εκδηλώσεις να είναι πιο καινοτόμες.

Επιπλέον, σημαντικό για εκείνους είναι να τους παρέχεται καλύτερη ενημέρωση μέσω μιας καλύτερης διαφήμισης, έτσι ώστε να γίνει πιο γνωστή η ύπαρξή τους, καθώς μια πιο σωστή και ενδιαφέρουσα προώθηση μιας εκδήλωσης θα "τραβήξει" περισσότερο κόσμο και έτσι θα καταφέρει να προσελκύσει και το ενδιαφέρον συμμετοχής τους.

Ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο που θα μπορούσε να αλλάξει για να τους ελκύσει το ενδιαφέρον συμμετοχής είναι το έντονο ανταγωνιστικό κλίμα. Ωστόσο, ορισμένοι από

τους συμμετέχοντες της έρευνας υποστηρίζουν ότι σημαντική είναι η αναβάθμιση του χορευτικού επιπέδου και μάλιστα να συμμετέχουν και να διαγωνίζονται ζευγάρια υψηλού επιπέδου και από το εξωτερικό, έτσι ώστε να έχουν ένα επιπλέον κίνητρο για να συμμετάσχουν και οι ίδιοι. Μάλιστα, απαραίτητο είναι να μην προσελκύουν μόνο άτομα μικρών ηλικιών.

Άξια αναφοράς είναι και η άποψη μερικών να υπάρχει πιο αντικειμενική κριτική, ενώ θα ήθελαν καταξιωμένους κριτές όχι μόνο από Ελλάδα αλλά και από το εξωτερικό.

Φυσικά, κίνητρο αποτελεί για πολλούς το χρηματικό έπαθλο, καθώς στην Ελλάδα δεν είναι και τόσο συχνό φαινόμενο ή ακόμη κι αν υπάρχει, πολλοί θα προτιμούσαν να είναι περισσότερο αξιόλογο, έτσι ώστε να τους ελκύσει το ενδιαφέρον. Μάλιστα, οι εκδηλώσεις αυτές οφείλουν να είναι προσιτές προς όλους αλλά και δωρεάν, προκειμένου να έρχεται και να τις παρακολουθεί πλήθος κόσμου και να κάνει περισσότερο ξεχωριστή την εμπειρία των συμμετεχόντων.

Επίσης, αρκετοί από τους ερωτώμενους δεν είναι ευχαριστημένοι με τον τρόπο διεξαγωγής. Επιθυμούν δηλαδή μια πιο πλούσια διοργάνωση, την αναβάθμιση του σκηνικού χώρου, οι χώροι διεξαγωγής να είναι κατάλληλοι όπως επίσης, οι χοροαθλητικές εκδηλώσεις να λαμβάνουν χώρα όχι μόνο στις πόλεις και μάλιστα να γνωστοποιούνται στο ευρύ κοινό.

Δε θα πρέπει να παραλειφθούν και οι γνώμες των ερωτωμένων ότι τέτοιες εκδηλώσεις και διαγωνισμοί χορού δεν άπτονται στα ενδιαφέροντά τους ή πως δεν τους ελκύει το διαγωνιστικό κομμάτι του χορού ή πως ο χορός ως τέχνη δεν μπορεί να υποβάλλεται σε μια τέτοια διαδικασία, δηλαδή σε διαγωνισμούς.

Τέλος, υπήρχαν και απαντήσεις που αφορούσαν την επικοινωνία μεταξύ των συλλόγων αλλά και απόψεις σχετικά με την πραγματοποίηση εθελοντικών δράσεων κατά τη διάρκεια μιας εκδήλωσης. Θα μπορούσε μάλιστα η οποιαδήποτε χοροαθλητική εκδήλωση να έχει κοινωφελή χαρακτήρα.

9. Τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές, για να σας ελκύσει το ενδιαφέρον

συμμετοχής;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	27	51,9	51,9	51,9
Αναβάθμιση Χορευτικού επιπέδου, σκηνικού χώρου	1	1,9	1,9	53,8
Δεν νομίζω ότι θα με ενδιαφέρει η έννοια του διαγωνισμού. Μόνο αν το θέλει κάποιος μαθητής	1	1,9	1,9	55,8
Η διάρκεια, η σωστή κριτική και οι χώροι διεξαγωγής που δεν είναι πάντα κατάλληλοι	1	1,9	1,9	57,7
Η διοργάνωση	1	1,9	1,9	59,6
Η κριτική	1	1,9	1,9	61,5
Ίσως καλύτερη διαφήμιση	1	1,9	1,9	63,5
Καλύτερη ενημέρωση, εθελοντικές δράσεις, επικοινωνία μεταξύ διαφορετικών συλλόγων	1	1,9	1,9	65,4
Να γίνει πιο γνωστή η ύπαρξη τους, ώστε να "τραβήξουν" περισσότερο κόσμο. Και ίσως έτσι να προσελκύσουν και το ενδιαφέρον συμμετοχής μου.	1	1,9	1,9	67,3
Να είναι covidsecure	1	1,9	1,9	69,2
Να είναι πιο καινοτόμα	1	1,9	1,9	71,2
Να είναι προσιτές προς όλους και δωρεάν	1	1,9	1,9	73,1
Να έχουν πιο ενδιαφέροντα δρώμενα	1	1,9	1,9	75,0
Να λαμβάνουν χώρα όχι μόνο στις πόλεις και να γνωστοποιούνται στο ευρύ κοινό	1	1,9	1,9	76,9

Να μην προσελκύουν μόνο άτομα μικρών ηλικιών	1	1,9	1,9	78,8
Να προσδοθεί περισσότερη φαντασία και ευρηματικότητα τόσο στις χορογραφίες όσο και στα σκηνικά	1	1,9	1,9	80,8
Οργάνωση, τρόπος διεξαγωγής	1	1,9	1,9	82,7
Όταν θα έχω προσωπικό χρόνο	1	1,9	1,9	84,6
Πιο πλούσια διοργάνωση, ζευγάρια υψηλού επιπέδου από εξωτερικό, χρηματικό έπαθλο και κριτές όχι μόνο από Ελλάδα αλλά και από το εξωτερικό	1	1,9	1,9	86,5
Τίποτα	4	7,7	7,7	94,2
Το έντονο ανταγωνιστικό κλίμα	1	1,9	1,9	96,2
Το έπαθλο	1	1,9	1,9	98,1
Το επίπεδο	1	1,9	1,9	100,0
Total	52	100,0	100,0	

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Πώς πληροφορείστε για τη διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων;

Το 34,6% των ερωτηθέντων δεν έδωσαν απάντηση στην ερώτηση σχετικά με το πως πληροφορούνται για τις εκδηλώσεις αυτές. Από τα υπόλοιπα 34 άτομα, τα 6 δήλωσαν πως πληροφορούνται για τη διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, άλλα 6 άτομα από το ίντερνετ, 5 άτομα μέσω της σχολής χορού & τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και 4 άτομα μέσω της σχολής χορού. Τα υπόλοιπα 19 άτομα έδωσαν διάφορες απαντήσεις που αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα.

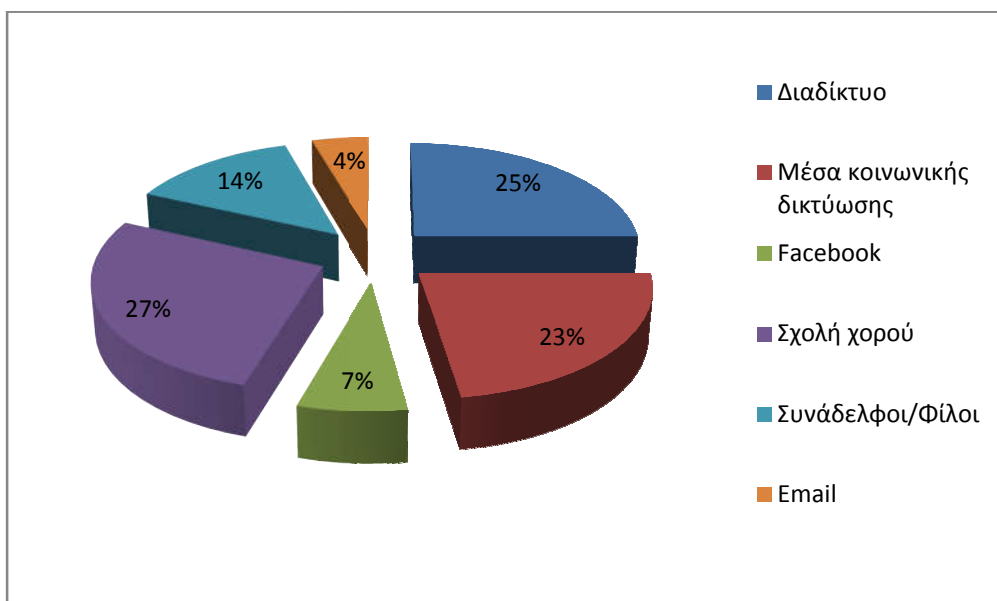
10. Πώς πληροφορείστε για την διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	18	34,6	34,6	34,6
Facebook email	1	1,9	1,9	36,5
Mail	1	1,9	1,9	38,5
Online/IDTA	1	1,9	1,9	40,4
Από social media, από άλλους συμμετέχοντες	1	1,9	1,9	42,3
Από στόμα σε στόμα επειδή συμμετέχω και εγώ	1	1,9	1,9	44,2
Από τα μέσα δικτύωσης	6	11,5	11,5	55,8
Από τη σχολή μου, διαδίκτυο και κοινούς συναδέλφους	1	1,9	1,9	57,7
Από τις ομάδες που τις διοργανώνουν	1	1,9	1,9	59,6
Από το Ίντερνετ	6	11,5	11,5	71,2
Είμαι σε μια ομάδα χορού και γενικά το ψάχνω !	1	1,9	1,9	73,1
Κυρίως από Facebook	2	3,8	3,8	76,9
Μέσω social media κατά κύριο λόγο αλλά και μέσω φιλικών προσώπων	1	1,9	1,9	78,8
Μέσω ίντερνετ και από συναδέλφους	1	1,9	1,9	80,8
Μέσω συναδέλφων, φίλων, διαδικτύου	1	1,9	1,9	82,7
Μέσω της σχολής χορού	4	7,7	7,7	90,4
Μέσω της σχολής χορού & socialmedia	5	9,6	9,6	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Αξίζει να σημειωθεί ότι το παρακάτω γράφημα αποτυπώνει πιο συγκεντρωτικά στο 100% όλες τις διαφορετικές εκδοχές των ατόμων που απάντησαν σε αυτήν την

ερώτηση, οι οποίοι αντιστοιχούν στο 65,4% του συνολικού δείγματος. Η πλειοψηφία αυτών που απάντησαν πληροφορούνται για διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις περισσότερο από το Διαδίκτυο και από Σχολές χορού. Συγκεκριμένα, το 27% των συμμετεχόντων μαθαίνει για τη διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων από τη σχολή χορού τους στην οποία είναι εγγεγραμμένοι ή και από άλλες σχολές χορού, ενώ το 25% αντιστοιχεί σε αυτούς που πληροφορούνται γενικότερα από το Διαδίκτυο. Ακολουθούν τα άτομα που ενημερώνονται μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (social media) που ανήκουν στο ποσοστό του 23%. Μάλιστα, μέσο ενημέρωσης αποτελούν και οι συνάδελφοι ή το ευρύτερο φιλικό περιβάλλον που αντιστοιχούν στο 14%. Τέλος, το 7% και το 4% καταλαμβάνουν τα άτομα που πληροφορούνται μέσω του Facebook και των Email αντίστοιχα.

Μάλιστα, άξιο αναφοράς είναι ότι δηλώθηκε πως μέσο πληροφόρησης αποτελεί και ο σύλλογος του IDTA Greek Area, ένας σύλλογος που περιλαμβάνει επαγγελματίες δασκάλους χορού αναγνωρισμένους από τον Βρετανικό σύλλογο IDTA (International Dance Teacher's Association).

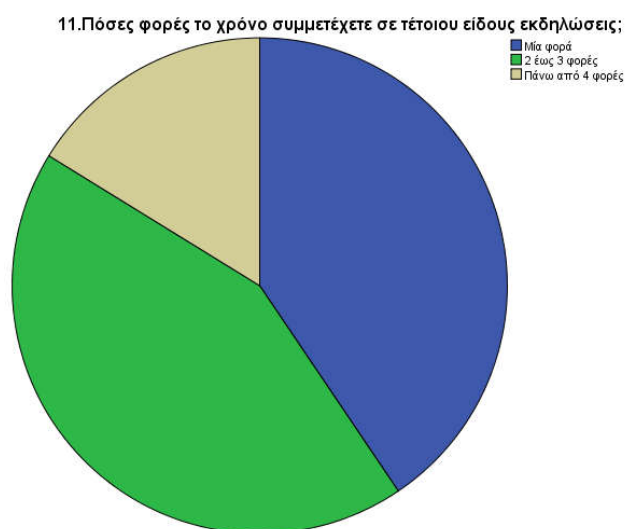
Γράφημα 8

ΕΡΩΤΗΣΗ 11**Πόσες φορές το χρόνο συμμετέχετε σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις;**

Αναφορικά με τους ερωτώμενους που απάντησαν ότι συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις (71,2%), το 30,8% δήλωσε ότι συμμετέχει 2 με 3 φορές ετησίως, ενώ το 28,8% μόνο μία φορά το χρόνο. Μάλιστα, πάνω από 4 φορές το χρόνο συμμετέχει μόλις το 11,5% των ατόμων. Με άλλα λόγια, από τα 37 άτομα που δήλωσαν πως συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, τα 16 δήλωσαν πως συμμετέχει σε τέτοιες εκδηλώσεις 2-3 φορές το χρόνο, 15 άτομα δήλωσαν πως συμμετέχουν μια φορά το χρόνο και τα υπόλοιπα 6 άτομα συμμετέχουν σε τέτοιες εκδηλώσεις πάνω από 4 φορές το χρόνο.

11. Πόσες φορές το χρόνο συμμετέχετε σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μία φορά	15	28,8	40,5	40,5
	2 έως 3 φορές	16	30,8	43,2	83,8
	Πάνω από 4 φορές	6	11,5	16,2	100,0
	Total	37	71,2	100,0	
Missing	System	15	28,8		
Total		52	100,0		

Γράφημα 9

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

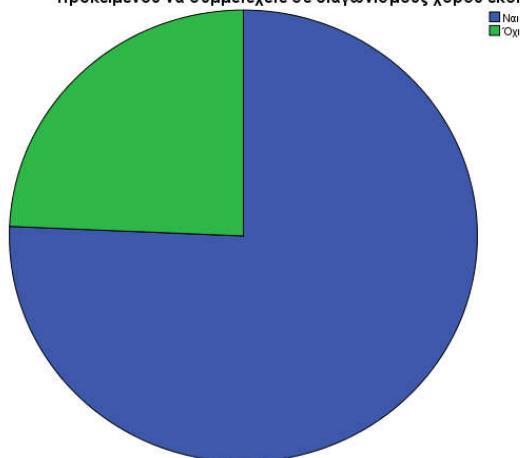
Μετακινείστε από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού/χοροαθλητικές εκδηλώσεις;

Είναι φανερό πως το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων που συμμετέχουν σε τέτοιες εκδηλώσεις μετακινούνται από τον τόπο μόνιμής τους κατοικίας προκειμένου να ζήσουν την εμπειρία της συμμετοχής και σε άλλους προορισμούς και να βιώσουν ίσως κάτι διαφορετικό από αυτό που έχουν συνηθίσει. Τα άτομα, λοιπόν, αυτά ανήκουν στο ποσοστό του 53,8%, ενώ αντίθετα το 17,3% καταλαμβάνουν τα άτομα που δεν μετακινούνται καθόλου από τον τόπο μόνιμης κατοικίας. Από τα 37 άτομα που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις δηλαδή, τα 28 άτομα δήλωσαν πως μετακινούνται από τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού/χορο-αθλητικές εκδηλώσεις ενώ τα υπόλοιπα 9 απάντησαν αρνητικά.

12.Μετακινείστε από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού εκδηλώσεις;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nαι	28	53,8	75,7	75,7
	Όχι	9	17,3	24,3	100,0
	Total	37	71,2	100,0	
Missing	System	15	28,8		
Total		52	100,0		

12.Μετακινείστε από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού εκδηλώσεις;

Γράφημα 10

ΕΡΩΤΗΣΗ 13

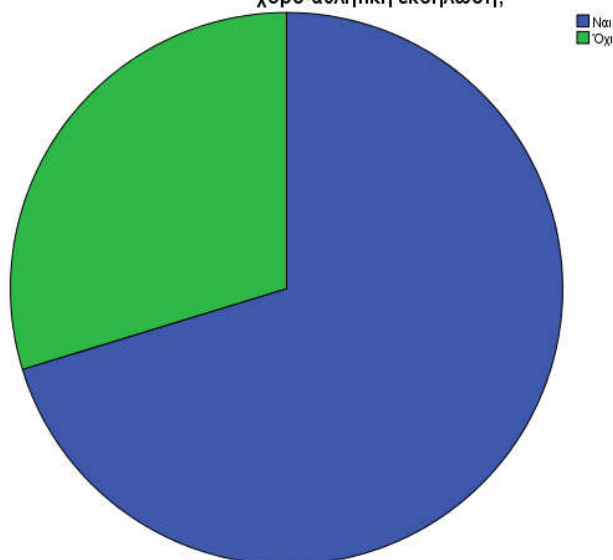
Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/ η χοροαθλητική εκδήλωση;

Αναφορικά με τα άτομα που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις, δήλωσαν ότι διανυκτερεύουν στην περιοχή που λαμβάνουν χώρα, αγγίζοντας το 50%. Στην αντίθετη περίπτωση, το 21,2% των ατόμων δεν επιλέγουν διανυκτέρευση στην κάθε περιοχή. Διαφορετικά, από τα 37 άτομα που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, τα 26 άτομα δήλωσαν πως διανυκτερεύουν στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/η χορο-αθλητική εκδήλωση ενώ τα υπόλοιπα 11 απάντησαν αρνητικά.

13. Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	26	50,0	70,3	70,3
	Όχι	11	21,2	29,7	100,0
	Total	37	71,2	100,0	
Missing	System	15	28,8		
Total		52	100,0		

13. Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση;

Γράφημα 11

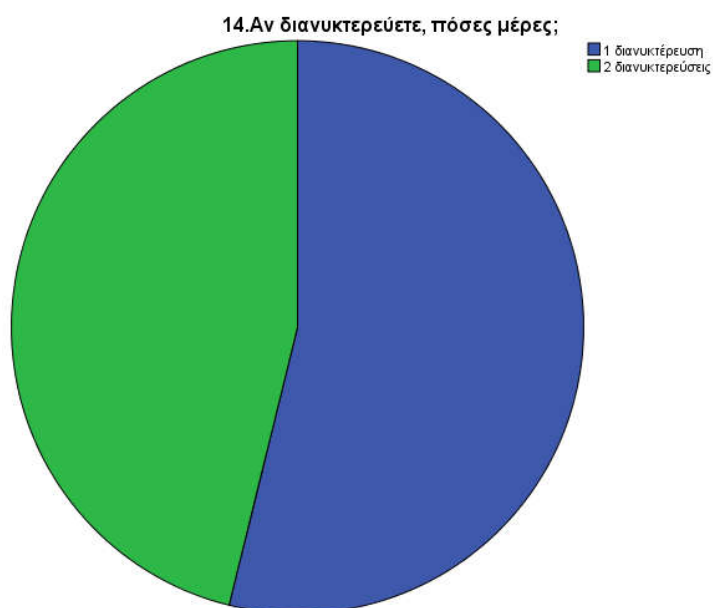
ΕΡΩΤΗΣΗ 14**Αν διανυκτερεύετε, πόσες μέρες;**

Στη παρούσα ερώτηση που αφορά τον αριθμό των διανυκτερεύσεων στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού ή η χοροαθλητική εκδήλωση, διαπιστώνεται ότι τα άτομα επέλεγον 1 ή και 2 διανυκτερεύσεις με ποσοστά 26,9% και 23,1% αντίστοιχα. Την επιλογή με τις 3 διανυκτερεύσεις φαίνεται να μην την διαλέγει κανένας από το δείγμα.

Από τα 26 άτομα που δήλωσαν πως διανυκτερεύουν στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/η χορο-αθλητική εκδήλωση, τα 14 κάνουν μια διανυκτέρευση ενώ τα υπόλοιπα 12 άτομα δήλωσαν πως κάνουν δυο διανυκτερεύσεις.

14. Αν διανυκτερεύετε, πόσες μέρες;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 διανυκτέρευση	14	26,9	53,8	53,8
	2 διανυκτερεύσεις	12	23,1	46,2	100,0
	Total	26	50,0	100,0	
Missing	System	26	50,0		
Total		52	100,0		

Γράφημα 12

ΕΡΩΤΗΣΗ 15

Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής, της μεταφοράς, της διαμονής και των λοιπών εξόδων) κατά την παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού/η χοροαθλητική εκδήλωση;

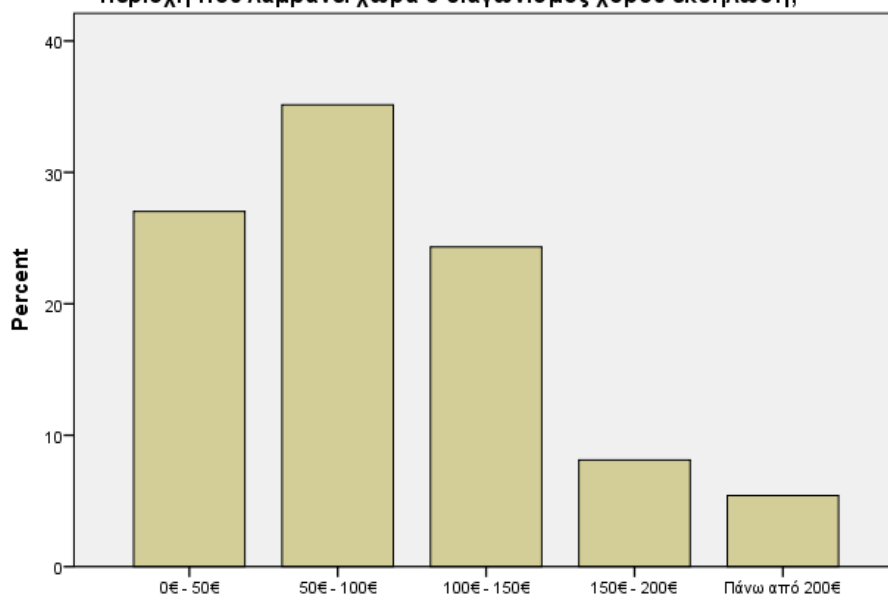
Όσον αφορά τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής, οι απαντήσεις ποικίλλουν. Η πλειοψηφία των ατόμων που ξοδεύει από 50-100 ευρώ ανήκει στο 25%, ενώ ακολουθούν τα άτομα που ξοδεύουν από 0-50 ευρώ με ποσοστό 19,2%. Επίσης, το 17,3% αντιστοιχεί σε έξοδα από 100-150 ευρώ, ενώ μόνο το 5,8% και το 3,8% ανήκει στα άτομα που ξοδεύουν από 150-200 ευρώ αλλά και από 200 ευρώ και πάνω αντίστοιχα.

Από τα 37 άτομα που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, τα 13 άτομα δήλωσαν πως η μέση ημερήσια δαπάνη κατά την παραμονή τους στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού είναι από 50€ - 100€, τα 10 άτομα είναι από 0€ - 50€, τα 9 άτομα από 100€ - 150€, τα 3 άτομα από 150€ - 200€ ενώ τα υπόλοιπα 2 άτομα ξοδεύουν πάνω από 200€.

15. Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη κατά την παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού εκδήλωση;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0€ - 50€	10	19,2	27,0	27,0
	50€ - 100€	13	25,0	35,1	62,2
	100€ - 150€	9	17,3	24,3	86,5
	150€ - 200€	3	5,8	8,1	94,6
	Πάνω από 200€	2	3,8	5,4	100,0
	Total	37	71,2	100,0	
Missing	System	15	28,8		
Total		52	100,0		

15. Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη κατά την παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού εκδήλωση;

15. Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη κατά την παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού εκδήλωση;

Γράφημα 13

ΕΡΩΤΗΣΗ 16

Ποιος καλύπτει τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής;

Από τα 52 άτομα, το 28,8% δεν απάντησε στη συγκεκριμένη ερώτηση. Αντίθετα, από το 71,2%, η πλειοψηφία των ατόμων που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις απάντησαν πως τα έξοδα είναι δικά τους, χωρίς αυτό να σημαίνει πως κάποια από τα έξοδα δεν καλύπτονται και από άλλους φορείς. Σε όλες λοιπόν τις επιλογές ισχύει ότι τα έξοδα μπορεί να καλύπτονται και με άλλον τρόπο, δίνοντας την ευκαιρία στον ερωτώμενο να επιλέξει περισσότερες από μία επιλογές.

Από τα 37 άτομα που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, τα 19 άτομα δήλωσαν πως οι ίδιοι καλύπτουν τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής, 6 άτομα δήλωσαν πως τα καλύπτει ο Σύλλογος Αθλητικού Χορού/ Σχολή χορού και 4 άτομα δήλωσαν πως τα καλύπτουν οι ίδιοι αλλά και ο Σύλλογος Αθλητικού Χορού/ Σχολή χορού. Τα υπόλοιπα 8 άτομα έδωσαν διάφορες απαντήσεις, όπως τοπική Αυτοδιοίκηση, χορηγίες ή και συνδυασμός που αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα. Τέλος, ένα άτομο από

τα 8 φαίνεται να έχει δώσει ως απάντηση το οικογενειακό περιβάλλον για την κάλυψη των εξόδων συμμετοχής και διαμονής.

16. Ποιος καλύπτει τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	15	28,8	28,8	28,8
Η οικογένειά μου	1	1,9	1,9	30,8
Ίδια έξοδα	19	36,5	36,5	67,3
Ίδια έξοδα, Σύλλογος Αθλητικού Χορού/ Σχολή χορού	4	7,7	7,7	75,0
Ίδια έξοδα, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σύλλογος Αθλητικού Χορού/ Σχολή χορού	1	1,9	1,9	76,9
Σύλλογος Αθλητικού Χορού/ Σχολή χορού	6	11,5	11,5	88,5
Τοπική Αυτοδιοίκηση	1	1,9	1,9	90,4
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σύλλογος Αθλητικού Χορού/ Σχολή χορού	1	1,9	1,9	92,3
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σύλλογος Αθλητικού Χορού/ Σχολή χορού, Χορηγίες	1	1,9	1,9	94,2
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Χορηγίες	1	1,9	1,9	96,2
Χορηγίες	2	3,8	3,8	100,0
Total	52	100,0	100,0	

ΕΡΩΤΗΣΗ 17

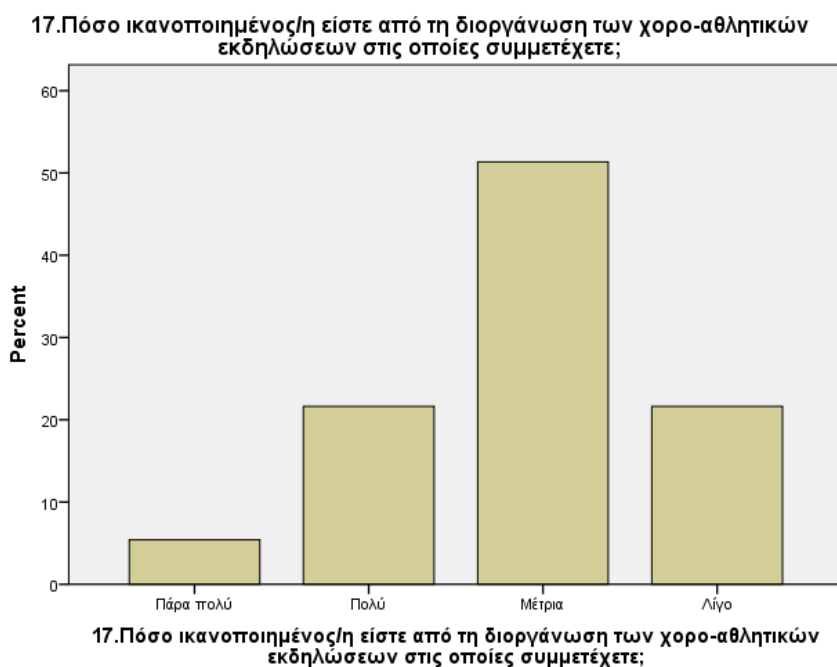
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διοργάνωση των χοροαθλητικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχετε;

Όσον αφορά στην ερώτηση σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης των 37 ατόμων, που συμμετέχουν σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις, από τη διοργάνωσή τους, προκύπτει ότι το 36,5% των ερωτώμενων δεν είναι ούτε πολύ ούτε λίγο ευχαριστημένοι αλλά κάπου στο ενδιάμεσο. Επομένως, τα άτομα αυτά ενδέχεται να θεωρούν πως για να είναι πλήρως ικανοποιημένοι από τη διοργάνωσή τους θα πρέπει να υπάρξουν και ορισμένες τροποποιήσεις σχετικά με αυτή. Ακολουθούν με το ίδιο ποσοστό (15,4%) τα άτομα που είναι και λίγο αλλά και πολύ ικανοποιημένοι αντίστοιχα. Τέλος, μόνο το 3,8% δήλωσε ότι είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τη διοργάνωση των χοροαθλητικών εκδηλώσεων, ενώ δεν προκύπτει κανένα απολύτως ποσοστό για την επιλογή καθόλου.

Διαφορετικά, από τα 37 άτομα που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, τα 19 δήλωσαν πως είναι ικανοποιημένοι από τη διοργάνωση των χορο-αθλητικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχουν σε μέτριο βαθμό, τα 8 άτομα είναι λίγο ικανοποιημένα ενώ άλλα 8 άτομα δήλωσαν πολύ ικανοποιημένα και τα υπόλοιπα 2 πάρα πολύ ικανοποιημένα.

17. Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διοργάνωση των χορο-αθλητικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχετε;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	2	3,8	5,4	5,4
	Πολύ	8	15,4	21,6	27,0
	Μέτρια	19	36,5	51,4	78,4
	Λίγο	8	15,4	21,6	100,0
	Total	37	71,2	100,0	
Missing	System	15	28,8		
Total		52	100,0		

Γράφημα 14

ΕΡΩΤΗΣΗ 18

Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις;

Παρομοίως, στην ερώτηση σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης των 37 ατόμων, που συμμετέχουν σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις, από την εμπειρία τους, προκύπτει ότι το 23,1% είναι μέτρια ικανοποιημένο από τη συμμετοχή του σε αυτές. Λίγο ικανοποιημένα είναι τα άτομα που καταλαμβάνουν το 19,2%, ενώ το 13,5% αντιστοιχεί σε αυτούς που είναι πολύ ευχαριστημένοι από την εμπειρία τους. Ακολουθεί το 9,6% που αποτελείται από συμμετέχοντες που είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι, ενώ μόλις το 5,8% δήλωσε ουσιαστικά ότι είναι δυσαρεστημένο από την εμπειρία συμμετοχής του σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις.

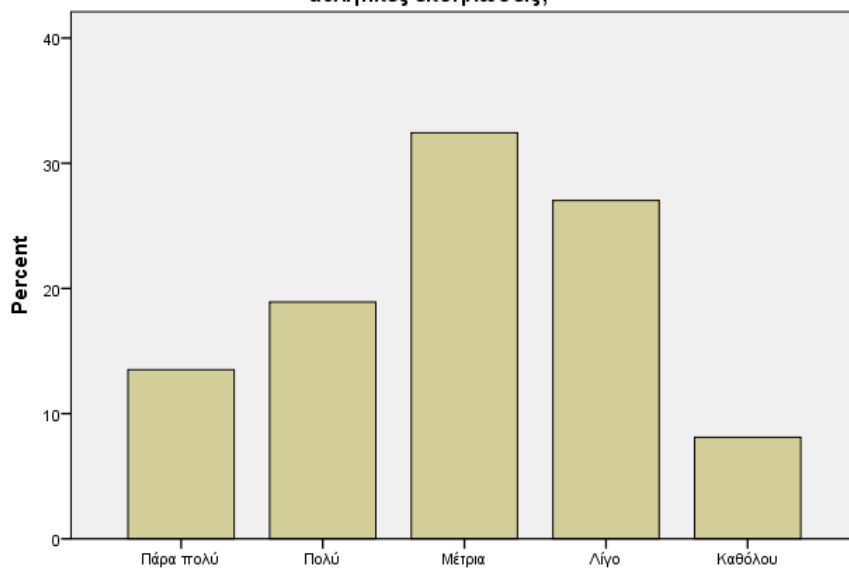
Από τα 37 άτομα που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις, τα 12 δήλωσαν πως είναι ικανοποιημένοι από την εμπειρία συμμετοχής τους σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις στις οποίες συμμετέχουν σε μέτριο βαθμό, τα 10 άτομα είναι λίγο ικανοποιημένα, 7

άτομα δήλωσαν πολύ ικανοποιημένα, 5 άτομα σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό και τα υπόλοιπα 3 δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένα.

18. Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	5	9,6	13,5	13,5
	Πολύ	7	13,5	18,9	32,4
	Μέτρια	12	23,1	32,4	64,9
	Λίγο	10	19,2	27,0	91,9
	Καθόλου	3	5,8	8,1	100,0
	Total	37	71,2	100,0	
Missing	System	15	28,8		
Total		52	100,0		

18.Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

18.Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

Γράφημα 15

ΕΡΩΤΗΣΗ 19

Έχετε παρατηρήσεις σχετικά με τη βελτίωση των εκδηλώσεων αυτών;

Η ερώτηση 19 αφορούσε εκείνους που συμμετέχουν σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις και σε διαγωνισμούς χορού, από τους οποίους ζητήθηκε να εκφράσουν τη γνώμη τους σχετικά με παρατηρήσεις που αφορούν την βελτίωση των εκδηλώσεων αυτών. Ωστόσο, παρατηρήθηκε ότι σχετικές απαντήσεις δόθηκαν και από συμμετέχοντες της έρευνας που απάντησαν ότι δε λαμβάνουν μέρος σε διαγωνισμούς χορού και σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις. Οι παρατηρήσεις των συμμετεχόντων σχετικά με την βελτίωση των εκδηλώσεων χορού αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα. Από τα 52 άτομα, τα 28 φαίνεται πως δεν απάντησαν στην ερώτηση.

Πρώτη παρατήρηση είναι το γεγονός πως οι εκδηλώσεις αυτές δεν γίνονται αρκετά συχνά και ειδικότερα την τωρινή περίοδο με την πανδημική κατάσταση που επικρατεί παγκοσμίως. Για το λόγο αυτό, επεσήμαναν πως απαραίτητο είναι να διοργανώνονται χοροαθλητικές εκδηλώσεις αλλά να είναι απόλυτα ασφαλής η συμμετοχή των ατόμων σε αυτές. Εκτός από αυτό, αναφέρουν πως θα πρέπει να αυξηθούν οι συμμετοχές γενικότερα αλλά και ειδικότερα οι συμμετοχές καταξιωμένων χορευτών από το εξωτερικό. Επίσης, προτείνουν να υπάρξουν περισσότερο καινοτόμες ιδέες, όπως επίσης προτείνεται η μεγαλύτερη αξιοποίηση των σύγχρονων μέσων (διαδίκτυο κλπ). Μάλιστα, σημαντική είναι και η καλύτερη προώθηση για προσέλκυση περισσότερου κοινού και πόσο μάλλον αντρικού κοινού, καθώς τέτοιες εκδηλώσεις παρατηρείται ότι παρακολουθούνται κατά κύριο λόγο από γυναικείο πληθυσμό.

Σημαντική παρατήρηση αποτελεί επιπλέον η διάρκεια αυτών των εκδηλώσεων αλλά και καλύτερη οργάνωση χρόνου, δηλαδή η διατήρηση του χρονοδιαγράμματος, γιατί συνήθως οι συμμετέχοντες αντιμετωπίζουν τρομερές καθυστερήσεις.

Ακόμη, σημειώθηκε ότι πρέπει να υπάρχει περισσότερη αξιοκρατία, έτσι ώστε η βαθμολογία να είναι πιο δίκαιη και αντικειμενική ανάλογα με τις ικανότητες και δεξιότητες του κάθε χορευτή και μάλιστα οι εκδηλώσεις αυτές να μην έχουν έντονο ανταγωνιστικό χαρακτήρα αλλά να έχουν στόχο την χαλάρωση και την διασκέδαση με την συμμετοχή όλων χωρίς να αποτελούν μέσο ανάδειξης ικανοτήτων.

Πολλοί από τους ερωτώμενους μάλιστα δήλωσαν ότι πρέπει να επιτευχθεί βελτίωση στην οργάνωση των εκδηλώσεων αλλά και καλύτερος συντονισμός. Οι διοργανωτές, δηλαδή, θα πρέπει να κάνουν πιο συντονισμένες προσπάθειες όσον αφορά τον προγραμματισμό και τα δρώμενα των εκδηλώσεων, όπως επίσης θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων σχολών τόσο σε τοπικό όσο και σε πανελλήνιο επίπεδο. Εκτός από αυτά, θα πρέπει να βοηθούν περισσότερο οι χορηγοί, έτσι ώστε αυτές να αναβαθμιστούν.

Τέλος, οι συμμετέχοντες της έρευνας επεσήμαναν την αναβάθμιση των χώρων διεξαγωγής εκδηλώσεων και των μέσων αυτής, την βελτίωση στις υποδομές αλλά και τη δημιουργία πιο σύγχρονων εγκαταστάσεων. Μάλιστα, σημειώθηκαν χωροταξικές παρατηρήσεις (προσβασιμότητα κ.ά.), οπτικοακουστικές, ίσως και γαστρονομικές παρατηρήσεις.

19. Έχετε παρατηρήσεις σχετικά με την βελτίωση των εκδηλώσεων αυτών;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	28	53,8	53,8	53,8
Αναβάθμιση χώρων διεξαγωγής εκδηλώσεων και μέσων αυτής	1	1,9	1,9	55,8
Βελτίωση στις υποδομές και στην οργάνωση των εκδηλώσεων	1	1,9	1,9	57,7
Βελτίωση της τιμής και ευελιξία ωραρίων	1	1,9	1,9	59,6
Δεν γίνονται αρκετά συχνά η διατήρηση του χρονοδιαγράμματος γιατί συνήθως αντιμετωπίζουμε τρομερές καθυστερήσεις	1	1,9	1,9	63,5

Θα μου άρεσε να είχα την ευκαιρία να δω καταξιωμένους χορευτές από το εξωτερικό και οι εγκαταστάσεις να είναι πιο σύγχρονες.	1	1,9	1,9	65,4
Θα πρέπει να βοηθούν περισσότεροι οι χορηγοί για να αναβαθμιστεί	1	1,9	1,9	67,3
Θα προτιμούσα να είναι πιο δίκαιη η βαθμολογία και τα κουστούμια να είναι πιο επιβλητικά.	1	1,9	1,9	69,2
Καλύτερη οργάνωση χρόνου	1	1,9	1,9	71,2
Καλύτερη οργάνωση/Περισσότερη αξιοκρατία	1	1,9	1,9	73,1
Καλύτερη προώθηση για προσέλκυση αντρικού κοινού	1	1,9	1,9	75,0
Λίγο καλύτερη οργάνωση	1	1,9	1,9	76,9
Να αυξηθούν οι συμμετοχές	1	1,9	1,9	78,8
Να έχουν στόχο την χαλάρωση και την διασκέδαση με την συμμετοχή όλων χωρίς να αποτελεί μέσω ανάδειξης ικανοτήτων	1	1,9	1,9	80,8
Να μπορούν να γίνονται και μέσω ίντερνετ λόγο του κορονοϊου.	1	1,9	1,9	82,7
Οι διοργανωτές θα πρέπει να κάνουν πιο συντονισμένες προσπάθειες όσον αφορά τον προγραμματισμό και τα δρώμενα των εκδηλώσεων	1	1,9	1,9	84,6
Όχι	5	9,6	9,6	94,2

Πιο πλούσια διοργάνωση, ζευγάρια υψηλού επιπέδου από εξωτερικό, χρηματικό έπαθλο και κριτές όχι μόνο από Ελλάδα αλλά και από το εξωτερικό	1	1,9	1,9	96,2
Προτείνεται: καλύτερη οργάνωση & συντονισμός, καινοτόμες ιδέες & αξιοποίηση των σύγχρονων μέσων & συνεργασία μεταξύ των σχολών	1	1,9	1,9	98,1
Χωροταξικές παρατηρήσεις (προσβασιμότητα κ.α.), Οπτικοακουστικές παρατηρήσεις, Γαστρονομικές παρατηρήσεις	1	1,9	1,9	100,0
Total	52	100,0	100,0	

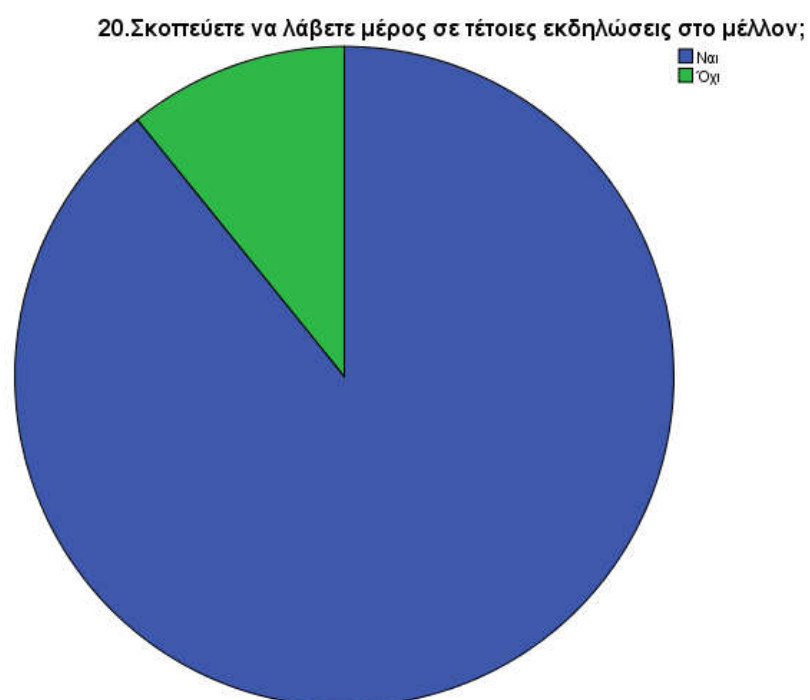
ΕΡΩΤΗΣΗ 20

Σκοπεύετε να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον;

Η τελευταία ερώτηση απευθύνεται επίσης στα άτομα που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού και σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις και αφορά στη μελλοντική τους συμμετοχή σε τέτοιες εκδηλώσεις. Είναι φανερό πως το μεγάλο ποσοστό (63,5%) των ατόμων απάντησαν πως στο μέλλον σκοπεύουν ξανά να λάβουν συμμετοχή, σε αντίθεση με το πολύ μικρό ποσοστό (7,7%) που δήλωσε ότι δεν έχει σκοπό να συμμετάσχει σε κάποια μελλοντική παρόμοια εκδήλωση, γεγονός που δείχνει ότι αυτά τα άτομα έχουν δικούς τους προσωπικούς λόγους για αυτήν την επιλογή ή ότι δεν είναι απόλυτα ευχαριστημένοι από την εμπειρία τους ή από τη διοργάνωση των εκδηλώσεων που έχουν ήδη λάβει μέρος στη ζωή τους, όπως φάνηκε και στους προηγούμενους πίνακες. Από τα 37 άτομα, δηλαδή, τα 33 δήλωσαν πως σκοπεύουν να λάβουν μέρος σε τέτοιους εκδηλώσεις στο μέλλον ενώ τα υπόλοιπα 4 απάντησαν αρνητικά.

20. Σκοπεύετε να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	33	63,5	89,2	89,2
	Όχι	4	7,7	10,8	100,0
	Total	37	71,2	100,0	
Missing	System	15	28,8		
Total		52	100,0		

Γράφημα 16

Συμπεράσματα

Ο τομέας του τουρισμού είναι αναπτυγμένος σε τεράστιο βαθμό όχι μόνο παγκοσμίως αλλά και στη χώρα μας. Ο κάθε τουρίστας πλέον επιλέγει έναν προορισμό και αναζητά μια μοναδική εμπειρία μέσα από διάφορες δράσεις που πραγματοποιεί σε αυτόν, έχοντας πολλές φορές και στοχευμένα κίνητρα για την επιλογή συγκεκριμένων προορισμών, χάρη στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού που έχουν αναπτυχθεί σημαντικά στην Ελλάδα. Καθοριστική είναι, λοιπόν, η ύπαρξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και κατ' επέκταση για την προσέλκυση όλο και μεγαλύτερου αριθμού τουριστών όχι μόνο τοπικά και περιφερειακά αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

Ιδιαίτερη και σημαντική μορφή τουρισμού είναι ο πολιτιστικός τουρισμός, ο οποίος βοηθά την κάθε κοινωνία να αναδειξει την ταυτότητά της και να φανερώσει τη διαφορετικότητά της, όπως επίσης και ο αθλητικός τουρισμός ο οποίος έχει μεγάλη απήχηση στον κόσμο που επισκέπτεται έναν προορισμό. Η παρούσα έρευνα ασχολείται με τη συμμετοχή ή μη σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις, στοιχείο που αποδεικνύει πως σε πολλές περιπτώσεις αυτές οι δύο μορφές τουρισμού συνδυάζονται, βοηθώντας με αυτόν τον τρόπο τον οποιονδήποτε προορισμό να ξεχωρίσει στον τουριστικό χάρτη. Η Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της Αθήνας, προορισμού εξαιρετικά σημαντικού σε επίπεδο πολιτιστικού τουρισμού, φαίνεται πως πραγματοποιεί μεγάλο αριθμό φεστιβάλ και εκδηλώσεων σχετιζόμενων με τον αθλητικό χορό. Ταυτόχρονα, η βιβλιογραφική επισκόπηση ανέδειξε και την ύπαρξη σημαντικών φορέων που ασχολούνται σημαντικά με τον αθλητικό χορό σε εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, αποδεικνύοντας έτσι πως η συμβολή τέτοιων διοργανώσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Τα άτομα που επιλέχθηκαν για την παρούσα έρευνα ήταν επαγγελματίες του χώρου ή γενικότερα άτομα τα οποία ασχολούνται με τον αθλητικό χορό, έτσι ώστε να εξεταστεί κατά πόσο συμμετέχουν σε χοροαθλητικές διοργανώσεις στη χώρα μας και κατ' επέκταση κατά πόσο τέτοιου είδους διοργανώσεις ωφελούν έναν προορισμό. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η πλειοψηφία των ατόμων που συμμετείχαν ασχολείται ενεργά με διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις. Όπως

διαπιστώθηκε, τα περισσότερα από αυτά τα άτομα ήταν γυναικείου φύλου, ηλικίας 19-29 κατά κύριο λόγο. Ωστόσο, υπήρξε ένας αξιόλογος αριθμός ανδρών που συμμετέχουν σε ανάλογες εκδηλώσεις αθλητικού χορού, γεγονός που αποδεικνύει πως οι καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και οι διαγωνισμοί γενικότερα αποτελούν μία εμπειρία την οποία όλοι, ανεξαρτήτως φύλου, απολαμβάνουν. Επίσης, οι ερωτώμενοι της παρούσας έρευνας προέρχονται κυρίως από την Αττική, ενώ η πλειοψηφία της έρευνας είναι απόφοιτοι Α.Ε.Ι./ Τ.Ε.Ι. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί επιπλέον και το εισοδηματικό επίπεδο των συμμετεχόντων, οι περισσότεροι από τους οποίους λαμβάνουν κάτω από 20.000 ευρώ ετησίως.

Ύστερα, λοιπόν, από τη βιβλιογραφική επισκόπηση που πραγματοποιήθηκε είναι φανερό πως τα φεστιβάλ και οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη και εξέλιξη μιας κοινότητας, η οποία προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από τη συμμετοχή είτε ανθρώπων που επισκέπτονται έναν προορισμό είτε των κατοίκων μιας περιοχής, καθώς τέτοιες διοργανώσεις αποτελούν πηγή εσόδων για τον κάθε τόπο. Παράλληλα, από τα αποτελέσματα της έρευνας, η οποία διεξήχθη σε ανθρώπους αρμόδιους με τον αθλητικό χορό, διαπιστώθηκε ότι οι διαγωνισμοί χορού και οι αντίστοιχες χοροαθλητικές εκδηλώσεις που διενεργούνται στη χώρα μας έχουν ιδιαίτερη απήχηση στο κοινό, δείχνοντας έτσι πως αυξάνουν περισσότερο την επισκεψιμότητα ατόμων από άλλες περιοχές στις οποίες ταξιδεύουν με κίνητρο την εμπειρία, μέσα από τη συμμετοχή τους σε τέτοιου είδους χοροαθλητικές διοργανώσεις.

Συγκεκριμένα, όλα τα άτομα που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις δήλωσαν πως λαμβάνουν μέρος τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Φυσικά, πολλοί από τους ερωτώμενους συμμετέχουν 2 με 3 φορές ή ακόμη και παραπάνω από 4 φορές ετησίως. Μάλιστα, πρέπει να αναφερθεί πως οι περισσότεροι από αυτούς όχι μόνο μετακινούνται από τον τόπο μόνιμής τους κατοικίας, αλλά πραγματοποιούν μια με δυο διανυκτερεύσεις στον προορισμό που επιλέγουν με κίνητρο τη συμμετοχή τους σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις. Μάλιστα, το ποσό που ξοδεύουν για τη συμμετοχή αλλά και τη διαμονή τους, σε περίπτωση διανυκτέρευσης, κυμαίνεται κυρίως από 50-150 ευρώ, έξοδα τα οποία καλύπτονται στο μεγαλύτερο ποσοστό από τους ίδιους, ενώ σε πολλές περιπτώσεις παρατηρήθηκε η ταυτόχρονη συμβολή του

Συλλόγου Αθλητικού χορού ή της Σχολής χορού των ερωτώμενων και λιγότερο συχνά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή των χορηγιών. Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα, διαπιστώνεται ένας ικανοποιητικά σημαντικός αριθμός συμμετοχής σε διαγωνισμούς χορού και χοροαθλητικές εκδηλώσεις. Ένα εύλογο συμπέρασμα, λοιπόν, αποτελεί το γεγονός ότι τέτοιου είδους εκδηλώσεις ενισχύουν οικονομικά σε μικρό ή σε μεγαλύτερο βαθμό τον οποιονδήποτε προορισμό, καθώς ενισχύονται πολλοί επιμέρους τομείς, όπως είναι η εστίαση ή τα καταλύματα. Ο ξενοδοχειακός τομέας και γενικότερα ο τομέας των καταλυμάτων φαίνεται να ενισχύεται όχι σε τόσο έντονο βαθμό, καθώς παρατηρήθηκε ότι πολλοί πραγματοποιούν ημερήσιες επισκέψεις και δε διανυκτερεύουν στην περιοχή.

Είναι φανερό, συνεπώς, πως οι διαγωνισμοί χορού και οι χοροαθλητικές εκδηλώσεις αποτελούν πόλο έλξης για έναν σημαντικό αριθμό τουριστών. Ωστόσο, όπως διαπιστώθηκε από τα αποτελέσματα και την αξιολόγηση της έρευνας, φαίνεται ότι, παρόλο που πάνω από τους μισούς ερωτώμενους συμμετέχουν σε τέτοιες εκδηλώσεις, δεν είναι και απόλυτα ευχαριστημένοι είτε από την εμπειρία τους είτε από τον τρόπο διοργάνωσης και διεξαγωγής τους. Για τον λόγο αυτό, είναι άκρως απαραίτητο να αξιοποιηθεί οτιδήποτε έχει σχέση με τη διοργάνωση και να γίνουν όλες οι αναγκαίες βελτιώσεις, καθώς όπως φαίνεται και από τα αποτελέσματα της έρευνας, τα περιθώρια για μια καλύτερη διοργάνωση αλλά και για μεγαλύτερη ικανοποίηση των συμμετεχόντων είναι πολλές. Είναι, επομένως, σημαντικές αλλά και καθοριστικές, πολλές και διαφορετικές αλλαγές οι οποίες θα ελκύσουν περισσότερο το ενδιαφέρον και θα βοηθήσουν σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των συμμετεχόντων, ακόμη και εκείνων που μέχρι τώρα δεν λάμβαναν μέρος σε χοροαθλητικές εκδηλώσεις.

Συνεπώς, η κάθε διοργάνωση είναι υψίστης σημασίας να συμβάλλει στην ανάδειξη της τοπικής κουλτούρας και στην ενίσχυση του κύρους της περιοχής. Για όλους αυτούς τους λόγους, η κάθε κοινωνία οφείλει να γνωρίζει το πόσο μπορεί να βελτιωθεί και να αναπτυχθεί όχι μόνο μέσα από μια διοργάνωση αλλά και από τους επισκέπτες που θα έρθουν για αυτή και θα διανυκτερεύσουν, στους οποίους πρέπει να προσφέρει μία άριστη φιλοξενία. (Klaic 2006, Richards & Palmer 2010)

Προτάσεις

Σημαντικό ρόλο, για να είναι οι διαγωνισμοί χορού και οι χοροαθλητικές εκδηλώσεις πιο ελκυστικές αλλά και πιο επιτυχημένες για όλους τους συμμετέχοντες και για το ίδιο το κοινό, παίζουν πολλοί και σημαντικοί παράγοντες. Ένας από αυτούς τους παράγοντες είναι η ύπαρξη κατάλληλου στρατηγικού σχεδιασμού, ο οποίος μακροπρόθεσμα θα προσφέρει στην περιοχή σημαντικά οφέλη. Επίσης, απαραίτητη είναι η ανάπτυξη των κατάλληλων και σύγχρονων εγκαταστάσεων που θα ανταποκρίνονται στην κάθε είδους διοργάνωση, όπως επίσης και η διατήρηση και η διαρκής βελτίωση των ήδη υπάρχουσών υποδομών. Επιπλέον, χρειάζεται μια πιο πλούσια διοργάνωση, η αναβάθμιση του σκηνικού χώρου, οι χώροι διεξαγωγής να είναι κατάλληλοι όπως επίσης, οι χοροαθλητικές εκδηλώσεις να λαμβάνουν χώρα όχι μόνο στις πόλεις και μάλιστα να γνωστοποιούνται στο ευρύ κοινό.

Παράλληλα, εξίσου σημαντική είναι και η ενσωμάτωση μιας καινοτόμου θεματικής, η οποία θα στοχεύει στην προσέλκυση νέων ομάδων ατόμων. Μάλιστα, το βασικό θέμα της διοργάνωσης θα πρέπει να συνδυάζεται και με διάφορες άλλες δράσεις, έτσι ώστε να κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων ή και των θεατών. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να υπάρχουν πιο ενδιαφέροντα δρώμενα, να προσδοθεί περισσότερη φαντασία και ευρηματικότητα τόσο στις χορογραφίες όσο και στα σκηνικά.

Στοιχείο, επίσης, που θα βοηθήσει σημαντικά στη βελτίωση και την εξέλιξη των χοροαθλητικών εκδηλώσεων αποτελεί και η σωστή προβολή και προώθηση της διοργάνωσης στο ευρύ κοινό, όπως και η επαναλαμβανόμενη ετήσια πραγματοποίησή της, έτσι ώστε να αποτελέσει θεσμό όχι μόνο για τους ντόπιους αλλά και για τους ξένους που συμμετέχουν και παρακολουθούν. Άλλωστε, μια πιο σωστή και ενδιαφέρουσα προώθηση μιας εκδήλωσης θα "τραβήξει" περισσότερο κόσμο και έτσι θα καταφέρει να προσελκύσει και το ενδιαφέρον συμμετοχής των ατόμων. Μάλιστα, σημαντική είναι και η καλύτερη προώθηση για προσέλκυση αντρικού κοινού, καθώς τέτοιες εκδηλώσεις παρατηρείται ότι παρακολουθούνται κατά κύριο λόγο από γυναικείο πληθυσμό. Εκτός από αυτά, σημαντική είναι και η μεγαλύτερη αξιοποίηση των σύγχρονων μέσων (διαδίκτυο κλπ).

Προτείνεται ακόμη να αλλάξει το έντονο ανταγωνιστικό κλίμα, να υπάρχει πιο αντικειμενική κριτική με έμπειρους και καταξιωμένους Έλληνες κριτές αλλά και παγκοσμίου φήμης καθώς και η διατήρηση του χρονοδιαγράμματος που έχει τεθεί, δηλαδή μια καλύτερη οργάνωση χρόνου, έτσι ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις.

Δε θα πρέπει να παραλειφθεί και η ανάγκη αναβάθμισης του χορευτικού επιπέδου και μάλιστα η ανάγκη να συμμετέχουν και να διαγωνίζονται ζευγάρια υψηλού επιπέδου και από το εξωτερικό, έτσι ώστε να υπάρχει και ένα επιπλέον κίνητρο για τους συμμετέχοντες.

Θα μπορούσαν, επιπλέον, να πραγματοποιούνται εθελοντικές δράσεις κατά τη διάρκεια μιας χοροαθλητικής εκδήλωσης, η οποία θα μπορούσε να έχει και κοινωφελή χαρακτήρα.

Μάλιστα, οι εκδηλώσεις αυτές οφείλουν να είναι προσιτές προς όλους αλλά και δωρεάν, προκειμένου να έρχεται και να τις παρακολουθεί πλήθος κόσμου και να κάνει περισσότερο ξεχωριστή την εμπειρία των συμμετεχόντων. Ωστόσο, σημαντικό ρόλο για πολλούς συμμετέχοντες παίζει και το χρηματικό έπαθλο που θα λάβουν, το οποίο είναι απαραίτητο να είναι περισσότερο αξιόλογο για να υπάρχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Τέλος, άκρως σημαντική παρατήρηση είναι το γεγονός πως οι εκδηλώσεις αυτές δε γίνονται αρκετά συχνά και ειδικότερα την τρέχουσα περίοδο με την πανδημική κατάσταση που επικρατεί παγκοσμίως. Επομένως, οι χοροαθλητικές εκδηλώσεις και οι διαγωνισμοί χορού πρέπει να είναι απόλυτα ασφαλείς και για τους συμμετέχοντες αλλά και για τον κόσμο που έρχεται να παρακολουθήσει.

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

Αθανασοπούλου, Α. κ.ά. (2002), *Οι Διαστάσεις των Πολιτισμικών Φαινομένων: Πολιτιστικό Πλαίσιο: Τόμος Β'*,ΕΑΠ, Πάτρα.

Κοκκώσης, Χ. κ.ά. (2001), *Ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού: Ζήτηση και προσφορά νέων προϊόντων τουρισμού*, Εκδόσεις Κριτική Α.Ε., Αθήνα.

Κωστάκης, Μ. (2003), *Τουρισμός-Πολιτισμός. Η διεθνής εμπειρία*, εισήγηση για το Συνέδριο *Πολιτιστικός Τουρισμός και Ανάπτυξη*, Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης, Ινστιτούτο Επιμόρφωσης, Αθήνα.

Μοίρα, Π. (2000γ), *Θρησκευτικός Τουρισμός*, Εκδοτικός Οίκος Interbooks, Αθήνα.

Παπαγεωργίου, Α. (2018), *ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ MICE*, Εκδοτικός οίκος Φαίδιμος, Αθήνα.

Πάπυρος/ Larousse/ Britannica, (1994), *Εγκυκλοπαίδεια*, Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος, Αθήνα.

Πασχαλίδης, Γ και Χαμπούρη-Ιωαννίδου, Α. (2002), *Οι Διαστάσεις των Πολιτισμικών Φαινομένων: Εισαγωγή στον Πολιτισμό: Τόμος Α': Εισαγωγή στον Πολιτισμό*, ΕΑΠ, Πάτρα.

Ξένη Βιβλιογραφία

Arcodia, C & Whitford, M. (2006), *Festival Attendance and the Development of Social Capital*, *Journal of Convention & Event Tourism*, 8 (2), pp. 1-18.

Bryman, A. (2015), *Social Research Methods*, 5th ed., Oxford University Press, Oxford.

Creswell, J.W. (2012), *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*, 4th ed., Pearson Education, Boston.

Falassi, A. (1987), *Festival: Definition and morphology*, In: Falassi, A., Ed., *Time Out of Time: Essays on the Festival*, pp. 1-10, University of New Mexico Press, Albuquerque.

Frey, B. (1994), *The Economics of Music Festivals*, Journal of Cultural Economics, 18 (1), pp. 29-39.

Getz, D. (1991), *Festivals, Special Events, and Tourism*, Van Nostrand Reinhold, New York.

Getz, D. (2005), *Event Management and event tourism*, 2nd ed., Cognizant Communication Corporation, New York.

Getz, D. (2008), *Event Tourism: Definition, Evolution, and Research*, Tourism Management, 29 (3).

Getz, D. (2010), *The nature and scope of festival studies*, International Journal of Event Management Research, 5 (1).

Jafari, J. (2000), *Encyclopedia of tourism*, Routledge, London.

Janiskee, R. (1980), *South Carolina's harvest festivals: rural delights for day tripping urbanites*, Journal of Cultural Geography, pp 96-104.

Osnes, B. (2001), *Acting: An International Encyclopedia of Traditional Culture*, ABC-CLIO, Santa Barbara.

Ozouf, M. (1991), *Festivals and the French Revolution*, Harvard University Press, Cambridge.

Quinn, B. (2005), *Arts Festivals and the City*, Urban Studies, 42 (5), pp. 927-943.

Reinach, S. (2003), *Cults, Myths, and Religions*, Kessinger Publishing, London.

Richards, G. & Palmer, R. (2010), *Eventful Cities: Cultural management and urban revitalisation*, Butterworth-Heinemann, Great Britain.

Sekaran, U. (2003). *Research Methods for Business: A Skill-Building Approach*, 4th ed., John Wiley & Sons, New York.

Strong, R. (1984), *Art and Power: Renaissance Festivals 1450-1650*, University of California Press, Berkeley.

Ηλεκτρονικές πηγές

<http://www.opengov.gr/tourism/?p=1442>

<https://www.mygreekheart.com/cat/politistikos-tourismos/>

<https://www.e-nomothesia.gr/kat-tourismos/nomos-4582-2018-phek-208a-11-12-2018.html>

<https://www.sportsexelixis.gr/ypiresies/athlitikos-tourismos/>

<https://www.paratiritis-news.gr/article/204776/Athlitikos-Tourismos-Mia-nea-eukairia-anaptuksis>

Ψαρρού, Μ., *Διοργάνωση Φεστιβάλ & Φεστιβαλικός Τουρισμός*, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, στο

http://archive.eclass.uth.gr/eclass/modules/document/file.php/MHXA210/11_Psarrou_festivalikos%20tourismos.pdf

Σκούλτσος, Σ. (2014), *Τα event / εκδηλώσεις ως τουρισμός ειδικού ενδιαφέροντος και ως δραστηριότητα ελεύθερου χρόνου: χαρακτηριστικά της αγοράς και σχεδιασμός*,

Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Χίος στο

<https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/34754#page/1/mode/2up>

Cudny, W. (2014), *The Phenomenon of Festivals: Their Origins, Evolution, and Classifications*, *Anthropos*, 109 (2), pp. 640-656, στο

https://www.jstor.org/stable/43861801?read-now=1&seq=1#page_scan_tab_contents

Klaic, D. (2006), *Festival* in *Lexicon, Performance Research*, 4 (11), pp. 54-55, στο

<https://studylib.net/doc/7730418/%E2%80%9Cfestival%E2%80%9D--in-lexicon--performance-research--4--11--2006...>

<https://www.britannica.com/topic/feast-religion>

www.artsfestivals.co.uk

Cudny, W. (2013), *Festival tourism – the concept, key functions and dysfunctions in the context of tourism geography studies*, *Geographical Journal*, 65 (2), pp. 105-118, στο

https://www.researchgate.net/profile/Waldemar_Cudny/publication/287956579_Festival_tourism_-_The_concept_key_functions_and_dysfunctions_in_the_context_of_tourism_geography_studies/links/5833feeb08aef19cb81cc520/Festival-tourism-The-concept-key-functions-and-dysfunctions-in-the-context-of-tourism-geography-studies.pdf

[_The_concept_key_functions_and_dysfunctions_in_the_context_of_tourism_geography_studies/links/5833feeb08aef19cb81cc520/Festival-tourism-The-concept-key-functions-and-dysfunctions-in-the-context-of-tourism-geography-studies.pdf](https://www.researchgate.net/profile/Waldemar_Cudny/publication/287956579_Festival_tourism_-_The_concept_key_functions_and_dysfunctions_in_the_context_of_tourism_geography_studies/links/5833feeb08aef19cb81cc520/Festival-tourism-The-concept-key-functions-and-dysfunctions-in-the-context-of-tourism-geography-studies.pdf)

<https://www.artdance.gr/%cf%87%ce%bf%cf%81%ce%bf%ce%af/>

<https://www.pro-dance.gr/dance-library/dancesport-subjects/dance-tools/objective-of-dance-competitions>

<http://www.exoe.gr/index.htm>

http://www.exoe.gr/documents/enallaktikoi_xoroi.pdf

<http://exoe.gr/contest-rules-general.htm#8>

http://www.dancecouncil.gr/newsite/index.php?option=com_k2&view=item&id=109:organismoipouanikoume&Itemid=167&lang=el-GR

<https://asxe.gr/>

<http://tangoloversfestival.gr/#>

<https://www.culturenow.gr/athens-international-tangolovers-festival-2018/>

<https://www.allaboutfestivals.gr/festivals/tangolovers-festival/>

<https://www.culturenow.gr/todos-tango-festival-athens-2018/>

<https://www.arcfordancefestival.gr/>

<https://www.allaboutfestivals.gr/festivals/arc-for-dance-festival/>

<https://www.culturenow.gr/10-xronia-arc-dance-festival/>

<https://www.culturenow.gr/1o-diethnes-festival-flamenco-puro-tis-athinas/>

<https://www.culturenow.gr/1o-dance-world-festival-einai-gegonos/>

<https://www.allaboutfestivals.gr/festivals/battle-of-the-best-street-dance-festival/>

Παραρτήματα

Ερωτηματολόγιο Έρευνας

Το ερωτηματολόγιο το οποίο ακολουθεί διανέμεται στα πλαίσια εκπόνησης διπλωματικής εργασίας του μεταπτυχιακού προγράμματος «Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Τουρισμό» με θέμα «*Διαγωνισμοί χορού και χορο-αθλητικές εκδηλώσεις*», για λογαριασμό του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Η έρευνα έχει ως βασικό στόχο την διερεύνηση της παρούσας κατάστασης και την κατανόηση των απαιτήσεων των διαγωνισμών χορού και χορο-αθλητικών εκδηλώσεων που διενεργούνται στην χώρα μας και ειδικότερα στο Φεστιβάλ Χορού Αθήνας, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτών των διοργανώσεων στη χώρα μας και μέσω αυτών τα αυξημένα οφέλη του προορισμού.

Το ερωτηματολόγιο θα διανεμηθεί σε σχολές χορού της Ελλάδας και θα απευθύνεται σε σπουδαστές και επαγγελματίες του χώρου, με στόχο την λήψη στατιστικών στοιχείων που θα βοηθήσουν έμπρακτα στην έρευνα.

Η συμβολή σας στην επιτυχή διεξαγωγή της έρευνας είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο, εμπιστευτικό και τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν αυστηρά και μόνο στα πλαίσια της στατιστικής ανάλυσης της έρευνας με στόχο τη διατύπωση επιστημονικά τεκμηριωμένων συμπερασμάτων. Ο μέσος χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι πέντε (5) λεπτά.

Σας ευχαριστούμε πολύ εκ των προτέρων για τη συμβολή και το χρόνο σας.

1. ΦΥΛΟ

Άνδρας

Γυναίκα

2. ΗΛΙΚΙΑ

14-18

19-29

30-39

40-49

49-59

3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΜΟΝΙΜΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Μακεδονία

Θράκη

Στερεά Ελλάδα

Αττική

Ιόνιοι Νήσοι

Πελοπόννησος

Κρήτη

Βόρειο και Νότιο Αιγαίο

4. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

- Απόφοιτος Γυμνασίου
- Απόφοιτος Λυκείου
- Ι.Ε.Κ.
- Απόφοιτος Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.
- Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου
- Κάτοχος διδακτορικού τίτλου

5. ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

- Κάτω από 12000€
- 12.001€ - 15.000€
- 15001€ - 20000€
- Άνω των 20.000€

6. Συμμετέχετε γενικά σε διαγωνισμούς χορού και αντίστοιχες χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

- Ναι
- Όχι

ΕΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ «6»:

7. Ποιος είναι ο λόγος που δεν συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού / χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

- Δεν με ενδιαφέρει να συμμετέχω
- Δεν μου αρέσει η έννοια του διαγωνισμού χορού
- Για προσωπικούς λόγους
- Δεν ασχολούμαι με τους διαγωνισμούς και τις χορο-αθλητικές εκδηλώσεις
- Άλλο

8. Σκοπεύετε στο μέλλον να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις;

- Ναι
- Όχι

9. Τι πρέπει να αλλάξει στις εκδηλώσεις αυτές, για να σας ελκύσει το ενδιαφέρον συμμετοχής;

ΕΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ **ΝΑΙ** ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ «6»:

10. Πώς πληροφορείστε για την διενέργεια τέτοιων εκδηλώσεων;

11. Πόσες φορές το χρόνο συμμετέχετε σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις;

- Μία φορά
- 2 έως 3 φορές
- Πάνω από 4 φορές

12. Μετακινείστε από τον τόπο μόνιμης κατοικίας σας σε άλλη περιοχή προκειμένου να συμμετέχετε σε διαγωνισμούς χορού / χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

- Ναι
- Όχι

13. Διανυκτερεύετε στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση;

Ναι

Όχι

14. Αν διανυκτερεύετε, πόσες μέρες;

1 διανυκτέρευση

2 διανυκτερεύσεις

3 διανυκτερεύσεις

15. Σε τι ποσό ανέρχεται η μέση ημερήσια δαπάνη (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής, της μεταφοράς, της διαμονής και των λοιπών εξόδων) κατά την παραμονή σας στην περιοχή που λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός χορού / η χορο-αθλητική εκδήλωση;

0€ - 50€

50€ - 100€

100€ - 150€

150€ - 200€

Πάνω από 200€

16. Ποιος καλύπτει τα έξοδα συμμετοχής και διαμονής;

- Ίδια έξοδα
- Τοπική αυτοδιοίκηση
- Σύλλογος αθλητικού χορού/Σχολή χορού
- Χορηγίες
- Άλλο

17. Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διοργάνωση των χορο-αθλητικών εκδηλώσεων στις οποίες συμμετέχετε;

	1	2	3	4	5
Πάρα Πολύ	☐	☐	☐	☐	☐ Καθόλου

18. Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την εμπειρία συμμετοχής σας σε χορο-αθλητικές εκδηλώσεις;

	1	2	3	4	5
Πάρα Πολύ	☐	☐	☐	☐	☐ Καθόλου

19. Έχετε παρατηρήσεις σχετικά με την βελτίωση των εκδηλώσεων αυτών;

20. Σκοπεύετε να λάβετε μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις στο μέλλον;

Ναι

Όχι